Vlaams Parlement

13-E (2020-2021) – Nr. 1
ingediend op 28 oktober 2020 (2020-2021)

Beleids- en begrotingstoelichting

Economie, Wetenschap en Innovatie
Begrotingsjaar 2021

verzendcode: ECO

Inhoudstafel

I. INLEIDING DOOR DE MINISTER 6
a. Corona maatregelen opvolgen 7
b. Investeren voor een innovatieve en productieve economie 7
1. We innoveren ons uit de crisis 8
2. Productieve investeringen 8
c. Extra investeren om digitaal aan de top te komen 9
d. Innovatieoffensief voor duurzame oplossingen 10
e. Veerkracht dankzij een performante zorgeconomie 12
f. Brexit Actieplan 13
II. SAMENVATTING 14
III. TRANSVERSALE STRATEGISCHE – EN OVERKOEPELENDE DOELSTELLINGEN 16
a. Transversale strategische doelstellingen 16
1. Lokaal ondernemerschap laten bloeien 16
2. Een duurzaam industriebeleid voor de toekomst 17
3. Regionale specialisatie in streken en provincies 19
4. Succesvol ondernemen in een digitale samenleving 20
5. Innovatie voor klimaatneutrale oplossingen in de industrie 22
6. Duurzaam groeien via een kennisgedreven circulaire economie 24
b. Overkoepelende doelstellingen 25
1. Een laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor bedrijven en onderzoekers 25
2. Optimaal inspelen op Europees en internationaal beleid 26
3. Een beleid gedreven door feiten en cijfers 28
IV. BELEIDSVELD I : ECONOMIE 30
1. Inhoudelijk structuurelement 1 : Financiering ondernemingen 30
1.1. Strategische doelstelling – **Een vlotte toegang tot financiering en risicokapitaal** 30
1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 30
1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 31
1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht 40
1.2.2.1. LRM groep 40
1.2.2.2. PMV groep 40
1.2.2.3. Vlaamse Milieuholding 40
1.2.2.4. Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) 40
2. Meer en sterkere ondernemers (ISE Ondernemerschap) 41
2.1. Toelichting 41
2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 45
2.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 45
2.2.2. Overige entiteiten onder gezag 45

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht 47

3. Veerkrachtige bedrijven en sectoren (ISE Groei-ondersteuning KMO's en groeibedrijven 47

3.1. Toelichting 47

3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 49

3.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 50

3.1.2.Overige entiteiten onder gezag 52

4. Inhoudelijk structuurelement 4 : Vergroening/klimaat 57

4.1. Toelichting 58

4.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 58

4.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 58

4.2.2. Overige entiteiten onder gezag 58

4.2.2.1. Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds) 58

5. Duurzame en innovatieve ruimte om te ondernemen (ISE Ruimtelijke Economie) 61

5.1. Toelichting 61

5.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 62

5.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 62

5.2.2. Overige entiteiten onder gezag 62

5.2.2.1. Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds) 62

5.2.3. Overige entiteiten onder toezicht 65

5.2.3.1. Site-ontwikkeling Vlaanderen (SOV) 65

6. Geen ISE omschrijving, MVG excl. DAB (binnen programma economie) 66

6.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 66

6.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 66

V. BELEIDSVELD II : WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK 67

1. Inhoudelijk Structuurelement 1: Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek 67

1.1. Strategische doelstelling - **Uitmuntend fundamenteel onderzoek voor radicale vernieuwing** 67

1.2. Operationele doelstellingen 67

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 68

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 68

1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht 73

1.3.2.1. Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO) 73

2. Inhoudelijk structuurelement 2 : Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek 75

2.1. Strategische doelstelling - **Top fundamenteel onderzoek in specifieke domeinen** 75

2.2. Operationele doelstellingen 75

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 76
2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 76
2.3.2. Overige entiteiten onder toezicht 80
2.3.2.1. Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO) 80
3. Inhoudelijk structuurelement 3 : Strategisch basisonderzoek 81
3.1. Strategische doelstelling - **Sterk basisonderzoek met zicht op economische en maatschappelijke doorbraken** 81
3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 81
3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 81
3.2.2. Overige entiteiten onder toezicht 81
3.2.2.1. Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO) 81
4. Inhoudelijk structuurelement 4 : Onderzoeksinfrastructuur 82
4.1. Strategische doelstelling - **Excellente en internationaal verbonden onderzoeksinfrastructuur** 82
4.2. Operationele doelstellingen 82
4.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 83
4.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 83
4.3.2. Overige entiteiten onder toezicht 86
4.3.2.1. Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO) 86
5. Inhoudelijk structuurelement 5 : Post initieel onderwijs 87
5.1. Strategische doelstelling - **Onderzoek voor toonaangevende business schools in Vlaanderen** 87
5.2. Operationele doelstellingen 87
5.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 87
5.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 88
VI. BELEIDSVELD III : INNOVATIE 89
1. Inhoudelijk structuurelement 1 : Brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek 89
1.1. Strategische doelstelling – **Topinstituten slaan de brug tussen wetenschap en toepassing** 89
1.2. Operationele doelstellingen 89
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 89
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 90
2. Inhoudelijk structuurelement 2 : Valorisatie onderzoeksresultaten 96
2.1. Strategische doelstelling - **Het gebruik van nieuwe kennis stimuleren voor meer impact** 96
2.2. Operationele doelstellingen: 96
2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 97
2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 98
3. Impactvol innoveren in bedrijven en clusters en optimale kennisverspreiding (ISE 3: Innovatiekracht ondernemingen) 99

3.1. Toelichting 99
3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 101
3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 101
3.2.2. Overige entiteiten onder gezag 101
3.2.2.1. Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds) 101
4. ISE – Ontvangsten participaties 105
4.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 105
4.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 106
VII. BELEIDSVELD IV : WETENSCHAPSCOMMUNICATIE 107
1. Inhoudelijk structuurelement 1 : Wetenschapspopularisering en -communicatie 107
1.1. Strategische doelstelling – **Passie voor wetenschap en techniek aanwakkeren** 107
1.2. Operationele doelstellingen 107
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 108
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 108
1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht 111
1.3.2.1. Flanders Technology International (FTI) 111
VIII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD 112
1. Apparaatskredieten 112
1.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 112
1.2. Departement Economie, Wetenschap en Innovatie 112
1.3. IVA's zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap Innoveren en Ondernemen 116
2. Provisies/Thema overschrijdend 122
2.1. Ontvangsten 122
2.2. Uitgaven 123
IX. LIJST MET AFKORTINGEN 132
X. OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN 133
XI. BIJLAGEN 137
1. Vlaams energie en klimaatplan 2021-2030 137
1.1. VLAIO als trekker 137
1.2. EWI als trekker 142
Luchtbeleidsplan 2030 145

I. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Innovatiegedreven relance voor een digitaal, duurzaam en veerkrachtig Vlaanderen.

2020 wordt een jaar om nooit te vergeten. 2020 zal de geschiedenisboeken ingaan als het coronajaar. Onze samenleving en onze economie daverden op hun grondvesten, met grote sociale en financiële gevolgen. Van elk van ons werden er inspanningen gevraagd en de impact op het economische weefsel is bijzonder groot.

Maar corona biedt ook kansen. Het is een belangrijke ambitie om nu voluit op maat te investeren: op maat van mensen en op maat van bedrijven. Met duidelijke en duurzame accenten die de economische slagkracht moeten verbeteren. 2021 wordt daarom het jaar van investeren in veerkracht.

Investeren doen we via innovatie: in onze bedrijven, in omgevingsfactoren en in onze onderzoekers en kenniscentra. We willen ook dat iedereen mee kan. De ommezwaai die we voor ogen hebben, kunnen we via samenwerking versneld uitvoeren. De kansen die de relance brengt, moeten we voluit grijpen!

We richten onze aanpak heel uitdrukkelijk op de aanbevelingen voor relance van de experten-comités die de Vlaamse regering heeft geïnstalleerd. Maar ook op de aanbevelingen van de Europese Commissie en dit in het licht van het herstelplan dat we bij Europa wensen in te dienen voor financiering vanuit de *Recovery and Resilience Facility*.

Vanuit de bevoegdheid Economie en Innovatie ontwikkelen we een krachtig relancebeleid dat onze regio naar een economie van de toekomst brengt. We kunnen niet zomaar terugkeren naar de economische toestand van begin 2020. Neen, we maken in 2021 de omslag waarbij we de noodzakelijke transities versnellen en een sterkere economische groei bewerkstelligen. Daarbij geven we graag gevolg aan de boodschap van Europees commissievoorzitter Ursula von der Leyen bij haar aanstelling:

> ***We should harness this transformative power of the twin digital and climate transition to strengthen our own industrial base and innovation potential.***

Om deze visie tot stand te brengen richt het relancebeleid zich op innovatie en productieve investeringen, met bijzondere klemtonen op:

- De digitale economie.
- Duurzame en circulaire economie.
- Een veerkrachtige zorgeconomie.

Naast de relance zal er voorlopig echter nog aandacht nodig blijven voor maatregelen om de Coronacrisis in te dijken. Tegelijk bereiden we ons ook voor op de dreiging van een harde Brexit.

a. Corona maatregelen opvolgen

De opstart van een relancebeleid zal geen totale breuk betekenen met de maatregelen om de directe impact van de crisis op te vangen en door innovatie het virus te helpen bestrijden.

De aanvragen voor het Vlaams Beschermingsmechanisme bij VLAIO lopen nog. We volgen de maatregelen met VLAIO en PMV nauwgezet op en bekijken tijdig bijsturingen of verlengingen. In het bijzonder moeten we onderzoeken of voor de sectoren die blijvend zware omzetverliezen lijden, zoals de eventsector, bijkomende maatregelen aangewezen zijn. We moeten immers de totale ontwrichting van deze sectoren voorkomen en waar mogelijk jobs redden. We trekken lessen uit de opgedane ervaringen en zetten nieuwe steunmaatregelen gericht in, waarbij we mogelijk misbruik voorkomen.

De crisis betekent een ongekende shock voor het ondernemerschap in Vlaanderen. Kleine zelfstandigen, jonge starters en beloftevolle start-ups zijn zwaar getroffen. De komende periode is er bijzondere aandacht nodig voor de dreigende faillissementengolf. Daarom hebben we in juli 2020 al aan de Vlaamse regering voorgesteld om de middelen voor Dyzo vzw te versterken. Zo voorzien we in meer capaciteit om ondernemers die in moeilijkheden dreigen te geraken op te vangen en te begeleiden naar een doorstart. Het is evenwel duidelijk dat de faillissementen onze aandacht zullen blijven vragen.

Belangrijk voor de financiële veerkracht van onze bedrijven is de versterking van de solvabiliteit. We ondersteunen de lange termijnfinanciering via waarborgen en de Corona-achtergestelde lening. We implementeren de maatregelen uit het herstelplan (zoals de Winwinlening en het Vriendenaandeel). We maken ook samen PMV en partners uit de financiële wereld het Welvaartsfonds operationeel.

b. Investeren voor een innovatieve en productieve economie

De Vlaamse Regering voert in de eerste plaats haar regeerakkoord uit. Dat betekent dat er in 2021 in het beleidsdomein EWI een nieuwe opstap is van 30 miljoen euro voor O&O en 15 miljoen euro voor onderzoeksinfrastructuur.

Daarbovenop trekt de Vlaamse regering een omvangrijke enveloppe uit voor éénmalige investeringen en rekenen we op middelen uit het EU-herstelfonds. Zo komen we tot een regeringsbreed investeringsprogramma van 4,3 miljard euro.

Ik zal nu, op het vlak van ondernemingen en innovatie, het pakket relance-acties concretiseren dat onze regio naar een economie van de toekomst brengt. We zullen niet zomaar terugkeren naar de economische toestand van begin 2020. Neen we maken de omslag waarbij we de noodzakelijke transities versnellen en gestage economische groei bewerkstelligen.

De in de beleidsnota economie en innovatie voorziene projecten en initiatieven zullen daartoe versneld en fors versterkt moeten worden. We voorzien een relancebudget van meer dan 600 miljoen euro (waaronder 70 miljoen kapitaal).

1. We innoveren ons uit de crisis

Innovatie staat dus centraal in de benadering van de relance. In de eerste plaats omdat innovatie nodig is om onze bedrijven competitief en productief te houden, zodat er jobs behouden worden en bijkomen in Vlaanderen.

Het Vlaamse bedrijfsleven loopt Europees in de spits op het vlak van innovatie. Investeringen ten belope van 2,16% van het BBP onderstrepen de O&O-intensiteit van de ondernemingen en dragen er sterk toe bij dat we in Vlaanderen met 2,92% sinds 2018 de 3%-norm voor O&O dicht benaderen. Het innovatiebeleid slaagt er steeds meer in om ook kleine(re) bedrijven te bereiken. Toch blijft de spreiding van O&O over meer sectoren en bedrijfstypes een uitdaging voor onze regio. Innovatie zal na de Coronacrisis nog meer dan voorheen de concurrentiekracht van onze bedrijven en de economische groei determineren.

De aanvragen voor innovatiesteun bij het VLAIO zijn in de loop van 2020 sterk gestegen. Onze ondernemers hebben de crisis blijkbaar aangegrepen om hun innovatieplannen te versnellen. We zullen de innovatie door de bedrijven blijven stimuleren. We trekken daarom onmiddellijk 100 miljoen euro extra middelen uit vanuit de relanceprovisie voor de O&O-projecten van bedrijven. Een bijkomende 60 miljoen euro zullen we vanuit de relanceprovisie inzetten voor de versterking van het onderzoeksveld en de versnelling van O&O.

2. Productieve investeringen

We zullen op korte termijn gericht investeringsimpulsen geven op drie domeinen: onderzoeksinfrastructuur, bedrijventerreinen en de vernieuwing van handelskernen.

Excellent wetenschappelijk onderzoek kan niet zonder omvangrijke onderzoeksinfrastructuur. Dergelijke infrastructuren zijn ook cruciaal voor wetenschappelijke doorbraken die bijdragen aan maatschappelijke uitdagingen. Internationale onderzoeksinfrastructuren bieden onderzoekers mogelijkheden die de investeringscapaciteit van één land of regio overschrijden en die voordien niet voor handen waren. We ondersteunen daarom de deelname van onze kennisinstellingen aan internationale onderzoeksinfrastructuren. Via deze investeringen dragen we tevens bij aan het verhogen van de overheidsuitgaven voor O&O en het bereiken van de 3%-norm. Voor investeringen in onderzoeksinfrastructuur voorzien we bijkomend 115 miljoen euro, waarvan 100 miljoen vanuit de relanceprovisie.

We investeren ook in meer kwalitatieve ruimte om te ondernemen. Als we als Vlaanderen een Europese topregio willen zijn, dan moeten we ook blijven investeren in kwalitatieve ruimte om te ondernemen. Dat betekent dat we bestaande, verouderde bedrijventerreinen moeten transformeren naar moderne duurzame bedrijventerreinen van de 21e eeuw. We maken meer ruimte voor groene en blauwe corridors, we benutten het potentieel van warmtenetten en zonne-energie en verbeteren de waterhuishouding. We passen ook de weginfrastructuur aan met meer ruimte voor veilig fietsen. Om een versnelling te realiseren in de vernieuwing van verouderde bedrijventerreinen zetten we een relancebudget van 10 miljoen euro in.

Ten slotte zullen we investeren in bedrijvige en bruisende kernen. De lokale handelskernen staan onder druk. Op 10 jaar tijd is het aantal winkels van ruim 54.000 in 2008 gedaald tot 45.000 in 2019. Ook de coronacrisis heeft een bijzondere impact: mensen zijn massaal online beginnen kopen, maar hebben tegelijkertijd het lokaal kopen ontdekt. Dit is het moment om onze bedrijvige kernen te versterken, te begeleiden en te ondersteunen. In uitvoering van het

Actieplan "Werk aan de Winkel" dat werd voorgelegd aan de Vlaamse regering, zullen we een nieuw subsidiekader ontwikkelen om de lokale besturen te ondersteunen bij hun kernversterkend beleid. We lanceren projectoproepen rond aankoop en transformatie van handelspanden, flankerend beleid op vlak van mobiliteit en parkeren en data-gedreven beleidsvoeren op basis van retaildata. Zo willen we een boost geven om aantrekkelijke en bruisende buurten te creëren. Het gaat dan niet alleen om retailbeleving, maar ook om horecabeleving, co-working-spaces, cultuur, en entertainment. De rode draad doorheen het kernversterkend beleid is innovatie. We gaan samen met steden en gemeenten en lokale ondernemers op zoek naar innovatieve concepten die ook de kansen grijpen die liggen in de online marketing en verkoop. Voor een investeringsfonds voor kernversterking voorzien we 25 miljoen euro uit de relanceprovisie.

c. Extra investeren om digitaal aan de top te komen

Een snelle doorbraak in digitale innovatie is nodig. Digitale toepassingen zijn de nieuwe hefboom voor de groei van de productiviteit en productinnovaties. We versnellen de uitrol van verschillende initiatieven, zoals de digitale beleidsagenda's rond Artificiële Intelligentie en cybersecurity. Dit zal ons in staat stellen om onze fabrieken en kantoren, maar ook onze mobiliteit en landbouw slimmer te organiseren. Ook de plannen voor een 5G-netwerk in Vlaanderen blijven hoog op de agenda. Extra investeringen in digitale onderzoeksinfrastructuur, risicokapitaal en toepassingsgebieden zijn echter noodzakelijk. Verschillende investeringsprioriteiten helpen ons om digitaal aan de top te komen.

Imec - chiplab van de wereld.

Imec is een wereldleider op het vlak van O&O naar nieuwe nanotechnologie en nieuwe digitale toepassingsgebieden zoals onderwijs, energie of zorg. 4.000 onderzoekers zijn er actief. De nieuwste generaties chips in laptops en smartphones werden ontwikkeld in Leuven. Dit mede dankzij een onderzoeksinfrastructuur die uniek is in de wereld. We moeten imec alle kansen bieden deze positie te verdedigen en uit te bouwen. Daarom voorzien we extra kapitaal om de cleanroomcapaciteit van imec te vergroten. Voor de uitbreiding bij imec investeren we 40 miljoen euro.

Imec betekent ook een belangrijke meerwaarde voor de welvaartscreatie in Vlaanderen. Dit in het bijzonder door de creatie van spin-offs via kapitaalparticipaties en het beleid om deze te laten doorgroeien tot scale-ups. Zo werden al 120 unieke spin-offs opgericht. Een recent voorbeeld is Azalea Vision, een spin-off die een slimme kunstlens voor het menselijke oog op de markt zal brengen. Vlaanderen heeft een minderheidsaandeel in Imec Xpand, het onafhankelijk beheerd investeringsfonds van ca. 117 miljoen euro dat participaties neemt in beloftevolle nanotechbedrijven. De eerste investeringsperiode van het fonds loopt af. Vlaanderen zal daarom 30 miljoen euro kapitaal inbrengen in een tweede XPand-fonds.

Koploper als digitale en klantgerichte lokale overheid.

De invoering van digitale toepassingen bij lokale overheden is in het belang van burgers en lokale ondernemers. In EU-rankings presteren we op dit vlak onder het gemiddelde. Daarom moeten we onze steden en gemeenten stimuleren om Smart city-toepassingen te testen en op te schalen. Dit draagt bij aan de betrokkenheid van inwoners en aan de kwaliteit van informatie en dienstverlening aan ondernemingen en burgers; zoals de voorlopers illustreren. Maar daarmee stimuleren en demonstreren we ook onze technologie en ICT-bedrijven en geven we kansen voor internationale doorbraken. Hiervoor zullen we 20 miljoen euro vanuit de relanceprovisie inzetten.

Digitaal transformatieprogramma voor de Vlaamse mediasector

We investeren in een breed samenwerkingsprogramma met de verschillende mediapartijen. Dit doen we in samenwerking met de minister bevoegd voor Media. Doelstelling daarbij is om de betrouwbaarheid, de diversiteit en de vindbaarheid van informatie beter te waarborgen. De mediasector bevindt zich in een totale digitale omwenteling. Digitalisering biedt enorme mogelijkheden op vlak van efficiëntie, interactiviteit, personalisering, verbetering van diensten en datagedreven journalistiek.

Om een stevige positie te houden op een digitale markt die gedomineerd wordt door internationale platformen, wordt een ambitieus innovatieproject opgesteld. Daarbij zal kennis worden ontwikkeld rond mediaspecifieke algoritmes en datagedreven media-inhouden. Tevens wordt geïnvesteerd in de uitbouw van een gemeenschappelijk cloud-gebaseerd productieplatform voor de Vlaamse mediasector. Ten slotte ondersteunen we de uitrol van een gemeenschappelijke initiatief in de strijd tegen desinformatie; waarbij ook AI wordt ingezet. Voor dit digitaal transformatieprogramma voor de Vlaamse mediasector voorzien we 10 miljoen euro vanuit de relanceprovisie.

Doorbraak in Industrie 4.0

Het begrip 'Industrie 4.0.' staat onder meer voor de omslag naar een data-gedreven lokale industrie die internationaal competitief is. Flanders Make legt zich toe op industriegedreven technologisch onderzoek en is een essentiële hefboom om de omwenteling naar Industrie 4.0 te onderbouwen. Als strategisch onderzoekscentrum werkt Flanders Make rond productiemonitoring, artificiële intelligentie en robots. De onderzoeksresultaten zijn toepasbaar voor kmo's en grote bedrijven in Vlaanderen, ook in de sociale economie. Dit draagt bij tot product- en productie-innovatie in Vlaamse sleutelsectoren, zoals de voertuigindustrie en de machinebouw. Deze innovaties zorgen voor meer kwaliteit, duurzaamheid en een hogere productiviteit. Om de onderzoekskracht van Flanders Make te versterken, trekken we 6,5 miljoen euro aan extra middelen uit.

d. Innovatieoffensief voor duurzame oplossingen

We moeten door innovatie duurzame oplossingen tot stand brengen die de levenskwaliteit verbeteren en voor de komende generaties waarborgen. Innovatie is de sleutel om internationale doelstellingen en engagementen op het vlak van klimaat, energie en milieu op een realistische manier te bereiken. Maar dit moet ook een economische meerwaarde opleveren voor onze bedrijven en de werkgelegenheid een duw geven. Daartoe werken we verschillende elkaar versterkende extra beleidsinitiatieven uit zowel op het vlak van bio-economie,

waterstof, energie, water als voor circulaire economie. We voeren een echt innovatieoffensief voor duurzame oplossingen. Rekening houdend met het ambitieuze klimaattraject van de EU, zal daarbij ook aandacht besteed worden aan de flankerende maatregelen die we nu moeten nemen om onze Vlaamse industrie op lange termijn klimaatbestendig te kunnen verankeren.

Impulsprogramma bio-economie

Via onderzoek, innovatie en kennisdeling zullen we de inzet van biogebaseerde grondstoffen een impuls geven. In een bio-economie wordt biogas en biomassa duurzaam geproduceerd en gebruikt voor biogebaseerde producten. Hout, gras en stro zijn als de biomassa bij uitstek geschikt voor de duurzame productie van chemicaliën. De reststromen van de landbouw kunnen in de bio-economie hergebruikt worden als grondstof. Nieuwe bio-economische vindingen helpen onze ondernemers om bv. ecologische plastics uit groene organische bouwstenen te ontwikkelen. We investeren in een innovatieve bio-economie om ons meer onafhankelijk maken van aardolieproducten en andere natuurlijke rijkdommen. Omdat het een cruciaal element is voor een duurzame toekomst voor onze basisindustrie, dragen we zo bij aan de transitie naar een CO2-neutrale samenleving. Voor een impulsprogramma bio-economie zullen we 10 miljoen investeren vanuit de relance-provisie.

Innovatie voor een waterzeker Vlaanderen

Onze regio wordt geconfronteerd met waterschaarste en tegelijk is water onmisbaar voor belangrijke economische activiteiten. We hebben behoefte aan een wetenschappelijk onderbouwd robuust watersysteem in Vlaanderen. Zo worden we beter in staat om de watervoorziening te garanderen en klimaatschokken op te vangen. We bundelen de beschikbare expertise rond waterbeheer, -zuivering en -gebruik in een onderzoeksgroep. Onze universitaire onderzoeksgroepen, VLAKWA en het imec-project 'Internet of Water' (sensorennetwerk in o.a. de waterleidingen) legden hiervoor een basis. Dankzij nieuwe technologie realiseren we wateropslag en –buffering, verhoogd waterhergebruik en gebruik van nieuwe waterbronnen. De onderzoeksgroep water ontwikkelt de noodzakelijke kennis hiervoor en zorgt voor kennisverspreiding en demo's om de implementatie bij de actoren te versnellen. Voor wateronderzoek en -innovatie voorzien we 3 miljoen euro per jaar.

We zullen ook meer kennis opbouwen rond droogteresistente teelten en nieuwe teelten zoals plantaardige eiwitten. Hiervoor zetten we 6 miljoen euro in uit de relanceprovisie. Tevens ondersteunen we bedrijven om te investeren in waterbesparende technieken. Hiervoor versterken we de ecologiesteun via VLAIO met 10 miljoen euro.

Vlaanderen topregio voor Waterstof

Een essentieel onderdeel van een duurzame economie is waterstof. Daarom zullen we een waterstofvisie en -plan uitrollen voor onderzoek en industriële ontwikkeling van de waterstofproductie in Vlaanderen. Door innovatie zorgen we voor goedkopere duurzame waterstof, waarvan de productie economisch meer concurrentieel wordt met waterstof op basis van aardgas (waarbij CO2 vrijkomt). Waterstof zullen we inzetten als (bouwsteen voor) duurzame grondstof of brandstof voor onze industrie of bijvoorbeeld voor scheepsvaart, vrachtwagens of bussen. We steunen vernieuwende initiatieven zoals deze die uitgewerkt worden door de vier havens in Vlaanderen. We spelen vanuit Vlaanderen volop in op het Europese O&O-initiatief voor waterstof (zgn. IPCEI) door Vlaamse doorbraakprojecten te steunen. Door extra investeringen ten belope van 125

miljoen euro vanuit de relanceprovisie realiseren we de ambitie om een Europese toppositie te bereiken.

Energieonderzoek versterken

Innovatie en technologie zijn voor ons de sleutel voor een duurzame energievoorziening voor Vlaanderen in het globale kader van de klimaatuitdaging. Als toponderzoekcentrum in Europa werkt het Vlaamse EnergyVille o.a. op zonne-energie, batterijopslag, elektrische netten, thermische systemen en energie voor gebouwen en districten. We versterken het energieonderzoek om de noodzakelijke energietransitie wetenschappelijk te onderbouwen, o.a. via de methode van 'living labs'. Zo kunnen we kostenefficiënt werken, gedragenheid realiseren en tegelijk een sterk industrieel weefsel opbouwen (spin-offs, aantrekken nieuwe activiteiten,…). Voor energieonderzoek voorzien we 3 miljoen euro.

Circulair is troef

In het kader van een relance moeten we volop de circulaire economie stimuleren en in het bijzonder circulair bouwen. De bouwsector heeft een grote impact op het materialengebruik in Vlaanderen: zo'n 30 tot 40% van ons afval komt uit de bouw. De ontwikkeling van een circulaire bouwsector is daarom een hefboom voor duurzame en arbeidsintensieve groei. We zullen het circulair gebruik van bouwmateriaal stimuleren door innovaties om bouw- en sloopafval beter te sorteren op de site, te recycleren en/of te hergebruiken in nuttige toepassingen. Voor circulair bouwen zetten we 10 miljoen euro in uit de relancebudgetten.

Het potentieel van de circulaire economie is ook enorm op het vlak van elektronica en textiel. Elektrische batterijen, bijvoorbeeld voor auto's, zijn cruciaal voor de vergroening van het transport. We kunnen niet al die hoogwaardige metalen blijven importeren uit andere landen. We moeten de elektronica en onderdelen uit oude batterijen en computers dus recycleren en hergebruiken. Tegelijk moet dit aanleiding geven tot nieuwe circulaire businessmodellen. We zullen via innovatie zorgen we voor de omwenteling van onze maakindustrie tot een circulaire nijverheid. Daarbij zal ook een sociale economie een sleutelrol vervullen. Voor innovatie naar een circulaire economie investeren we 15 miljoen euro.

e. Veerkracht dankzij een performante zorgeconomie

Met innovatie kunnen we ons zorgsysteem, de kwaliteit van de zorg in Vlaanderen én de farmaceutische en technologische industrie die daarmee verbonden is, versterken. Met VIB, ITG en onze Universitaire Ziekenhuizen beschikken we over stevige fundamenten op vlak van kennis. Met Janssen Pharmaceutica hebben we een bijzonder belangrijke O&O-faciliteit in Vlaanderen. Ook imec legt belangrijke linken vanuit nanotechnologie naar zorgtoepassingen.

Impulsprogramma innovatie in zorg en gezondheid

We maken werk van een plan en een aanpak voor het stimuleren van het onderzoek rond cruciale domeinen van de geneeskunde en de zorg van de toekomst.

Effectieve geneeskunde zal meer er meer rekening moeten houden met de specifieke kenmerken van de patiënt en hoe deze reageert op behandelingen, bv bij bepaalde kankers. De analyse en snelle interpretatie van data spelen een

essentiële rol om een impactvolle therapie uit te tekenen, op te volgen en te evalueren. Geneeskunde op maat is de toekomst, maar schaalbaarheid is de uitdaging om ook betaalbaarheid te bewerkstelligen.

Nieuwe wetenschappelijke inzichten in celontwikkeling stellen ons ook in staat om weefsel te herstellen. We spreken van regeneratieve geneeskunde om mensen met een versleten knie te helpen of organen zoals nieren of lever te vernieuwen.

De zorg voor patiënten met chronische aandoeningen zoals diabetes kan sterk verbeterd worden met een goede monitoring door meetapparatuur op lichaam van de patiënt. Hierdoor wordt informatie gegeven naar zorgversterkers of mantelzorgers. Dergelijke oplossingen vragen vaak nieuwe combinaties van kennis vanuit sectoren buiten de zorg. Doorbraken binnen deze domeinen kunnen de economische groei, maar ook het welzijn in onze regio ondersteunen. We bewerkstellingen in dat licht de snelle implementatie in Vlaamse ziekenhuizen en zorginstellingen. Afstemming tussen de belangrijkste stakeholdersgroepen zowel van industrie, kenniscentra, als de zorg is een succesfactor. Voor een impulsprogramma voor zorg en gezondheid voorzien we 6 miljoen euro.

f. Brexit Actieplan

Heel wat bedrijven zullen zich na de Brexit noodgedwongen moeten heroriënteren naar nieuwe markten, producten en diensten. Brexit biedt ook opportuniteiten om onze regio te positioneren als toegangspoort tot de Europese markt. Om onze bedrijven na de Corona-crisis in dergelijke nieuwe crisis te ondersteunen stellen we vanuit VLAIO en FIT een Actieplan Brexit op. Binnen dit plan voorzien we in o.a. in de begeleiding bij de strategische heroriëntatie van bedrijven naar nieuwe producten of diensten, de ondersteuning van ondernemingen in de zoektocht naar nieuwe exportmarkten, initiatieven om nieuwe buitenlandse activiteiten aan te trekken en de nodige hulp voor onze vissersvloot. We bereiden ons ook voor om maximaal gebruik te kunnen maken van Brexit adjustment reserve die de EU heeft voorzien. Voor dit Brexit-actieplan zullen we 50 miljoen euro inzetten vanuit de relanceprovisie.

II. SAMENVATTING

In deze beleids- en begrotingstoelichting vindt u in de eerste plaats de acties die we zullen ondernemen om de strategische en overkoepelende doelstellingen uit te voeren. Deze grote projecten van de beleidsnota krijgen vanuit de relance ook belangrijke bijkomende impulsen.

Daarnaast lichten wede beleidsaccenten voor het komende jaar toe binnen de verschillende beleidsvelden economie, wetenschapsbeleid, innovatie en wetenschapspopularisering.

Omgekeerd moet het immers ook duidelijk zijn dat de grote beleidsprojecten en de instrumenten binnen de beleidsvelden ten dienste staan van de missie om via relance het vertrouwen en de groei in onze economie te herstellen.

De globale budgetevoluties worden in de tabellen hieronder weergeven.

TOTAAL – ECONOMIE, WETENSCHAP EN INNOVATIE, excl. Apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	11.545	25.938		1.842.145	1.806.240
Bijstelling BO 2021	55.617	5.641		168.741	20.814
BO 2021	**67.162**	**31.579**		**2.010.886**	**1.827.054**

PROGRAMMA EC – ECONOMIE

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	11.440	25.938		858.982	840.714
Bijstelling BO 2021	55.615	5.641		28.472	-28.478
BO 2021	**67.055**	**31.579**		**887.454**	**812.236**

Economie (Programma EC) heeft betrekking op de middelen van het Fonds Innoveren & Ondernemen. Dit fonds wordt beheerd door het Agentschap Innoveren & Ondernemen en wordt ingezet voor maatregelen gericht op:

- Het stimuleren van ondernemerschap (bespreking onder strategische doelstelling: Meer en sterkere ondernemers).
- Het verhogen van het groeipotentieel en het innoverend vermogen van de Vlaamse ondernemingen (bespreking onder strategische doelstellingen: *Veerkrachtige sectoren en bedrijven* en *Impactvol innoveren in bedrijven en clusters en optimale kennisverspreiding in het beleidsveld Innovatie*),
- Het creëren van stimulerende omgevingsfactoren voor het ondernemen (bespreking onder strategische doelstelling: *Duurzame en innovatieve ruimte om te ondernemen*).

PROGRAMMA EE – WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020				657.519	624.916
Bijstelling BO 2021				131.260	55.123
BO 2021				**788.779**	**680.039**

Met de middelen rond wetenschappelijk onderzoek (Programma EE) wordt er geïnvesteerd in grensverleggend fundamenteel onderzoek gedreven door de nieuwsgierige onderzoeker. Doel is investeren in de kennisbasis van onderzoekers en ondernemingen om voorop te kunnen lopen in de economie van morgen, en in excellent onderzoek van onderzoekscentra en universiteiten.

PROGRAMMA EF – INNOVATIE

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	105			315.517	329.635
Bijstelling BO 2021	2			15.454	1.336
BO 2021	**107**			**330.971**	**330.971**

Met innovatie (Programma EF) wordt er een brug geslagen tussen het wetenschappelijk onderzoek en de praktische toepassing ervan. Hierbij worden dotaties gegeven aan strategische onderzoekscentra met het oog op innovatieve economische en maatschappelijke valorisatie van excellent onderzoek op gebied van micro- & nano-elektronica, biotechnologie, duurzame ontwikkeling, breedbandtechnologie en maakindustrie.

PROGRAMMA EG – WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020				10.127	10.975
Bijstelling BO 2021				55	-667
BO 2021				**10.182**	**10.308**

Wetenschapscommunicatie (Programma EG) heeft betrekking op de middelen die door het Departement EWI aangewend worden om specifieke doelgroepen zoals jongeren, ondernemers en het brede publiek te sensibiliseren rond wetenschap, en technologische innovatie. Acties rond STEM, creativiteit en ondernemerschap worden (ook) ontwikkeld binnen het programma EC door het VLAIO.

III. TRANSVERSALE STRATEGISCHE – EN OVERKOEPELENDE DOELSTELLINGEN

a. Transversale strategische doelstellingen

1. Lokaal ondernemerschap laten bloeien

De Coronacrisis heeft een aantal van de knelpunten en uitdagingen voor ons handelsapparaat en ons (lokaal) handelsvestigingsbeleid extra versterkt of in de verf gezet. Meer dan ooit is er nood aan een creatieve aanpak om een antwoord te bieden op deze uitdagingen. We willen dan ook een bruisende lokale middenstand en horeca stimuleren en een verwevenheid van bedrijfsactiviteiten in de kernen, als bron van leefbaarheid en sociale cohesie. Daartoe ondersteunen we de handelaren in hun transitie naar e-commerce, moedigen we gemeenten aan om meer werk te maken van het integraal handelsvestigingsbeleid en bereiden we in samenspraak met de ondernemersorganisaties en de VVSG een evaluatie van het decreet integraal handelsvestigingsbeleid voor.

In het najaar van 2020 en in 2021 zullen we de verschillende acties die opgenomen werden in de mededeling aan de Vlaamse regering rond het Plan van aanpak Bedrijvige Kern vormgeven.

In het eerste spoor ligt de focus op het stimuleren van innovatie in de detailhandelssector. De geplande acties zijn gericht op vernieuwde en gedynamiseerde winkelconcepten, het herdenken van de winkelstraat via het project "re-think winkelstraat" en het onderzoeken van de haalbaarheid van een Vlaams marktplatform. Handelaars worden geholpen bij de digitale transformatie door het e-commerce-actieplan "Het Internet. Ook uw zaak". Daarnaast wordt het lokale detailhandelsbeleid ondersteund met de ontwikkeling van een Smart Retail Dashboard met relevante beleidsdata.

In het tweede spoor wordt het regelgevend kader rond handelsvestigingen onder de loep genomen. Een belangrijke fase daarin is het participatief traject. Dit moet ons leren welke instrumenten gemeenten gepast vinden om het handelsvestigingsbeleid hard te maken, wat de inhoud moet zijn van het Vlaams beleidskader, welke situaties ze via vergunningen willen kunnen vermijden enz. Dit participatief traject zal aangevuld worden met een kwantitatieve en juridische analyse van de vergunningsaanvragen zodat het debat over de bijsturingen van de vergunningsplicht voor handelsactiviteiten op een correcte manier gevoerd kan worden. Als het participatief traject aantoont dat een aanpassing van de regelgeving noodzakelijk is, dan wordt die in 2021 voorbereid.

In het derde spoor wordt het bestaande verwevingsbeleid verder uitgebreid met flankerende maatregelen om het streefdoel van bedrijvige kernen te realiseren. Het bestaande beleid heeft betrekking op de inzet van verweefcoaches en de ondersteuning van de competentie-opbouw bij gemeenten die in de kernen het behoud van verweven werklocaties nastreven. Het plan van aanpak voorziet een aantal nieuwe initiatieven rond leegstandsbeleid en flankerend logistiek en mobiliteits- en parkeerbeleid, waarmee we zullen starten in 2021.

Tot slot zullen we ook de regelgeving op het vlak van ambulante handel en kermisactiviteiten actualiseren om de lokale autonomie te verhogen.

Smart Cities
De Vlaamse overheid zal het voortouw nemen om onze regio uit te bouwen tot een Europese koploper op vlak van Slimme Regio's. Samen met de collega's verantwoordelijk voor digitalisering en stedenbeleid zullen we hiertoe lokale besturen maximaal ondersteunen om het beleid en implementaties rond slimme steden efficiënt en breed te verspreiden.

We zetten het komende werkjaar in op Smart Cities met nieuwe oproepen gericht op slimme steden en gemeenten, gecombineerd met initiatieven tot versterkte kennisopbouw bij de gemeenten.

De middelen voor detailhandel en bedrijvige kern worden voorzien bij de inhoudelijke structuurelementen "Ondernemerschap" en "Ruimtelijke economie".. De middelen voor Smart Cities worden voorzien bij het inhoudelijk structuurelement "Innovatiekracht ondernemingen".

2. Een duurzaam industriebeleid voor de toekomst

De industrie staat in Vlaanderen voor een belangrijk aandeel van de bruto toegevoegde waarde en de werkgelegenheid. Het leeuwendeel van onderzoek, ontwikkeling en innovatie in Vlaanderen wordt ook uitgevoerd door de industrie.

We rollen een ambitieus beleid uit dat erop gericht is om de productiviteit van de Vlaamse industrie te verhogen en tegelijkertijd de competitiviteit en de duurzaamheid ervan, in een sterk concurrentiële wereld, verder te verbeteren. Om deze dubbele doelstelling te realiseren bestaat het industriebeleid enerzijds uit Vlaamse initiatieven, op maat gemaakt van de Vlaamse belanghebbenden en industrie. Anderzijds wordt er volop ingespeeld op Europese beleidsontwikkelingen.

Industrieforum

Het Vlaams regeerakkoord 2019 – 2024 kondigde de oprichting van een Vlaams Industrieforum aan, dat de dialoog tussen de industrie en het beleid dient te versterken en instaat voor de opvolging van het industriebeleid.

De eerste samenkomst van dit Industrieforum heeft plaatsgevonden op 18 september 2020. In uitvoering van dit overleg en het ondertekende charter, dat de belangrijkste doelstellingen en prioritaire beleidsthema's bevat, wordt dit najaar het werkoverleg met de industriefederaties opgestart.

Industrie 4.0

Met de acties rond Industrie 4.0 dragen we bij tot de duurzame competitiviteit van de Vlaamse maakindustrie. Dit past in de lange termijnstrategie 'Visie 2050' die de Vlaamse Regering uitvoert. Door de inzet van nieuwe technologische evoluties en verregaande digitalisering enerzijds, en de combinatie hiervan met aangepaste vormen van arbeidsorganisatie en businessmodellen anderzijds, willen we de bedrijven op een substantieel hoger niveau brengen en de productiviteit van de productiebedrijven verbeteren.

We werken daarbij op verschillende vlakken zoals netwerking en verspreiding van informatie, kennisopbouw, versterking van competenties en internationale samenwerking. Daartoe zetten we het volledig instrumentarium van VLAIO in, zowel op het vlak van dienstverlening via het contract ondernemerschap, als op het vlak van subsidies voor collectieve projecten en bedrijfsprojecten. Complementair daaraan bekijken we ook hoe de Industrie 4.0 proeftuinen verder

kunnen evolueren in afstemming met de andere initiatieven rond digitalisering. Een aspect dat we verder ontwikkelen is de inzet van Industrie 4.0 voor het verhogen van de werkzaamheidsgraad, door de ondersteuning van de integratie van niet-actieven in het arbeidsleven en door meer werkbaar werk. Hierover zullen we in overleg met Flanders Make en imec een conceptnota voorbereiden.

Een specifiek aandachtspunt voor het volgend werkjaar is tot slot het integreren van de Europese initiatieven zoals 'Horizon Europe' en het 'Digitising Europe Programma', binnen de nieuwe programmaperiode. Vlaanderen zal hieraan actief deelnemen.

De middelen voor projecten Industrie 4.0 zijn voorzien op begrotingsartikel ECH-1EFB5NA-WT (Innovatiekracht ondernemingen) in het Fonds Innoveren en Ondernemen.

Europees industriebeleid

Vlaanderen neemt tijdens het eerste semester van 2021 het Belgisch woordvoerderschap in de Raad Concurrentievermogen (deel industrie) op zich. We zullen actief bijdragen aan het debat over de toekomst van de Europese industrie en de uitvoering ervan.

Deze strategie stelt een aantal acties en initiatieven voor - zoals een witboek over een instrument voor buitenlandse subsidies, een strategie voor slimme sectorinteractie, een EU-strategie over textiel, een follow-up van de Europese datastrategie etc. - maar wordt grotendeels gedreven door de zogenaamde dubbele transitie *of "twin transition"*, de transitie naar een groene en digitale economie en industrie. In een context van toenemende (oneerlijke) concurrentie op wereldvlak, zal het beleid van de Europese Unie er eveneens op gericht zijn om de strategische autonomie van de Europese industrie te versterken. Vlaanderen zal bijdragen aan dit Europees debat, dat nog in zijn kinderschoenen staat, en dit op basis van een gedegen analyse van de eigen Vlaamse sterktes op vlak van innovatie en industriële specialisatie.

De groene transitie, met de Europese Green Deal als routekaart om de Europese economie en industrie te vergroenen, legt onder meer de focus op de overgang van een lineaire naar een circulaire economie en het koolstofvrij maken van de industriële activiteiten. Vlaanderen zal het komende jaar volop inzetten op deze uitdagingen via verschillende beleidsplannen en –initiatieven (zoals aangestipt in de inleiding).

Eenzelfde logica wordt gevolgd wat de digitale transitie betreft. De Vlaamse beleidsinitiatieven sluiten aan op Europese beleidsontwikkelingen (zie verder voor extra informatie).

Vlaanderen verlengt in 2021 het lidmaatschap van het Vanguard Initiative en de deelname aan de vijf interregionale pilootprojecten. Ook zal Vlaanderen het co-leiderschap van het pilootproject 3D-Printing verderzettenen een rol in het Bestuur van de vzw Vanguard Initiative. Op deze manier creëren we kansen voor interregionale samenwerking in het belang van onze industrie.

Beleid rond ruimtevaart en luchtvaart en defensie.

Van het in 2018 gepubliceerd ruimtevaartplan "Flanders Space" werden ondertussen al een aantal doelstellingen gerealiseerd. Het is de bedoeling om deze legislatuur de ruimtevaart in Vlaanderen te 'lanceren'. Daartoe werd een taskforce

opgericht die zich buigt over de noden van de industrie en academia en die de strategische opties van "Flanders Space" vertaalt naar operationele activiteiten.

Voor luchtvaart en defensie worden we geconfronteerd met Europese uitdagingen en de vraag naar deelname aan programma's. Om hierop in te spelen werd de overleggroep luchtvaart en defensie opgericht. Deze overleggroep gaat na of ons instrumentarium aangepast is aan de noden en hoe we ons best positioneren zodat de bedrijven alle kansen krijgen om deel te nemen aan de Europese programma's zoals het European Defence Fund en Airbus.

IPCEI: belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang

We zullen de mogelijkheden die de Europese commissie ons biedt om de industrie te versterken via IPCEI-projecten (*Important Project Common European Interest-IPCEI*) maximaal benutten. Met IPCEI wil de EU de lidstaten stimuleren om middelen te bundelen in grote projecten die bijdragen aan de concurrentiekracht en de grote maatschappelijke uitdagingen van de Unie. Europa voorziet geen rechtstreekse projectfinanciering, maar biedt de lidstaten de mogelijkheid voor een ruimere toekenning van staatssteun.

We voeren onze engagementen in het kader van de IPCEI-batterijen uit en spelen concreet in op de IPCEI rond waterstof (zie verder).

Hiernaast zullen we in 2021 uiteraard ook de Europese evoluties op dit vlak nauwlettend opvolgen. VARIO maakt een strategische analyse van de opportuniteiten voor Vlaanderen van de door de Europese Commissie geplande IPCEI.

3. Regionale specialisatie in streken en provincies

We spelen in op de sociaaleconomische toekomststrategieën die provincies en streken of steden wensen te ontwikkelen.

Om te kunnen waarborgen dat al deze ontwikkelingsstrategieën via een slimme specialisatie een projectmatige invulling geven aan de beleidslijnen, zullen in 2021 de volgende initiatieven genomen worden:

- Met de provincies zal afgestemd worden hoe op de meest doelmatige manier projectpromotoren kunnen toegeleid worden naar bestaande programma's en de initiatieven in het kader van de nieuwe beleidslijnen.
- Voor (sub)regio's en steden die met economische strategiebepaling bezig zijn, zal een SPOC-werking georganiseerd worden zodat snel de juiste mensen uit het VLAIO-netwerk met deze steden en streken en hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in contact kunnen gebracht worden.
- Rond een aantal domeinen zullen oproepen georganiseerd worden om voorgenomen projecten bekend te maken. Doel is de projectpromotoren met elkaar in contact te brengen zodat projecten zich beter ten opzichte van elkaar kunnen positioneren om zo een slimme specialisatie te waarborgen.

Er is voor deze regionale specialisatiestrategie geen 1-op-1-relatie met een financieringskanaal, maar onder meer de EFRO-oproepen van het nieuwe programma 2021-2027 zullen kunnen aangesproken worden. In het kader van de EFRO-werking hebben we ervoor geopteerd om voor een aantal (sub)regio's te werken met Geïntegreerde Territoriale Investeringen (GTI's). De (sub)regionale ontwikkelingsstrategieën die in deze GTI's worden voorbereid zullen afgestemd worden op het Vlaamse beleid.

Steden en (sub)regio's die geen deel uitmaken van de GTI's kunnen beroep doen op een SPOC binnen VLAIO in functie van een vlotte informatie-uitwisseling over beleidsdoelstellingen, EFRO en andere financieringskanalen.

4. Succesvol ondernemen in een digitale samenleving

Vlaanderen moet de wereldreferentie zijn voor een aantal innovatieve digitale technologieën en sectoren en moet een voortrekker zijn in digitaal ondernemerschap.

Vlaams geïntegreerd beleidsplan

We stellen een geïntegreerd Vlaams actieplan digitaal ondernemen en innoveren op. Dit plan zal een kader bieden voor de huidige en geplande initiatieven op het gebied van digitalisering. We bekijken of en hoe we tot een regeringsbrede aanpak kunnen komen.

Beleidsagenda's Artificiële Intelligentie en Cybersecurity

We voeren de beleidsplannen Artificiële Intelligentie en Cybersecurity uit om Vlaamse onderzoekers, bedrijven en burgers maximaal rugwind te bieden in deze cruciale, innovatieve domeinen. In 2021 komen de plannen op kruissnelheid, in alle onderdelen. Voor beide plannen zullen indicatoren worden uitgewerkt, zodat we op geregelde tijdstippen de impact van de programma's kunnen beoordelen.

De Vlaamse Beleidsagenda's voor Artificiële Intelligentie en Cybersecurity zijn telkens opgebouwd aan de hand van 3 luiken: gericht op top strategisch basisonderzoek, gericht op het begeleiden van bedrijven en op flankerende maatregelen.

Binnen AI gaat er 12.185 keuro naar onderzoek gericht op 4 uitdagingen:

- Hybride, geautomatiseerde, betrouwbare en actiegerichte datawetenschap.
- Real-time & energie-efficiënte AI: informatie extraheren en verwerken aan 'de rand'.
- Multi-actor, collaboratieve AI.
- Human-like AI: naadloos communiceren en samenwerken met mensen.

Het begeleiden van bedrijven inzake AI wordt beheerd door VLAIO en betreft circa 15.000 keuro.

De flankerende maatregelen bevatten de initiatieven die de eerste twee luiken ondersteunen, zoals het voorzien van opleidingen via de Vlaamse AI Academie, het Kenniscentrum Data & Maatschappij dat werkt rond data, AI en ethiek, en initiatieven rond Wetenschapscommunicatie.

Binnen het Vlaams Beleidsplan Cybersecurity gaat er 8 miljoen euro naar onderzoek, ook gericht op 4 onderzoekslijnen:

- Software- en Applicatiebeveiliging.
- Kritische beveiligingsdiensten voor diverse platformen;
- Systeem- en infrastructuurbeveiliging.
- Technologische bouwblokken: veilige hardware, cryptografie en veilige communicatie.

Het begeleiden van bedrijven inzake CS wordt beheerd door VLAIO en betreft zo'n 9.000 keuro. Het flankerende luik voor Cybersecurity betreft middelen voor bewustmaking van en opleidingen over CS.

De ondersteuning van bedrijven bij hun digitalisering wordt sterk opgedreven. Naast de middelen die voorzien zijn via de beleidsagenda's AI en cybersecurity worden een aantal belangrijke verbredende initiatieven uitgerold. In de eerste plaats hebben een aantal dienstverleners aangeduid via het contract ondernemerschap die een belangrijke focus op digitalisering leggen. Te vermelden zijn het industriepartnership getrokken door Agoria en Sirris en de initiatieven van VoKa en UNIZO.

Digitalisering zal op die manier de komende jaren ondersteund worden via infosessies, begeleidingstrajecten, masterclasses en matchmaking events. Om de overdracht van kennis naar concrete toepassingen te versterken worden initiatieven zoals de proeftuinen industrie 4.0, de demonstraties via EFRO en Blikopener (als toegangspoort tot de kennis van de hogescholen), aangevuld met de regionale Digital Experience Labs die ondersteuning en experimenteerruimte zullen bieden voor ondernemingen. Daarnaast zullen we ook deelnemen aan het Europees netwerk van European Digital Innovation Hubs, wat toelaat om de competenties en dienstverlening verder uit te bouwen en Europees te connecteren.

Digitalisering stimuleren we ook via de subsidies van VLAIO, zoals de kmo-groeisubsidie, kmo-portefeuille en de ontwikkelings- en onderzoekprojecten. We evalueren hoe deze reguliere steuninstrumenten nog beter kunnen ingezet worden voor de ondersteuning van digitalisering.

Ondersteuning van digitalisering in andere beleidsdomeinen

Het Mobilidata programma (2019-2023) realiseert innovatieve oplossingen op basis van digitale infrastructuur, slimme verkeerslichten en data om het verkeer vlotter, duurzamer, comfortabeler en veiliger te maken. De implementatie hiervan loopt. Op vlak van mobiliteit zullen EWI en MOW verder hun krachten bundelen voor de implementatie van de gebruikers cases alsook voor voertuigtechnologie voor doorgroei tot innovatieve business cases gericht op slimme mobiliteit (autonoom rijden, …).

Het I-learn programma wil de drempel voor het gebruik van educatieve technologie zo veel mogelijk wegnemen en gepersonaliseerd leren stimuleren. Het programma gaat nu van een prototype fase over tot de brede uitrol in de Vlaamse klaslokalen.

Twee kleinere projecten "Internet of Water" en "Stressy" zijn gericht op het bouwen van een systeem dat de waterkwaliteit in Vlaanderen continu kan monitoren, respectievelijk inzicht kan geven in factoren die stress positief of negatief beïnvloeden in een stedelijke omgeving. De uitvoering van deze projecten wordt opgevolgd.

Digitale platformen

De platformeconomie biedt vele mogelijkheden voor ondernemers. Nochtans zijn sommige ondernemers onvoldoende vertrouwd met het nieuwe marktkanaal. We ontwikkelen werkinstrumenten zoals handleidingen "Werken met freelancers" en "Verkopen via marktplatforms" om hieraan te verhelpen. De dienstverleners van het VLAIO Netwerk begeleiden freelancers en detailhandelaars, zodat deze de digitale verkoopkanalen beter leren kennen en sneller innovaties in businessmodellen oppikken.

Top-digitale infrastructuur: 5G

Ook de plannen voor een 5G-netwerk in Vlaanderen blijven hoog op de agenda. De digitale versnelling in ons bedrijfsleven kan maar tot stand komen als netinfrastructuur mee evolueert. Een doorbraak in het 5G-dossier is essentieel. We zetten alles op alles om Vlaanderen digitaal te transformeren en resoluut de weg naar de 5G-snelweg te nemen. In samenwerking met intercommunales en private bedrijven investeren we in een versnelde uitrol van een glasvezelnetwerk en 5G, in samenwerking met o.a. Fluvius en de mobiele operatoren. Zo zorgen we mee voor de beschikbaarheid van één performant netwerk dat open is en waar telecomoperatoren 5G diensten aanbieden.

5. Innovatie voor klimaatneutrale oplossingen in de industrie

We zullen vanuit de EWI-bevoegdheden bijdragen aan de uitvoering van het Vlaams en het geïntegreerd Nationaal energie- en klimaatplan 2021-2030 (VEKP/NEKP) en de lange termijn klimaatstrategie 2050. We zorgen ervoor dat in deze plannen op korte en lange termijn economische, sociale en ecologische belangen optimaal met elkaar sporen. We willen een toekomstgericht beleid voeren inzake klimaatverandering en zullen de inspanningen op het gebied van onderzoek en innovatie versterken. Alleen op die manier kunnen er klimaatneutrale oplossingen komen die economisch haalbaar en maatschappelijk gedragen zijn.

We willen zo niet alleen een antwoord bieden op de klimaatuitdaging, maar onze bedrijven ook koploper maken in innovatieve technologieën op dit vlak en hen in een sterke positie plaatsen om deze innovaties internationaal te vermarkten. Naast onderzoek en innovatie zetten we ook in op effectieve investeringen in bedrijven.

Tevens leveren vanuit het beleidsdomein EWI een bijdrage aan het Luchtbeleidsplan 2030.

Onderzoek en innovatie door bedrijven

De moonshot 'Vlaamse industrie koolstofcirculair en CO2-arm tegen 2050' is het innovatieprogramma in het Vlaamse energie- en klimaatbeleid met als doelstelling het identificeren en gericht ondersteunen van onderzoek en innovatie voor een koolstofslimme en CO2-arme industrie in 2050. Via projecten in dit kader ondersteunen we kennisinstellingen die onderzoek verrichten naar technologieën en de versnelde opschaling van projecten die substantieel kunnen bijdragen tot het CO2-neutraal maken van onze industrie. We streven hierbij naar het betrekken van de volledige waardeketen om de technologische oplossingen ook internationaal succesvol te laten valoriseren door Vlaamse ondernemingen. Dit initiatief is gericht op kennisopbouw met een langere tijdshorizon. We bereiden een decretaal kader voor om de financiering van dit moonshotprogramma te verankeren. Voor het onderzoeksprogramma voorzien we in 2021 ook 20 miljoen euro. Deze middelen zijn ingeschreven op begrotingsartikel ECH-1EFB5NA-WT – Onderzoek door bedrijven en samenwerkingsverbanden bij het Hermesfonds.

In het najaar van 2020 zullen we de contextanalyse en roadmapstudie die opgestart werd in het kader van de deze moonshot, finaliseren. Het doel van deze studie is de belangrijkste uitdagingen en opportuniteiten voor de industrie en onderzoeksinstituten in kaart te brengen met het oog op koolstofslimme klimaattransitie.

De speerpuntclusters Catalisti en Flux50 geven vanuit een innovatieperspectief mee invulling aan de Vlaamse moonshot in synergie met de andere speerpuntclusters. Economische speerpuntprojecten zullen we ondersteunen met beleidsdomeinoverschrijdende projectteams.

Naast de specifieke aandacht voor onderzoek en innovatie in de moonshot en het clusterbeleid zetten we ook met onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten en de overige instrumenten inzake innovatiesteun sterk in op innovatieve oplossingen voor bedrijven op het vlak van energie en klimaat.

Waterstof

Daarnaast hebben we de ambitie om Europese koploper te worden in waterstoftechnologie. In nauwe samenwerking met regionale partners en netwerken (speerpuntclusters Catalisti, Flux50, de Blauwe Cluster en Waterstofnet) en sterk ingebed in het Europese en internationale samenwerkingskader voor onderzoek en innovatie, streeft Vlaanderen naar een maximale valorisatie van de onderzoeksexpertise in en buiten Vlaanderen. We bekijken hoe we door ondersteuning van *first of a kind* demonstratieprojecten de Vlaamse bedrijven kunnen positioneren en kunnen laten participeren aan de opbouw van een Europese waardeketen in het domein van waterstof. De in 2020 aangekondigde Europese IPCEI 'Hydrogen Technologies and Systems' rond waterstof, wacht op een geïntegreerde aanvraag van de Duitse coördinator bij de Europese Commissie. Projecten ingediend in het kader van IPCEI dienen aangemeld en goedgekeurd door Europa. Vlaanderen zal hierna beslissen over de financiering, op de gangbare wijze met kwaliteitscontrole en vereisten voor valorisatie in Vlaanderen.

Het is tevens de bedoeling onze Vlaamse industrie te ondersteunen bij de uitbouw van een innovatief, duurzaam en toekomstgericht waterstofproductieapparaat, dat aan de strenge eisen met betrekking tot het klimaat zal voldoen. Dit soort projecten kunnen dan ook helpen in het kader van CCU (Carbon Capture and Utilization) waarbij opgevangen CO2 met behulp van waterstof kan omgezet worden in nieuwe producten.

Ik zal in het najaar van 2020 een Vlaamse waterstofvisie en strategie opstellen, afgestemd met relevante stakeholders uit de bedrijfswereld, de onderzoekswereld en de overheid. De Vlaamse strategie zal zich volledig inschrijven in de Europese strategie "a hydrogen strategy for a climate-neutral Europe".

Bedrijven stimuleren om te investeren voor het klimaat

Ondernemingen die projecten plannen waarbij ze investeren in milieuvriendelijke of energiezuinige technologieën of duurzame energie die beter presteren dan de geldende normen en/of verplichtingen kunnen worden ondersteund via ecologiesteun. Enerzijds is er de Ecologiepremie Plus. Anderzijds is er de Strategische Ecologiesteun (STRES) voor investeringen in technologieën met een uniek bedrijfsspecifiek karakter.

De nodige aanpassingen worden voorbereid die toelaten de Ecologiepremie Plus en de Strategische Ecologiesteun in 2021 nog gerichter in de zetten voor maatschappelijk en klimaatrelevante thema's zoals CO_2-reductie, watergebruik, droogte, circulaire economie en energiegebruik. In het bijzonder zullen we het instrument ecologiepremie bijsturen om de uitfasering van fluorgassen voor koeltoepassingen nog sneller te doen verlopen. Bovendien zal worden ingezet op ecologische winsten die nu niet gecapteerd kunnen worden (bvb. niet-innovatieve, maar slimme technologieën zoals slimme sturing die evenwel veel milieu- of energiewinst opleveren).

De CO2-monitoringtool die recent in de EP Plus werd gelanceerd om de CO2-reductie op te volgen zal indien nodig geoptimaliseerd worden.

Een actieplan wordt voorbereid voor de verdere vergroening van de energiedragers binnen de niet ETS-industrie, zoals opgenomen in het VEKP.

Er wordt in 2021 voor ecologiesteun aan bedrijven 25.186 keuro vastleggingskrediet voorzien op begrotingsartikelen ECH-1ECB5EA-WT en ECH-1ECB2EA-WT. De budgettaire toelichting werd opgenomen onder inhoudelijk structuurelement 'Vergroening en klimaat'.

Competitiviteit van energie-intensieve bedrijven

Met de maatregel Compensatie Indirecte Emissiekosten worden ondernemingen met een hoog elektriciteitsverbruik gecompenseerd voor de indirecte CO_2-kosten die hen worden doorgerekend door de elektriciteitsleveranciers ten gevolge van het emissierechtenhandelssysteem (EU ETS). Op die manier wordt er getracht het concurrentieel nadeel weg te werken en te vermijden dat deze bedrijven zich delokaliseren naar landen buiten de Europese Unie. De maatregel kent een dalend steunpercentage, zoals de Europese Commissie vereist. Deze compensaties worden gefinancierd met middelen uit het Klimaatfonds.

Gebaseerd op de huidige Europese richtsnoeren kan er nog tot en met emissiejaar 2020 gecompenseerd worden, met aanvraag van de compensatie in 2021. Nieuwe richtsnoeren om ook in de volgende handelsperiode compensatie toe te laten zijn bekend gemaakt op 21/09/2020. Nu zullen deze omgezet worden in Vlaamse regelgeving.

Er wordt in 2021 voor de ondersteuning van de competitiviteit van energie-intensieve bedrijven 140.240 keuro vastleggingskrediet voorzien op begrotingsartikel ECH-1ECB5EA-WT. De budgettaire toelichting werd opgenomen onder inhoudelijk structuurelement 'Vergroening en klimaat'.

6. Duurzaam groeien via een kennisgedreven circulaire economie

Via de conceptnota voor de Vlaamse Regering (VR 2020 1007 MED.0240/1BIS) wordt de transversale aanpak van circulaire economie in Vlaanderen georganiseerd, in samenwerking tussen de beleidsdomeinen EWI en OMG.

Onder de koepel van Vlaanderen Circulair, wordt een werking opgezet via werkagenda's en ondersteunende hefbomen. De invulling hiervan gebeurt in het najaar van 2020.

Het Vlaamse beleid rond circulaire economie en bio-economie wordt natuurlijk ook opgehangen aan het Europese beleidskader. Met het nieuwe actieplan (11 maart 2020) wil de EU de Europese economie volledig circulair maken.

Het beleidsdomein EWI zal het trekkerschap opnemen van de werkagenda's bio-economie en maakindustrie (elektronica, textiel, …) maar ook intensief meewerken aan de uitvoering van de andere werkagenda's. Dit gebeurt in afstemming met de departementen WSE en OMG en OVAM binnen een publiek-private stuurgroep. Voor de werkagenda's zal worden gewerkt met een co-trekkerschap privé-publiek.

Daarnaast vervult het beleidsdomein EWI een belangrijke rol in ondersteunende hefbomen, in het bijzonder "onderzoek", "ondernemerschap en innovatie", en "financiering". Dit houdt onder andere een optimale inzet van het steuninstrumentarium van VLAIO in, de stimulerende werking van het beleidsdomein voor de ontsluiting van Europese steunprogramma's, en de rol van de Vlaamse publieke financieringsmiddelen voor onderzoek en innovatieve projecten.

Deze afspraken zijn vastgelegd in de mededeling VR 2020 1007 MED.0241/1BIS: Circulaire Economie in het beleidsdomein EWI: Samenwerken om van Vlaanderen een topregio in de circulaire economie te maken. De acties zijn verdeeld over zes actielijnen: planning en monitoring, versterken van het onderzoek, ondersteunen van innovatie en ondernemerschap, werken aan omgevingsfactoren en randvoorwaarden, internationale samenwerking stimuleren en bredere communicatie en sensibilisering uitwerken.

Het Vlaamse beleidsplan bio-economie is één van de werkagenda's binnen circulaire economie. Het stelt zich tot doel om op een duurzame en inclusieve manier nieuwe waardenketens uit te bouwen op basis van biomassa als een waardevolle, lokaal beschikbare grondstof. Dit beleidsplan bio-economie kan dan ook als onderdeel dienen in de werkagenda van Vlaanderen Circulair. Vanuit het beleidsdomein EWI, in samenwerking met de beleidsdomeinen LV en WSE wordt dit beleidsplan uitgewerkt, met brede afstemming met onderzoeksactoren, federaties, clusters, administraties en relevante belangenverenigingen. Het beleidsplan zal zich richten op het stimuleren van innovatieve economische activiteit en daarom verschillende actielijnen ontplooien, met inbegrip van wetenschappelijk onderzoek, steunmaatregelen van VLAIO voor projecten in de bio-economie, een thematische versterking van het Team Bedrijfstrajecten, en een intense samenwerking met het beleidsdomein LV om brede bio-economische ketenprojecten te realiseren. Daarnaast wordt ook werkgemaakt van een brede communicatie en de monitoring van de evolutie van de Vlaamse bio-economie.

Voor de werkagenda maakindustrie zal eind 2020 een studie worden uitgevoerd om het landschap, de stakeholders (cfr. quadruple helix), de uitdagingen/drempels en de ambities voor een circulaire maakindustrie in Vlaanderen in kaart te brengen en een roadmap uit te stippelen. De resultaten van deze studie zullen vanaf 2021 de input vormen voor de concrete invulling en uitvoering van de werkagenda.

Kennis rond circulaire economie verkrijgt EWI onder andere van het Steunpunt Circulaire Economie (SuMMa), waarvoor het de financiering deelt met OVAM (budget EWI: 2020: 200 keuro 2021: 188 keuro). In 2020- 2021 wordt er een evaluatie uitgevoerd van dit steunpunt als basis van een eventuele voortzetting na 2021.

Het departement EWI zal ten slotte ook de, door het beleidsdomein LV getrokken, opmaak van een Vlaamse Voedselstrategie ondersteunen door de uitwerking en implementatie van een onderzoeksagenda richting een duurzaam Vlaams voedingssysteem. Dit proces en de acties zullen worden gealigneerd met de Europese Farm to Fork strategy en het Food2030 initiatief.

b. Overkoepelende doelstellingen

1. Een laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor bedrijven en onderzoekers

Aanspreekpunt voor ondernemingen

We organiseren de toegang tot de steun- en dienstverlening van de Vlaamse overheid voor bedrijven zo eenvoudig mogelijk. VLAIO neemt volgens het principe "*no single door, no wrong door*" in samenwerking met partners en andere overheden de rol op van geïntegreerde frontoffice voor ondernemersvragen aan de overheid en voor specifieke vragen over het overheidsinstrumentarium.

De medewerkers van het Contact Center van het agentschap vormen samen met Team Bedrijfstrajecten vzw de kern van de frontoffice. De frontoffice werkt volgens

de principes van de businesscase gerichte benadering. Deze aanpak plaatst de ondernemer centraal en vertaalt zijn concrete behoeften naar producten en diensten op maat.

Dit najaar, en wellicht ook in 2021, zal naast de reguliere werking blijvend ingezet worden op het ondersteunen van bedrijven die geïmpacteerd zijn door de Coronacrisis, alsook op het informeren van bedrijven over de maatregelen uit het relanceplan.

Op 31 december 2020 loopt de transitiefase af van het vertrek van het Verenigd Koninkrijk (VK) uit de Europese Unie (Brexit) en zal de relatie tussen het VK en de EU ingrijpend veranderen. Dit najaar en in 2021 zullen de Brexit geïmpacteerde bedrijven worden geïnformeerd, geadviseerd en ondersteund, en dit in samenwerking met de VLAIO netwerkpartners en FIT.

Dit najaar en in 2021 zullen pas opgestarte ondernemingen geïnformeerd worden over de dienstverlening- en ondersteuningsmogelijkheden van VLAIO en de VLAIO netwerkpartners. Een startersgids met bijhorende website (startersgids.VLAIO.be) zal hen wegwijs maken in de verdere ontwikkeling van hun bedrijf.

Het samenwerkingsakkoord dat tussen FIT en VLAIO werd afgesloten op 23 juni 2020, zal de samenwerking met FIT binnen de frontoffice werking nog verder optimaliseren. Een actieplan zal concreet vormgeven aan deze overeenkomst voor een gecoördineerde en gestroomlijnde dienstverlening aan Vlaamse bedrijven, de begeleiding van nieuwe buitenlandse investeerders en nazorg voor bestaande investeerders uit het buitenland, de internationalisering van Vlaamse clusters en innovatieve ecosystemen, de samenwerking in Europese programma's en de versterking van elkaars communicatie en de uitwisseling van data.

Digitaal Eerst met minder administratieve lasten

VLAIO beheert e-loketondernemers.be, een overkoepelend digitaal platform dat ondernemers toelaat om overheidsdossiers van deelnemende instanties vanop één centraal portaal te beheren. Met e-loketondernemers.be zetten we als Vlaamse overheid een belangrijke stap vooruit naar onze ambitie om een eengemaakte, laagdrempelige, eenvoudige en transparante dienstverlening voor Vlaamse ondernemers te realiseren. We hanteren hierbij het principe van 'éénmalige aanmelding'.

Het e-loketondernemers.be zal in het najaar van 2020 en in 2021 verder worden uitgebreid met nieuwe maatregelen van Vlaamse agentschappen, departementen en lokale besturen. Ook organiseren we de doorlinking naar e-Box Enterprise (RSZ) voor het raadplegen van de beveiligde elektronische brievenbus van de onderneming en werken we aan het ontsluiten van maatregelen op maat van de onderneming. Daarnaast zetten we samen met het Agentschap Informatie Vlaanderen (AIV) en het Facilitair Bedrijf (HFB) in op aanmelden via de generieke header om als burger of in naam van een onderneming uniform te kunnen aanmelden over applicaties heen.

2. Optimaal inspelen op Europees en internationaal beleid

Opvolgen en beïnvloeden van Europees beleid

Tussen 1 juli 2020 en 30 juni 2021 treedt Vlaanderen op als woordvoerder voor België in de Raad Concurrentievermogen (deel Industrie), conform de afspraken van het Samenwerkingsakkoord inzake de vertegenwoordiging van België in de Raad van Ministers van de EU.

Naast Europees industrieel beleid, krijgen belangrijke initiatieven met potentieel significante invloed op de competitiviteit van de Vlaamse economie, die in andere Raadsformaties zoals Leefmilieu, Telecommunicatie, Handel en Energie behandeld worden, onze aandacht. Specifieke aandacht gaat daarbij naar de Raadsconclusies Circulaire Economie (Leefmilieu) en de Raadsconclusies Europese waterstofstrategie (Energie en Onderzoek)

Via het Vlaams Europaplatform van het Departement EWI zetten we intensief in op het informeren en consulteren van belanghebbenden, waarbij de vier actoren binnen de 'quadruple helix' betrokken worden. We wegen op de vormgeving, de omvang en de implementatie van Europese steunprogramma's binnen het Europees budget.

Naast een nauwe samenwerking met belanghebbenden en vertegenwoordigers die verantwoordelijk zijn voor de domeinen onderzoek en industrie binnen de andere Belgische overheden (onder meer via het CIS-CFS en via het IEC), staan we via de algemene afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU – in permanent contact met de Europese instellingen en de EU-lidstaten vertegenwoordigd in Brussel

Vanuit het Departement EWI gaat er ook bijzondere aandacht naar het Digitaal Europa programma (Digital Europe Programme) dat zicht richt tot de ontwikkeling van toepassingen van nieuwe digitale technologieën door KMO's en publieke administraties. Het Digital Europe Programme gaat daarbij uit van een verdeling over 5 pijlers: supercomputing, artificiële intelligentie, cybersecurity, geavanceerde digitale vaardigheden en disseminatie.

Vlaanderen streeft naar het verder uitbouwen van de Europese Onderzoeksruimte (ERA) en coördineert de Vlaamse European Research Area-roadmap. We hanteren dit als eens strategisch instrument om structurele hervormingen in het O&I-landschap door te voeren inzake ERA-thema's. We dragen bij aan de Belgische positie inzake de Raadsconclusies rond de toekomst van de ERA.

Vlaanderen neemt, samen met de deelstaten en de federale overheid, binnen EU-verband deel aan het debat over de rationalisering met betrekking tot het Europees O&I-landschap. Hiervoor werken we nauw samen met – in eerste instantie – de O&I-financieringsagentschappen VLAIO en FWO en andere beleidsdomeinen. Het Departement zal een meer gecoördineerd, proactief beslissingsproces uitwerken, waarbij belanghebbenden en de andere beleidsdomeinen nauw betrokken worden via het Vlaams Europaplatform.

Meer ondernemers en onderzoekers in EU-programma's

Het Vlaams innovatie-instrumentarium zal synergiën en aansluiting zoeken op verschillende niveaus (lokaal, regionaal, nationaal, EU) om zo toegang voor onderzoekers en bedrijven, vooral kmo's, te verbeteren op vlak van kennisdeling, financiering, infrastructuurgebruik. We bouwen hierbij voort op de Europese strategieën voor KMO-beleid, industrie, circulaire economie en Green Deal. Via grensoverschrijdende samenwerking binnen Europese programma's willen we de brugfunctie tussen SOCs en industrie versterken en de transitie-aanpak versnellen.

EWI volgt in overleg met stakeholders en de nationale contactpunten (NCPs) het EU post-2020 kader op om het EU onderzoek en innovatiebeleid te beïnvloeden en de Vlaamse deelname te versterken in de verschillende EU programma's, zoals Horizon Europe, interreg/EFRO S3 beleid, COSMEplus en InvestEU, dit gebeurt via de Permanente Vertegenwoordiging (Raad) en de EU Programmacomité-vertegenwoordigingen

National Contact Point Flanders – Enterprise Europe Network

Het FWO en VLAIO nemen de taak als National Contact Point (NCP) voor Vlaamse bedrijven en onderzoeksinstellingen gezamenlijk op. De aanpak van het NCP is er op gericht de Vlaamse deelname aan het Horizon Europa programma proactief te begeleiden en te monitoren. Met het Enterprise Europe Network Vlaanderen (EEN), een samenwerking tussen het VLAIO en FIT verstrekken we informatie omtrent Europese regelgeving en financiering aan kmo's. VLAIO en FIT bereiden de deelname aan het EEN voor de periode na 2022 voor.

Samenwerking met Nederland en Noordrijn-Westfalen

De overheden van Vlaanderen, Nederland en de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen hebben drie jaar geleden, in september 2017, een trilaterale chemiestrategie opgestart. Daarin werken overheid, industrie, academische wereld en de respectievelijke chemiefederaties Essencia, en zusterfederaties in Nederland en *Noordrijn-Westfalen* (NRW) samen. 21 initiatieven zijn ondergebracht in drie thematische werkgroepen ivm Energie, Infrastructuur en Innovatie. Deze samenwerking tussen Vlaanderen, Nederland en Noordrijn-Westfalen moet de motor zijn voor de succesvolle klimaattransitie in Europa. Verder bouwend op het 2de High Level Event van 9 september 2020, is dit de regio bij uitstek om te pionieren als Europese testzone. Innovaties voor industriële transitieprojecten in de chemiesector kunnen in reële omstandigheden voor het eerst worden uitgeprobeerd, in samenwerking met academici, bedrijven en overheid.

Brexit opvangen en de nieuwe relatie met het Verenigd Koninkrijk voorbereiden

Het Verenigd Koninkrijk (VK) heeft de Europese Unie (EU) verlaten op 31 januari 2020. Tot 31/12/2020 geldt een overgangsperiode met behoud van de bestaande EU-juridische regels. Afspraken over de periode vanaf 1 januari 2021 lopen. De EU streeft naar het afsluiten van een handelsakkoord met duidelijke afspraken over concurrentie tussen EU en het VK. De EU wil een gelijk speelveld creëren waarbij duidelijke en afdwingbare afspraken over staatsteunregelgeving en over sociale en milieustandaarden worden gemaakt. Indien er geen tijdig akkoord kan afgesloten worden, zijn WTO-tarieven van toepassing op handel. Vandaar het belang voor bedrijven om voldoende voorbereid te zijn op de diverse situaties.

We houden de vinger aan de pols tijdens de onderhandelingen over een nieuwe handelsrelatie met het VK. We zijn waakzaam om de Vlaamse economische belangen te verdedigen.

Het Europese Open Science Beleid

Om in te spelen op de Europese en internationale evoluties in de richting van Open Science, werd in eind 2019 de Flemish Open Science Board (FOSB) opgericht. De FOSB heeft als taak het Open Science-beleid te implementeren in Vlaanderen, in overleg met alle betrokken Vlaamse stakeholders. Hiervoor werd een structuur opgezet om alle aspecten af te dekken: architectuur, datamaturiteit, semantiek, Research Data Management (RDM) en interoperabiliteit tussen de kennisinstellingen en naar de European Open Science Cloud.

3. Een beleid gedreven door feiten en cijfers

We baseren ons beleid op empirische evidentie. We hebben permanente aandacht voor het monitoren, bewaken en verhogen van de doelmatigheid van ons beleid. We willen immers de impact van het economisch – en innovatiebeleid versterken.

Op basis van de RIS en de voorzet van VARIO (Advies 10 en 13), zal een set van strategische beleidsindicatoren worden samengesteld waarmee het realiseren van de ambities kan worden opgevolgd, en op basis waarvan lessen voor het beleid kunnen getrokken worden. In de loop van 2021 zal een nulmeting worden opgeleverd.

Het departement werkt een specifiek kader uit voor de aanpak en inzet van systeemevaluaties en impactanalyses dat in 2021 zal worden uitgerold.

Voor een slagkrachtiger beleidsondersteuning wordt het Steunpunt Ondernemen en Regionale Economie, geïntegreerd in de werking van het Expertisecentrum ECOOM.

De samenwerking tussen de Vlaamse Statistische Autoriteit, ECOOM en het Departement EWI rond de productie van economische en O&O&I-statistieken wordt waar nodig gestroomlijnd.

Om de monitoring van het beleid te optimaliseren bekijken we hoe we het Flanders Research Information Space (FRIS) kunnen aanvullen met onderzoeksdata van Vlaamse onderzoekscentra, met een nadruk op administratieve vereenvoudiging.

Het beleidsdomein EWI zal actief meewerken aan de werkgroep "VO data gedreven beleidsondersteuning", ingebed in het Stuurorgaan Informatie en ICT.

IV. BELEIDSVELD I : ECONOMIE

1. Inhoudelijk structuurelement 1 : Financiering ondernemingen

1.1. Strategische doelstelling – **Een vlotte toegang tot financiering en risicokapitaal**

We stroomlijnen de Vlaamse financieringsondersteuning en stemmen deze af op de concrete noden van ondernemingen, die (nog) niet gelenigd worden door de markt. Met het economisch overheidsinstrumentarium voeren we een investeringsbeleid dat Vlaanderen en het Vlaamse economische weefsel versterkt.

Onder dit ISE valt onder andere:

- Het aanbieden van verschillende financieringsformules, waarborgen en investeringsmogelijkheden door de Participatie Maatschappij Vlaanderen (PMV) en investeringssteun aan Limburgse ondernemingen via de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM).
- Toegang vergemakkelijken tot leningen via het Europees Fonds voor Strategische Investeringen (EFSI).

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

FINANCIERING ONDERNEMINGEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			**TO**		
	BA 2020	Evolutie	BO 2021	BA 2019	evolutie	BO 2021
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	40	1.460	1.500	25.938	5.641	31.579
Ontvangen toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))						
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	1.400	54.55	55.555	0	0	0
Totaal	**1.440**	**55.615**	**57.055**	**25.938**	**5.641**	**31.579**

(duizend euro)

	VAK			**VEK**		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	44.169	11.660	55.829	44.169	11.660	55.829
Toelagen (interne stromen (IS))	3.347	45	3.392	3.347	45	3.392

Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	100.000	-100.000	0	100.000	-100.000	0
Totaal excl. Overflow	**147.516**	**-88.295**	**59.221**	**147.516**	**-88.295**	**59.221**
Overflow						
Totaal incl. Overflow	**147.516**	**-88.295**	**59.221**	**147.516**	**-88.295**	**59.221**
Aanwending VAK-ruiter						

1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

EB0-9ECBTBA-OW - ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel landt de winstuitkering van LRM.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	**TO**	**LO**
BA 2020	0	10.000	0
Bijstelling BO 2021			
BO 2021	**0**	**10.000**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt een dividenduitkering van 10.000 keuro ingeschreven in 2021. Gelet om de economische omstandigheden door Corona is het nog onzeker of die ook zal kunnen gerealiseerd worden.

In artikel 4 van het protocol tussen het Vlaamse Gewest en de provincie Limburg met betrekking tot de LRM-groep wordt gespecifieerd dat, als de bevoegde organen van LRM beslissen om winsten uit te keren in de vorm van dividenden, deze dividenden bij ontvangst worden overgedragen aan de provincie ter financiering van niet-rendementsgebonden projecten. De LRM-dividenden komen via het Vlaamse Gewest bij de Stichting LSM terecht, dat op haar beurt maatschappelijke projecten ondersteunt in Limburg.

EC0-9ECBTBA-OW - ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het artikel voor de verliesfinanciering waarborgregeling van PMV.

PMV biedt een overheidswaarborg aan ondernemingen als een garantie of onderpand voor bedrijfskredieten. Dit begrotingsartikel bevat de ontvangsten van

premies (van de bedrijven die een waarborg ontvangen) en de ontvangsten van recuperaties op schadegevallen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	**TO**	**LO**
BA 2020	0	15.938	0
Bijstelling BO 2021	0	5.641	0
BO 2021	**0**	**21.579**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangsten worden aangepast a.d.h.v. een jaarlijkse raming van de ontvangsten aan premies en de te ontvangen recuperaties. Er wordt uitgegaan van het realistisch scenario van de ramingen.

De premies stijgen van 6.139 keuro (BA2020) naar 7.210 keuro (BO2021).

De recuperaties stijgen van 9.799 keuro (BA2020) naar 14.369 keuro (BO2021).

In totaal geeft dit 21.579 keuro aan verwachte ontvangsten.

EC0-9ECBABC-OW - CORONA 2020 - HANDELSHUURLENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de renteontvangsten van de handelshuurleningen, afgesloten in het kader van de corona crisis.

Tijdens de corona crisis hadden veel ondernemingen problemen met het nakomen van de verplichtingen inzake handelshuur. Door een systeem van overbruggingskrediet (voorschottenregeling) voor deze huurlasten, in combinatie met een gedeeltelijke kwijtschelding van de huur (tot 2 maanden) door de verhuurder, worden deze ondernemingen gesteund.

Het voorschot wordt verleend onder de vorm van een krediet (van max. 35.000 euro en maximum twee maanden huur), terug te betalen over een periode van 18 maanden. De terugbetalingen moeten pas starten na 6 maanden. De rente bedraagt 2% per jaar.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	**TO**	**LO**
BA 2020	40	0	0
Bijstelling BO 2021	1.460	0	0
BO 2021	**1.500**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt voorlopig 100 miljoen euro voorzien aan toegekende leningen tegen een rente van 2%, waarvoor de terugbetalingen niet gelijklopend zijn over heel 2021.

Rekening houdende dat in de eerste zes maanden geen rente betaald wordt en deze dus gespreid wordt over de laatste 18 maanden, wordt met een feitelijke rente van 1,5 procent in 2021 gerekend.

100 miljoen aan 1,5% geeft 1,5 miljoen euro aan verwachte renteontvangsten en 55,55 miljoen euro aan terugbetaling kapitaal in 2021.

Dit alles is in de veronderstelling dat de volledige 100 miljoen wordt toegekend en dat alles wordt terugbetaald (kapitaal + rente). Bij BA2021 zal dit herraamd worden in functie van het:

- effectief toegekend volume aan leningen
- de vastgestelde wanbetalingen

EC0-9ECBABC-OP - CORONA 2020 - HANDELSHUURLENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de kapitaal terugbetalingen van de handelshuurleningen, afgesloten in het kader van de coronacrisis.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	**TO**	**LO**
BA 2020	1.400	0	0
Bijstelling BO 2021	54.155	0	0
BO 2021	**55.555**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het betreft het begrotingsartikel voor de kapitaalterugbetalingen van de handelshuurleningen, afgesloten in het kader van de coronacrisis.

Er wordt uitgegaan van 100 miljoen euro toegekende leningen tegen een rente van 2%, waarvoor de terugbetalingen niet gelijklopend zijn over heel 2021.

Rekening houdende dat in de eerste zes maanden geen rente betaald wordt en deze rente dus gespreid wordt over de laatste 18 maanden, wordt met een feitelijke rente van 1,5 procent in 2021 gerekend.

In de veronderstelling dat de volledige 100 miljoen wordt toegekend en dat alles wordt terugbetaald (kapitaal+ rente), geeft dit 1,5 miljoen euro aan verwachte renteontvangsten en 55,55 miljoen euro aan terugbetaling kapitaal in 2021.

- Bij BA2021 zal dit herraamd worden in functie van het effectief toegekend volume aan leningen.
- De vastgestelde wanbetalingen.

Uitgavenartikelen

EB0-1ECB2BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de volgende dossiers aangerekend:

- PMV wordt belast met het fiduciair beheer van het Flanders Future Tech Fund.
- Beheersvergoedingen aan PMV voor de rol i.k.v. EFSI-plan (European Fund for Strategic Investments) en het nieuwe InvestEU-programma.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**250**	**250**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**250**	**250**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**250**	**250**
Aanwending VAK-ruiter		

EB0-1ECB4BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Subsidie aan Limburg Sterk Merk (LSM).

Dit is de uitgavenzijde van het Fonds Winstuitkering LRM. De inkomsten uit het Fonds worden aangewend voor subsidie aan de provincie Limburg voor activiteiten die de economische ontwikkeling van Limburg bevorderen.

De bijhorende toegewezen ontvangst staat op begrotingsartikel EB0-9ECBTBA-OW van de middelenbegroting van het departement EWI.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**10.000**	**10.000**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**10.000**	**10.000**

Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**10.000**	**10.000**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Het dividend ontvangen van LRM wordt doorgestort aan LSM**.**

Er wordt een dividenduitkering voorzien van 10.000 keuro, bijgevolg zal er ook subsidie ad 10.000 keuro euro aan LSM toegekend worden.

EC0-1ECB2BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de netto verliesfinanciering van de NV PMV/z-Waarborgen .

Kredietevolutie: **(duizend euro)**

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**17.981**	**17.981**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**17.981**	**17.981**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*6.019*	*6.019*
BO 2021	**24.000**	**24.000**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Er werd een actualisering gedaan van de cijfers op basis van de verliespercentages in de periode 2009-2019. In het realistisch scenario - door toepassing van de gemiddelde uitbetalings- en recuperatiepercentages voor de periode 2009-2019 en een uitbetalingspercentage van 15% voor de bijkomende productie ingevolge de coronacrisis in 2020 - stijgen de ontvangsten naar 21.579 keuro. Maar ook de totale verliezen en kosten (erelonen,…) stijgen naar 43.530 keuro. Hierdoor bedraagt de verwachte netto verliesfinanciering 21.951 keuro (stijging van 3.970 keuro t.o.v. BO2020). In het pessimistisch scenario bedragen de opbrengsten

9.479 keuro en de lasten 35.319 keuro, zodat een nettoverlies van 25.840 keuro wordt geleden.

Het is aangewezen om in de context van de coronacrisis voor de verliesfinanciering 2021 de nodige voorzichtigheid in te bouwen, een marge te nemen op het realistisch scenario en uit te gaan van een verlies van 24.000 keuro. Temeer gezien we verwachten dat de grootste gevolgen van de coronacrisis pas merkbaar zullen zijn in 2021.

EC0-1ECB4BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het artikel voor de uitgaven voor de verliesfinanciering waarborgregeling van PMV/z.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**15.938**	**15.938**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**15.938**	**15.938**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*5.641*	*5.641*
BO 2021	**21.579**	**21.579**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Dit is het variabel krediet van de PMV/z Waarborgen en de tegenpost van het ontvangstenartikel van de PMV/z Waarborgen.

Aan ontvangstenzijde leidt de actualisering van de premie-incasso en recuperaties tot een stijging van 5.641 keuro t.o.v. BA2020. Dit is gebaseerd op het realistisch scenario van de nota Raad van Bestuur Verliesfinanciering 2021.

Aan uitgavenzijde zien we dezelfde stijging.

EC0-1ECB2BV-IS – WAARBORGBEHEER NV

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het artikel voor de beheervergoeding Waarborgregeling.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**2.236**	**2.236**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**2.236**	**2.236**
Index	*18*	*18*
Compensaties	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*
BO 2021	**2.254**	**2.254**
Aanwending VAK-ruiter		

EC0-1ECB2BC-PA – HANDELSHUURLENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de handelshuurleningen, uitgegeven in 2020 n.a.v. de coronacrisis.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**100.000**	**100.000**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**100.000**	**100.000**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*-100.000*	*-100.000*
BO 2021	**0**	**0**
Aanwending VAK-ruiter	100.000	

Inhoudelijke toelichting

kredietevoluties:

In principe eindigt de regeling op 1 december 2020 qua toekenning leningen en is er in 2021 dus geen kapitaal meer nodig om leningen mee toe te kennen.

Er zal gekeken worden in functie van de evolutie van de Corona-crisis om een eventueel saldo nog beschikbaar te houden in 2021.

EC0-1ECB2BC-WT – HANDELSHUURLENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de verliezen op de handelshuurleningen, uitgegeven in 2020 n.a.v. de coronacrisis.

Kredietevolutie:

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**0**	**0**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**0**	**0**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*
BO 2021	**0**	**0**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

In de nota aan de Vlaamse Regering staat voor de verliezen/niet-terugbetaling volgende aanname:

- Scenario 1: voor 15% van de leningen zal er geen terugbetaling gebeuren.
- Scenario 2: voor 5% van de leningen zal gemiddeld de helft van de lening terugbetaald worden.

Toegepast op 100.000 keuro verstrekte kredieten, waarvan we de helft van het verlies in het eerste jaar nemen, en geteld met een verliespercentage van 17,5%, geeft dat een eventueel verlies van 8.750 keuro in 2021

Ex ante wordt er echter geen esr-matig verlies aangerekend (esr 8). Er wordt van uitgegaan dat ze terugbetaald zullen worden en dus geen verlies esr-matig aangerekend moet worden.

EB0-1ECB2BY-IS – FLANDERS FUTURE TECH FUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Flanders Future Techfund beoogt een brede vermarkting van Vlaamse technologie door financiering te verstrekken technologieplatformen. Dit voor de verdere ontwikkeling van het technologieplatform van labo feasible (TRL 3) tot proven prototype (TRL 6) op basis van een duidelijke investeringscase met inschatting van het marktpotentieel van de diverse applicaties van het technologieplatform en de technologische milestones van de ontwikkeling.

Op dit begrotingsartikel wordt de vergoeding voor PMV voor het operationeel beheer van FFTF aangerekend. Deze bestaat uit een vast en een variabel gedeelte. Op vaste basis wordt 0,5% van de totaliteit van de toegewezen middelen genomen, met een minimum van 500 keuro en een maximum van 1.250 keuro per jaar. Het variabel gedeelte wordt verkregen in functie van bereikte doelstellingen.

Daarnaast worden ook de kosten verbonden aan het operationeel beheer van het FFTF (vergoedingen raad van bestuur, vergoedingen investeringscomité, erelonen van experten, juridische kosten, …) hier op aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**1.111**	**1.111**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**1.111**	**1.111**
Index		
Compensaties	*27*	*27*
Andere bijstellingen		
BO 2021	**1.138**	**1.138**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Vanuit EB0-1EBB2AH-PR	27	27
TOTAAL	**27**	**27**

- Er is een compensatie van 27 keuro vanuit EB0-1EBB2AH-PR; de kosten in BO 2021 liggen hoger dan in het initiële financiële plan doordat FFTF niet btw-plichtig is.

1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht

1.2.2.1. LRM groep

De begroting omvat volgende vennootschappen van de LRM groep:

- LRM nv : investeringsmaatschappij.
- Mijnen nv : investeringsmaatschappij + ontwikkeling industrieterreinen + verplichting uit mijnverleden.
- KMOFIN2 nv : investeringsmaatschappij Arkimedes regeling.
- MBLM : operationele uitvoering van verplichtingen rond mijnschade en bemaling.
- H.W.P. nv : ontwikkeling en verkoop van industrieterreinen.
- Greenville nv : dienstencentrum (incubator).
- LRM Beheer nv : bestuurders vergoedingen.
- Be-Dive : eigenaar duiktoren Beringen.
- Excico Group nv : geen activiteit meer– enkel nog IP in eigendom.
- Immo Schurhoven.

1.2.2.2. PMV groep

PMV is een doe- en durfbedrijf dat de toekomst van de Vlaamse economie vormgeeft. Zij financiert beloftevolle ondernemingen van bij de prille start tot en met de groei en internationalisering. Met en voor de overheid, en andere partners, realiseert zij projecten die belangrijk zijn voor de welvaart en het welzijn in Vlaanderen.

1.2.2.3. Vlaamse Milieuholding

De Vlaamse Milieuholding fuseerde met PMV op 19 mei 2020. Voor de continuïteit van de investeringen werd door de Vlaamse Regering op 3 april 2020 het addendum nr. 2 bij de Samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de PMV-groep van 14 juli 2017 goedgekeurd.

1.2.2.4. Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM)

De Vlaamse Participatiemaatschappij is een investeringsmaatschappij van de Vlaamse Overheid. VPM heeft als enige opdracht de 27% van de aandelen die het Vlaamse Gewest aanhoudt in de GIMV, te beheren. GIMV is een Europese investeringsmaatschappij, genoteerd op Euronext Brussel. Met 40 jaar ervaring in private equity, heeft GIMV vandaag 2,0 miljard EUR onder beheer. GIMV is een strategische partner voor ambitieuze bedrijven. De aanpak is o.a. gebaseerd op geduldig kapitaal, met een blik op de lange termijn.

De ontvangsten bestaan voornamelijk uit de ontvangen dividenden van GIMV (17.046 keuro), terwijl de uitgaven vooral het uit te keren dividend aan het Vlaamse Gewest (10.000 keuro) omvatten. Zie begrotingsartikel EB0-9ECBAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN.

2. Meer en sterkere ondernemers (ISE Ondernemerschap)

De operationele doelstellingen zijn:

- Jongeren en ondernemerschapseducatie.
- Begeleiding voor ondernemers op kantelpunten in de levenscyclus van de onderneming.
- Begeleiding voor snelgroeiende ondernemingen.
- Ondersteuning van doelgroepen die minder makkelijk de stap naar ondernemerschap zetten.
- Stimuleren van STEM-studiekeuze en -loopbanen.
- Kennisdiffusie via de hogescholen.
- Het aanbieden van opleidingen gericht op ondernemerschapscompetenties via de Syntra's.
- Begeleiding van ondernemers in de creatieve sectoren via Flanders DC.

2.1. Toelichting

Als we Vlaanderen willen laten doorstoten tot de top 5 van innovatieve kennisregio's in Europa, moeten we inzetten op verschillende actieterreinen. Daarbij moeten we ook ondernemerschap op verschillende manieren stimuleren.

<u>Jongeren en ondernemerschapseducatie</u>

Ook in het komende werkjaar ondersteunen we jongeren en ondernemerschapseducatie. We geven hiermee ook uitvoering aan het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan. Het gaat hier onder meer over VLAJO, Stichting ondernemend onderwijs, de werking op het vlak van ecosystemen in studentensteden en de samenwerking met jeugdhuizen in het project Haven. Daarnaast zullen er met de minister van Onderwijs gesprekken opgestart worden over een langetermijnstrategie voor ondernemend onderwijs.

<u>Stimuleren van ondernemerschap</u>

VLAIO-netwerk

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) verbindt een netwerk van dienstverlenende partners met elkaar zodat ondernemers makkelijker de weg vinden naar alle factoren die ondernemerschap bevorderen.

De werking van een aantal partners wordt financieel ondersteund. Voor diensten van algemeen belang waarvan het financieel rendement te laag is om zelf bedruipend te zijn, gaat het agentschap gesubsidieerde partnerschappen aan. Meestal beperkt zich dat per domein tot één partner.

Voor activiteiten die ondernemers bewustmaken van mogelijkheden, hen informeren en begeleiden in de eerste stappen in de richting van een toepassing op maat van het bedrijf, doet het agentschap een beroep op dienstverleners die zijn geselecteerd via een overheidsopdracht.

Aanpak op maat voor de kantelpunten in de levenscyclus

Op 26 juni van dit jaar stemde de Vlaamse Regering in met het voorstel van gunning van het gunningscomité bij het bestek 'structurele partners ondernemerschap en innovatieversnelling binnen VLAIO Netwerk'.

Deze consortia werden geselecteerd:

- Unizo.
- Voka.

- Een breed industriepartnership getrokken door Agoria en Sirris.
- Het Netwerk voor Innovatieversnelling in de Bouw.
- NSZ.
- Netwerk Ondernemen en startit@kbc.
- Scale-ups.eu.
- Sirris, Agoria en imec.istart.
- Starterslabo, Stebo, YouthStart en Birdhouse.
- Syntra West.
- Verso.

Deze partners bieden een dienstverlening aan die vertrekt vanuit de levenscyclus van de onderneming en de uitdagingen waar ondernemingen voor staan om een onderneming te starten en uit te bouwen.

De dienstverlening richt zich naar:
- Generieke starters.
- Ambitieuze start-ups en scale-ups.
- Ondernemingen die willen professionaliseren en groeien.
- Ondernemingen die willen internationaliseren.
- Ondernemingen die een familiale opvolging, overname of fusie voorbereiden.
- Ondernemingen die – al dan niet tijdelijk – met moeilijkheden worden geconfronteerd.

Daarbij wordt door een aantal partners specifiek aandacht besteed aan kapitaalbronnen, het aanboren van internationale markten, talent, kennis en technologie. Op dit laatste thema wordt onder meer ingespeeld door zogenaamde innovatievolgers in contact te brengen met innovaties die hun nut reeds bewezen hebben. Daarbij ligt een sterke focus op digitalisering, industrie 4.0, artificiële intelligentie, cybersecurity, circulaire economie en klimaat.

Voor starters en pré-starters is er een generiek aanbod en een aanbod specifiek voor doelgroepen die wat verder afstaan van het ondernemerschap. Voor overnemers en overlaters organiseren we de Week van de Bedrijfsoverdracht.

Voor specifieke thema's kent VLAIO een subsidie toe aan:
- BAN Vlaanderen (marktplaats van voor business angels).
- DYZO (begeleiding van ondernemingen in moeilijkheden).
- Hefboom (verstrekken van microkredieten).
- MicroStart (verstrekken van microkredieten).
- Federatie van Vrije Beroepen (boekhouders en accountants activeren om vanuit hun rol als vertrouwenspersoon ondernemers wegwijs te maken in het overheidsaanbod).
- De Sociale Innovatie Fabriek (sociale ondernemingen begeleiden om solide ondernemingen te worden).

Snel groeien en opschalen van ondernemingen

Om het aandeel snel groeiende ondernemingen te verhogen, voeren we ook een specifiek beleid om ambitieus ondernemerschap aan te moedigen en te ondersteunen. We moeten beter scoren op internationale groei-attitude en commercialisering van innovatie.

VLAIO selecteerde Voka, Unizo, Sirris/Agoria/imec.istart en Netwerk Ondernemen en startit@kbc om beloftevolle bedrijven te begeleiden. Zij zullen onze start-ups en scale-ups ook beter verbinden met andere innovatieactoren (zoals universiteiten, speerpuntclusters of SOC's) om hen beter te laten aansluiten bij de daar ontluikende waardeketens.

VLAIO richt zich daarnaast tot de incubatoren die in Vlaanderen actief zijn om deze te verbinden met de overige actoren binnen het VLAIO Netwerk. We werken een afwegingskader uit op basis waarvan steun kan worden verleend voor de (uit)bouw, uitbreiding of renovatie en vernieuwing van specialistische incubatoren. Deze specialistische incubatoren moeten steeds onderzoeks-, piloot en- of demo-infrastructuur bevatten.

Doelgroepen die minder makkelijk de stap zetten

Om goed doelgroepen te bereiken die minder makkelijk de stap naar ondernemerschap zetten, selecteerden we gespecialiseerde partners. In het kader van het nieuwe contract ondernemerschap is het partnerschap Stebo en Starterslabo opgestart. Daarbinnen hebben ze een werking rond het geven van haalbaarheidsadviezen en bereiken hiermee een groot aandeel werkzoekenden en vrouwen. Zij zijn tevens binnen een samenwerking aangegaan met Youthstart. Youthstart richt zich specifiek op NEET-jongeren (*Not in Employment, Education or Training*). Het doel is om deze jongeren te begeleiden bij het ontdekken van hun talenten en ondernemings-skills. Dit past in ons engagement voor het JKP.

De algemene dienstverlening vanuit het nieuwe contract ondernemerschap is een generiek aanbod dat openstaat voor iedereen, ook voor mensen die minder makkelijk de stap naar ondernemerschap zetten. Sommige partners organiseren specifieke opleidingen of sessies voor bepaalde doelgroepen, 50+, vrouwen, om de stap gemakkelijker te maken.

In navolging van het ESF-project "Maak werk van je zaak" is de nieuwe ESF-opdracht "Prestart inclusief ondernemerschap" toegewezen aan het partnerschap Syntra-Limburg en Stebo. In de nieuwe opdracht wordt de doelgroep van werkzoekenden en kwetsbare werknemers, niet-beroepsactieven uitgebreid met inburgeraars, asielzoekers, erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden. Daarbij gaat er ook aandacht naar het bereiken van ouderen (50+), jongeren, laaggeschoolden en kansarmen.

We evalueren in het najaar 2020 de impact van de coronacrisis op de ondernemerscultuur en de zin om een onderneming op te starten. Op basis hiervan zullen we met de partners van het VLAIO-netwerk een actieplan voor 2021 opstellen. Waar nodig zullen we de middelen van het contract ondernemerschap heroriënteren naar aangelegenheden die dringend aandacht vereisen.

Science, Technology, Engineering, Mathematics (STEM)

Dit programma binnen het Hermesfonds draagt ook bij aan de doelstellingen van het beleidsveld wetenschapscommunicatie.

Samen met de ministers bevoegd voor Onderwijs en Jeugd en Media bereiden we het nieuwe STEM-actieplan voor. Vanuit een quadruple helix aanpak zullen we de doelstellingen van het nieuwe STEM-Actieplan in samenspraak met alle belanghebbenden vastleggen. We houden daarbij ook rekening met de bekommernissen van jongeren, het JKP en verbinden STEM uitdrukkelijk met het aanpakken van grote maatschappelijke vraagstukken. Bijzondere aandacht gaat naar de uitdagingen die voortvloeien uit de digitalisering van de samenleving, zoals Artificiële Intelligentie en Cybersecurity, maar we hebben ook voldoende aandacht voor technische beroepen en TSO- en BSO-opleidingen.

Ook in 2021 wordt gewerkt aan het realiseren van 'een STEM-academie in iedere gemeente'. In het streven naar een STEM-academie in iedere gemeente werd een nieuwe erkenningsprocedure uitgewerkt die meer nadruk legt op bereik van verschillende doelgroepen en samenwerking met het bedrijfsleven en lokale besturen. De erkende STEM-academies worden financieel ondersteund om hen in staat te stellen een groter bereik te realiseren.

In het najaar 2020 zullen we projecten selecteren die trajecten ontwikkelen om kinderen en jongeren in contact te brengen met STEM in de vrije tijd. Deze trajecten zullen werken rond volgende thema's: digitalisering, circulaire economie en energie/klimaat. Naast de steun aan de STEM-academies zullen deze nieuwe trajecten bijdragen tot een rijker en kwaliteitsvoller aanbod van STEM-trajecten in de vrije tijd waardoor een groter bereik naar gemeentes en jongeren mogelijk wordt gemaakt.

Kennisdiffusie via de hogescholen

Het kennisdiffusie-instrument Blikopener van de hogescholen zorgt voor een volwaardige kennis- en technologietransfer service op maat van de kmo's en maatschappelijke actoren. We blijven dit instrument in 2021 ook steunen, in functie van de bereikte kmo's en non-profit organisaties. Naast financiële ondersteuning zal het VLAIO verder inzetten op inbedding in het VLAIO-netwerk. Dit zal de valorisatie van de opgebouwde kennis in de hogescholen verder versterken.

Om de continue opbouw van kennis te garanderen is er voldoende, kwaliteitsvolle en up-to-date onderzoekinfrastructuur noodzakelijk bij de hogescholen. Binnen de beschikbare middelen financieren we ook vernieuwende projecten voor onderzoeksinfrastructuur bij de hoge scholen.

We ondersteunen de hogescholen in hun ambitie om de impact van het praktijkgericht onderzoek in kaart te brengen en om samen een beleids- en actieplan over impact te ontwikkelen om economische en maatschappelijke groei te realiseren en om een kennis gedreven toekomst te generen.

Ondernemerschapscompetenties voor een geslaagde start en groei (Syntra's)

Het aanleren van ondernemerschapscompetenties wordt gestimuleerd. Dit gebeurt via de activiteiten van het VLAIO Netwerk. Na de gedeeltelijke inkanteling van Syntra-Vlaanderen zal VLAIO er als regisseur ondernemersvorming voor zorgen dat er voldoende innovatieve en flexibele ondernemerschapstrajecten en bijscholingen voor ondernemers in de markt worden gezet. Zowel ondernemers als kmo-medewerkers zullen opleiding kunnen volgen.

Voor de ondernemerschapstrajecten zal door VLAIO een gesloten oproep met een horizon voor vijf jaar worden uitgeschreven, gericht naar de Syntra vzw's, zodat hun kennis, expertise en bereik benut kunnen worden.

Dit werkjaar zal deze transitie verder gezet worden, met de uitvoering van de conceptnota en de start van het relatiebeheer vanuit VLAIO met Syntrum en de Syntra's. VLAIO zal de Syntra's daarbij een rol geven als actoren levenslang leren gericht op (kandidaat)-ondernemers en kmo-medewerkers, met een sterke specialisatie op praktijkgerichte beroepsopleidingen en met aandacht voor ondernemen én innoveren.

Naast deze gesloten oproep zal een open oproep georganiseerd worden als opvolger van de toegewezen trajecten. Hiervoor worden één of meerdere overheidsopdrachten uitgeschreven.

Begeleiding van ondernemers in de creatieve sectoren via Flanders DC

Flanders DC is voor de culturele en creatieve sectoren het eerste aanspreekpunt voor ondernemersgerichte vragen en persoonlijke begeleiding. In 2020 wordt het convenant met Flanders DC vernieuwd. Flanders DC zal voor de ondernemers uit de culturele en creatieve sectoren ook toeleiding verzekeren naar de generieke projecten en begeleiding binnen de VLAIO-werking rond ondernemerschap. Flanders DC zal in het najaar 2020 en in 2021 starten met Finmix voor de culturele

en creatieve sectoren organiseren, met een specifiek panel van experten. Flanders DC doet dit in samenwerking met Team Bedrijfstrajecten VZW. Flanders DC en het Team bedrijfstrajecten zetten samen ook een advies- en inspiratietraject op rond het belang van de verschillende soorten van design voor innovatie in een bedrijf. Dit wordt vanaf 2021 gekoppeld aan de uitreiking van de Henry van de Velde awards. Flanders DC rolt ook acties uit in het kader van het Actieplan Gaming.

2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

2.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen
Geen ontvangstartikelen

Uitgavenartikelen
Geen uitgavenartikelen

2.2.2. Overige entiteiten onder gezag

2.2.2.1 Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds)

ECH-1ECB5CA-WT : Bevorderen van ondernemerschap

De middelen voor het bevorderen van ondernemerschap worden aangerekend op onderstaande rubrieken van het Fonds Innoveren & Ondernemen:

Initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap - overheidsopdrachten

Op deze rubriek worden de vastleggingen en uitbetalingen gedaan voor de aangeduide dienstverleners in het bestek ondernemerschap.

Bij BO2021 wordt 25.945 keuro aan VAK voorzien (+ 3.000 keuro t.o.v. BA2020).

De VEK wordt geraamd op 16.022 keuro (-4.520 keuro t.o.v. BA2020). Het merendeel van de VEK heeft nog betrekking op het aflopende contract ondernemerschap. De nieuwe overheidsopdracht komt in 2021 op kruissnelheid.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 25.945 keuro (+ 3.000 keuro t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 16.022 keuro (-4.520 keuro t.o.v. BA2020).

Initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap - subsidies

Op deze rubriek worden alle vastleggingen en betalingen aan de boven vermelde structurele partners gegroepeerd en worden ook de ad hoc projecten vastgelegd en uitbetaald. Tevens worden op deze rubriek nog oude oproepen uitbetaald.

Het VEK is volgt de subsidies aan de structurele partners en projecten.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 4.238 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 4.659 keuro (-1.614 keuro t.o.v. BA2020).

STEM

Het benodigd VEK was in 2020 wegens de opstart van de werking nog beperkt. In 2021 komt de werking op kruissnelheid. De benodigde VEK wordt geraamd op 2.323 keuro.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 2.500 keuro (status quo t.o.v. BA 2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.323 keuro (+1.143 keuro t.o.v. BA 2020).

Kennisdiffusie Hogescholen

De VEK behoefte wordt geraamd op 6.130 keuro (+1.630 t.o.v. BA2020 wegens het op kruissnelheid komen van de maatregel).

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 7.500 keuro (status quo t.o.v BA 2020)
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 6.130 keuro (+1.630 t.o.v. BA2020)

Steuninstrumenten vanuit Syntra-Vlaanderen

Er worden vanaf 2021 kredieten vanuit Syntra-Vlaanderen naar Hermes overgeheveld voor de volgende maatregelen van Syntra-Vlaanderen :

- 1EC3BA Toegewezen trajecten: 1.606 keuro VAK en VEK
- 1EC3BB Ondernemerschapstrajecten: 32.659 keuro VAK en VEK
- 1EC3BC Innovatie en projecten: 9.652 keuro VAK en VEK

Overige programma's

Artificiële intelligentie en cybersecurity

Op deze rubriek worden projecten in kader van de actieplannen AI (Artificial Intelligence) en CS (Cybersecurity) aangerekend. De inhoudelijke toelichting bij dit beleid werd gegeven bij overkoepelende doelstelling "*4. Succesvol ondernemen in een digitale samenleving*".

Er is voor 2.850 keuro VAK voorzien binnen Ondernemerschap.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 2.850 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.125 keuro (+733 keuro t.o.v. BA2020).

Fiscale minderinkomsten federale overheid in het kader van de win-winlening

Dit is de rubriek voor de fiscale minderinkomsten in het kader van de win-winlening.

Voor de begroting 2021 wordt o.b.v. de meerjarenraming van november 2019 6.584 keuro aan kosten verwacht. Dit bedrag wordt dan ook aan VAK en VEK zijde gebudgetteerd. Dit is een stijging van 489 keuro t.o.v. de BA2020.

In september kennen we het bedrag dat de FOD FIN in onze voorschotten van de opcentiemen verrekent en kan dit bedrag opgenomen worden.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 6.584 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 6.584 keuro.

Onderzoeken ter ondersteuning van het beleid inzake toegang tot financiering en/of ondernemersbevordering

Op deze rubriek worden de diverse studies en onderzoeken vastgelegd, die uitgevoerd worden in het raamcontract voor monitoring inzake ondernemerschap.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 500 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 500 keuro (status quo t.o.v. BA2020).

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

2.2.3.1 Flanders District of Creativity

ECH-1ECB5CY-IS : Ondernemerschap stimuleren – Interne Stromen Flanders DC

Flanders District of Creativity

De jaarlijkse indexatie wordt uitgesteld naar de BA2021 wegens het tijdelijk uitstellen (wegens onzekerheid inflatievooruitzichten) van de indexatie van loonkredieten buiten indexprovisie en de indexatie van niet-loonkredieten. Er wordt 62 keuro voor personeel gecompenseerd vanuit VLAIO naar deze basisallocatie binnen Hermes.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 2.385 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.385 keuro.

3. Veerkrachtige bedrijven en sectoren (ISE Groei-ondersteuning KMO's en groeibedrijven

De operationele doelstellingen zijn:

- De professionalisering van kmo's via de kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie.
- Het stimuleren van investeringen via strategische transformatiesteun
- Het ondersteunen van specifieke sectoren via Screen Flanders en de Hinderpremie bij openbare werken.
- Optimaal gebruik maken van de Europese structuurfondsen (EFRO & Interreg).

3.1. Toelichting
We stimuleren ondernemingen in het Vlaamse Gewest om te investeren en kennis te verwerven via opleiding en advies. Zo kunnen ze hun concurrentiepositie verbeteren en zich ten volle ontplooien in het economisch landschap. We voorzien hiervoor generieke instrumenten waarvan met name kmo's gebruik kunnen maken maar ook een aantal specifieke instrumenten gericht op bepaalde doelgroepen van bedrijven of thema's.

Professionalisering kmo's

De kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie zijn twee instrumenten die gericht zijn op het verhogen van de professionaliteit en de competitiviteit van de Vlaamse kmo's. Door het subsidiëren van het inkopen van extern advies of het volgen van opleidingen, worden bedrijven via de kmo-portefeuille aangemoedigd om blijvend te investeren in het versterken van hun ondernemerschapscompetenties.

Met de kmo-groeisubsidie worden kmo's aangemoedigd om zich strategisch te heroriënteren om op die manier een economisch groeitraject aan te vatten. De kmo-groeisubsidie kan ingezet worden voor het verwerven van de kennis die nodig is tijdens dit traject. De kmo kan kiezen om subsidie aan te vragen voor het

inkopen van advies bij een externe dienstverlener en/of voor de aanwerving van een strategische medewerker om zo nieuwe kennis binnen te brengen in de onderneming.

In 2021 worden de kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie gerichter ingezet, zodat de instrumenten beter kunnen worden gebruikt in het kader van beleidsdoelstellingen zoals de economische relance, digitalisering, duurzaamheid en in het kader van de brexit.

Stimuleren van investeringen

Met Strategische Transformatiesteun (STS) steunen we ondernemingen die zich transformeren om hun internationale concurrentiële positie te versterken. De strategische transformatiesteun maakt opleidings- en investeringssteun mogelijk voor internationaal gerichte ondernemingen die een transformatie met een sterk innovatief karakter doormaken.

In het najaar van 2020 wordt – rekening houdend met het relanceplan - gestart met een heroriëntering van de maatregel waarbij STS zich zal ontwikkelen tot een meer gericht instrument, dat ingezet kan worden om bij te dragen aan de versterking van de strategische internationale competitiviteit en de duurzaamheid van de Vlaamse economie.

De Strategische Transformatiesteun werd tijdelijk ook opengesteld voor investeringen in de productie en het aanbieden van COVID-19-gerelateerde producten en diensten (zoals bijvoorbeeld grondstoffen voor mondmaskers). Ondernemingen die hierop aanspraak willen maken moeten hun dossier uiterlijk 31 oktober 2020 hebben ingediend en de steun moet nog in 2020 toegekend zijn.

Ondersteunen van specifieke sectoren

Hinderpremie openbare werken

Met de hinderpremie openbare werken kennen we steun toe aan kleine ondernemingen die hinder wegens openbare werken ondervinden. Dit gebeurt op een geautomatiseerde wijze met gebruik van data voor de hindergegevens uit het GIPOD (Generiek Informatieplatform Openbaar Domein) en ondernemingsgegevens uit de VKBO (Verrijkte Kruispuntbank van Ondernemingen).

Samen met het Agentschap Informatie Vlaanderen zal VLAIO het vernieuwde GIPOD implementeren. We zullen ook de communicatie met de lokale besturen optimaliseren.

Momenteel wordt een aangepaste versie van het GIPOD voorbereid (GIPOD 2.0) met onder andere een nieuwe invulling van de hinderzone. Het regelgevend kader van de hinderpremie zal zich hierop moeten aligneren.

De hinderzone wordt fijnmaziger gemaakt opdat alle ondernemingen die werkelijk hinder ondervinden zoveel mogelijk automatisch geselecteerd kunnen worden.

In het najaar van 2020 werd een evaluatie opgestart worden met het oog op het in kaart brengen van de impact, de effectiviteit en de efficiëntie van het instrument. Op basis van de resultaten van deze analyse zal de steunmaatregel geoptimaliseerd worden . Daarnaast zal ook onderzocht wordt hoe de hinderpremie aangesloten kan worden op de e-box van ondernemers, zodat de kennisgeving aan de ondernemingen maximaal digitaal kan verlopen.

Screen Flanders

Screen Flanders is een instrument voor de economische ondersteuning van de audiovisuele sector in Vlaanderen. Er worden terugbetaalbare voorschotten verstrekt aan Belgische producenten voor zover ze uitgaven doen in het Vlaamse

Gewest. Elke euro die aan een producent wordt toevertrouwd, moet op zijn minst één euro audiovisuele uitgaven in het Vlaamse Gewest opbrengen, maar in realiteit ligt deze hefboom veel hoger. VLAIO werkt hiervoor samen met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF).

Voor 2021 staan er twee oproepen op het programma.

Optimaal gebruik maken van de Europese structuurfondsen (EFRO & Interreg)

Het najaar 2020 en heel 2021 zullen in het teken staan van enerzijds de afronding van de lopende EFRO Vlaanderen en EFRO Interreg programma's 2014-2020 en de opstart van nieuwe EFRO programma's voor de periode 2021-2027. Beide programmaperiodes zullen tot maximaal 31 december 2023 overlappen.

Voor de nieuwe programmeringsperiode 2021-2027 zullen in het najaar 2020 en 2021 de nieuwe EFRO Vlaanderen en EFRO Interreg programma's uitgewerkt en opgestart worden. Dit zal in nauw overleg met de stakeholders gebeuren.

Naar verwachting zullen in 2021 de eerste projectoproepen gelanceerd kunnen worden voor programma's als EFRO Vlaanderen en de meest vergevorderde EFRO Interreg programma's. Er worden opnieuw cofinancieringsbudgetten voorzien.

3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GROEI-ONDERSTEUNING KMO'S EN GROEIBEDRIJVEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			**VEK**		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	5.853	2.976	8.829	5.853	2.976	8.829
Toelagen (interne stromen (IS))	705.613	113.791	819.404	687.345	56.841	744.186
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)						
Totaal excl. Overflow	**711.466**	**116.767**	**828.233**	**693.198**	**59.817**	**753.015**
Overflow						
Totaal incl. Overflow	**711.466**	**116.767**	**828.233**	**693.198**	**59.817**	**753.015**
Aanwending VAK-ruiter						

3.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

EC0-1ECB2DA-WT – BELEIDSVOORBEREIDING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de beleidsgerelateerde werkingsuitgaven van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**5.853**	**5.853**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. Overflow	**5.853**	**5.853**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*2.976*	*2.976*
Andere bijstellingen	*0*	*0*
BO 2021	**8.829**	**8.829**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Van ECO-1EAB2ZZ-WT (VLAIO)	2.492	2.492
Van JBO-1JFB2FX-IS (SYNTRA-VLAANDEREN)	484	484
TOTAAL	**2.976**	**2.976**

- Er wordt 2.492 keuro verschoven van ECO-1EAB2ZZ-WT naar ECO-1ECB2DA-WT binnen VLAIO. Het betreft een herschikking van de werkingsmiddelen.
- Er wordt min 484 keuro apparaatskrediet gecompenseerd van JBO-1JFB2FX-IS omwille van de overdracht van bevoegdheden en activiteiten naar VLAIO na de opheffing van Syntra-Vlaanderen.
- Met dit budget worden uitgaven voorzien voor o.a. IT, en communicatie.

Met uitzondering van de verschuiving van de middelen vanuit het andere werkingsartikel van VLAIO zijn er geen wijzigingen. Deze herverdeling is van louter administratieve aard.

EC0-1ECB5DY-IS – HERMES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft de kredieten van het Fonds voor Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**705.613**	**687.345**
Overflow BA 2020	**0**	**5.248**
BA 2020 excl. Overflow	**705.613**	**682.097**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*43.979*	*43.979*
Andere bijstellingen	*69.812*	*18.110*
BO 2021	**819.404**	**744.186**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Van ECO-1EAB2ZZ-WT (VLAIO)	62	62
Van JB0-1JFB2FX-IS (SYNTRA-VLAANDEREN)	43.767	43.767
Van JB0-1JDB2CY-IS	150	150
TOTAAL	**43.979**	**43.979**

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Herraming VAK/VEK behoefte	22.358	27.504
Klimaatfonds bijstelling via Algemene Middelen	-9.394	-9.394
Bijstelling klimaatfonds	56.848	0
TOTAAL	**69.812**	**18.110**

- Er wordt 43.767 keuro subsidies ondernemerschapstrajecten en innovatiesubsidies van de Syntra vzw's op begrotingsartikel JB0-1JFB2FX-IS gecompenseerd naar het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (HERMESFONDS) op begrotingsartikel EC0-1ECB5DY-IS omwille van de overdracht van de bevoegdheid ondernemerschapstrajecten naar VLAIO na de opheffing van Syntra-Vlaanderen.

- Er wordt 150 keuro gecompenseerd vanuit VDAB vanuit begrotingsartikel JB0-1JDB2CY-IS. Dit dient voor de begeleiding van de betaalde stages ondernemerschapstrajecten (OT). Daarvoor werden aanvankelijk 3 VTE overgeheveld naar VDAB. Het personeel blijft wel bij VDAB, waardoor VDAB zal 150.000 euro overmaken aan VLAIO die met deze middelen de begeleiding van de betaalde stages toevoegt als opdracht voor de Syntra vzw's.
- De VAK en VEK behoefte werd herraamd. Dit geeft een extra VAK behoefte van 22.358 keuro en een extra VEK behoefte van 27.504 keuro.
- Net zoals voorgaande jaren, ontvangt Hermes ook bij de BO 2021 een extra toelage voor de compensatie van de indirecte emissiekosten (ICL). De compensatie wordt in x (aanvraagjaar) voorgeschoten door het Hermesfonds. Pas in x+1 wordt datzelfde bedrag vanuit het Klimaatfonds aan het Hermesfonds terugbetaald. Aangezien het compensatiebedrag telkens is gestegen, wordt er in een bepaald begrotingsjaar (bvb. 2020) minder terugbetaald door het Klimaatfonds aan het Hermesfonds (in x+1 terugbetaling van 35.938 keuro van aanvraagjaar 2019) dan dat Hermes zelf aan de ondernemingen uitbetaalt (in x geschatte kost van 92.786 keuro voor aanvraagjaar 2020). Met één jaar vertraging wordt het Hermesfonds dus gecompenseerd door het Klimaatfonds. Hermes voorziet in 2021 om 140.240 keuro voor ICL (stijging van 47.454 keuro t.o.v. BA 2020). Vanuit het Klimaatfonds zal Hermes hiervoor een toelage van 92.786 keuro ontvangen (= het bedrag van de verwachte uitgaven in 2020). Dit betekent een stijging van 56.848 keuro t.o.v. BA 2020 (35.938 keuro bij BA2020). Gezien de ontvangstenstijging groter is dan de uitgavenstijging wordt er minder bijgepast vanuit de Algemene Middelen.
- De 56.848 keuro aan VAK betreft de bijstelling vanuit het Klimaatfonds zelf : stijging van 35.938 keuro (BO2019) naar 92.786 keuro bij BO2020.

ECH-1ECB2ZZ-OV : SALDO

Het over te dragen saldo van vorige boekjaren daalt van 233.060 keuro naar 227.202 keuro. Dit komt door de intering op de eigen ontvangsten (-5.858 keuro).

3.1.2.Overige entiteiten onder gezag

3.1.2.1.Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds)

Ontvangstenartikelen

ECH-9ECBAZZ-OW

Terugbetalingen door de ondernemingen en stortingen uit hoofde van wettelijke of conventionele bepalingen

- Verwachte ontvangsten 2021 : 4.000 keuro.

Er wordt een bedrag van 4.000 keuro voorzien voor terugbetalingen.

Inkomsten researchpark Zellik

- Verwachte ontvangsten 2021 : 403 keuro.

De verwachte ontvangsten ad 403 keuro in 2021 bestaan uit cijnzen.

Inkomsten uit verloop bestaande gebouwen (9EC306)

- Verwachte ontvangsten 2021 : 0 keuro.

In 2021 worden voorlopig geen ontvangsten uit verkoop van bestaande gebouwen verwacht.

Uitgavenartikelen

ECH-1ECB5DC-WT : Groei-ondersteuning van KMO's en groeibedrijven – stimuleren van groei, transformatie en innovatie

Professionalisering kmo's

KMO-portefeuille

De steunpercentages en het VAK budget van 2020 blijven behouden. Uit historische reeksen blijkt dat 85% van de vastlegging nog hetzelfde jaar wordt uitbetaald. Bijgevolg bedraagt het benodigd VEK in 2021 in totaal 40.000 keuro.

- Benodigd vastleggingskrediet BA 2021: 40.000 keuro (status quo t.o.v. BA 2020).
- Benodigd vereffeningskrediet BA 2021: 40.000 keuro (- 9.102 keuro t.o.v. BA2020).

KMO Groeisubsidie

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 12.500 keuro (status quo t.o.v. BA 2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 11.653 keuro (+1.153 keuro t.o.v. BA2020).

Stimuleren van investeringen

Strategische transformatiesteun

Het VAK wordt op 28.000 keuro gehouden.

Het VEK wordt bijgesteld naar 25.000 keuro. De verwachting is dat een deel van de investerings- en opleidingsprogramma's niet volledig gerealiseerd zal worden zoals gepland.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 28.000 keuro (status quo t.o.v. BA 2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 25.000 keuro (-5.000 keuro t.o.v. BA2020).

Ondersteunen van specifieke sectoren

Hinderpremie openbare werken

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 10.000 keuro (status quo t.o.v. BA 2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 10.000 keuro (status quo t.o.v. BA 2020).

Screen Flanders

- Benodigd vastleggingskrediet BA2021 : 3.500 keuro (status quo t.o.v. BA 2020).
- Benodigd vereffeningskrediet BA2021: 3.500 keuro.

Omwille van de coronacrisis wordt via aanpassing van de regelgeving voorzien dat de eerste 10% onmiddellijk kan uitbetaald worden bij nieuw te beslissen dossiers en retroactief voor alle in het verleden besliste, maar nog niet uitbetaalde dossiers. Aangezien die 10% reeds op begroting 2020 uitbetaald wordt en geen grote wijzigingen in het uitbetalingsritme verwachtten, zal een VEK van 3.500 keuro ook voor 2021 voldoende zijn.

Optimaal gebruik maken van de Europese structuurfondsen (EFRO & Interreg)

Vlaamse cofinanciering voor EFRO-projecten

Er wordt voor 2021 24,5 miljoen euro VAK gevraagd (+18.200 keuro t.o.v. BA2020).

Dit bedrag omvat 6.300 keuro aan middelen voor constant beleid voor cofinancieringen + 18.200 keuro aan periodiek (1x om de 7 jaar) cofinancieringsbudget voor Technische Bijstand EFRO Vlaanderen (10.600 keuro) en EFRO Interreg (7.600 keuro).

Voor de raming van het cofinancieringsbudget Technische Bijstand werd uitgegaan van de laatst beschikbare simulaties van het MFK voor EFRO Vlaanderen en EFRO Interreg (i.c. 3,5% van het geraamde EFRO budget voor Vlaanderen).

Geschat wordt dat van deze verbintenissen in 2021 10 % zal kunnen uitbetaald worden in 2021, 30% in 2022, 30% in 2023, 20% in 2024 en 10% in 2025.

Het encours eind 2019 bedroeg 20.570 keuro. Op basis van vorige jaren kan worden aangenomen dat ongeveer 25% hiervan zal worden uitbetaald in 2020, 30% in 2021, 25% in 2022 en 20% in 2023.

Voor de VAK van 2020 wordt geschat dat van deze verbintenissen 10 % zal kunnen uitbetaald worden in 2020, 30 % in 2021, 30 % in 2022, 20% in 2023 en 10% in 2024.

Het totaal benodigd vereffeningskrediet 2021 bedraagt bijgevolg 10.511 keuro.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 24.500 keuro (+18.200 keuro t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 10.511 keuro.

Provisies

Provisie voor investeringen in O&O en het bedrijfsleven

Met deze provisie zal onder andere het 3e deel van de overeenkomst voor de bouw van de InnovOcean Campus voor de huisvesting van VLIZ en haar partnerorganisaties gefinancierd worden. In 2021 is hiervoor 4.478 keuro voorzien.

Voor de VEK inschatting is enkel rekening gehouden met de reeds lopende projecten. Voor 2021 zal mogelijk nog meer VEK nodig zijn als alle betaalkalenders van de in 2020 en 2021 nog goed te keuren projecten gekend zijn. T.o.v. BA2020 is er een daling van -777 keuro.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 10.705 keuro (status quo t.o.v. BA2020).

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 25.719 keuro (-777 keuro t.o.v. BA2020).

Overige programma's

E-loket en validata

De inhoudelijke toelichting bij het e-loket voor ondernemers werd opgenomen onder overkoepelende doelstelling "7. Een laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor bedrijven en onderzoekers".

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 1.130 keuro (-300 keuro t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 1.904 keuro (-51 keuro t.o.v. BA2020).

OVAM – Vlaanderen Circulair

Er wordt jaarlijks een budget van 35 keuro voorzien om een gezamenlijke actie met Vlaanderen Circulair uit te werken ter ondersteuning van de transitie Circulaire Economie.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 35 keuro (status quo t.o.v. BA 2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 35 keuro (status quo t.o.v. BA 2020).

Deze uitgaven dragen bij aan de transversale doelstellingen op het vlak van Circulaire Economie.

Werkingsuitgaven, gedeeltelijk ter cofinanciering van Europese uitgaven derden

In deze begrotingspost worden allerlei werkingsuitgaven voorzien ter ondersteuning van het economisch ondersteuningsbeleid.

De VAK stijgt met 387 keuro door overheveling van de middelen voor werking vanuit programma EF.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 2.254 keuro (+387 keuro t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 3.014 keuro (-114 keuro t.o.v. BA2020).

Beheersvergoedingen aan derden voor verschillende maatregelen (Participatiefonds Vlaanderen)

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 2.820 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.820 keuro (status quo t.o.v. BA2020).

Uitdovende programma's

Rentetoelage als gevolg van hinder door openbare werken

RTHOW is een uitdovende maatregel. We voorzien nog een beperkt budget voor vastleggingen in nog lopende dossiers en uitbetalingen.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 100 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 150 keuro.

Investeringssteun aan kmo's in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (groeipremie).

De steunmaatregel "Groeipremie" werd in 2009 stopgezet. Er zijn nog steeds rechtszaken lopend. Hiervoor wordt nog 500 keuro aan VEK voorzien in 2021 voor de afronding van de laatste dossiers.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 500 keuro.

ECH-1ECG5DN-IS

1EC3AI

Het betreft het begrotingsartikel voor Interne Stromen ten gunste van VEB in het kader van project Terra (= uitbouw van een energie- en patrimoniumdatabank voor de publieke sector).

In 2019 werd hiervoor 1.575 keuro vastgelegd, waarvan telkens 1/3e wordt betaald in 2019, 2020 en 2021.

Geen wijzigingen t.o.v. de BA2020.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021:0 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021:525 keuro.

ECH-1ECB5DO-IS

1EC3AG

Het betreft het begrotingsartikel voor Interne Stromen ten gunste van Technopolis (investeringen voor de opwaardering Technopolis site te Mechelen).

In 2019 werd hiervoor 10.000 keuro vastgelegd, waarvan 2.000 keuro wordt betaald in 2021 (- 2.000 keuro t.o.v. BA2020).

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 0 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.000 keuro.

ECH-1ECB5DP-IS

1EC3AF ILVO EFRO

Het betreft het begrotingsartikel voor Interne Stromen ten gunste van ILVO vanuit een EFRO project.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 0 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 53 keuro.

ECH-1ECB5DR-IS

1EC390 Hoger Onderwijs EFRO

Het betreft de interne stromen t.g.v. universiteiten en hogescholen in het kader van EFRO-projecten.

De VEK behoefte daalt met -1.174 keuro t.o.v. BA 2020.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 0 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 5.263 keuro.

ECH-1ECB5DS-IS

1EC397 Inkomenscompensatie als gevolg van hinder door openbare werken Participatiemaatschappij Vlaanderen

Er kunnen voor de ICV nog altijd nieuwe aanvragen en verlengingsaanvragen worden ingediend in verband met openbare werken die gestart zijn vóór 1 juli 2017 en die nog niet zijn beëindigd.

Er wordt gewerkt met voorschotten naar PMV toe die de maatregel voor VLAIO beheert.

Ook in 2021 zal er nog een budget nodig zijn voor deze maatregel.

Verwacht wordt dat in 2021 nog 50 keuro zal worden uitgegeven aan vergoedingen. Voor de beheersvergoeding aan PMV moet jaarlijks tevens forfaitair 42 keuro worden voorzien.

Geen wijzigingen t.o.v. BA2020.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 92 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 92 keuro.

ECH-1ECB5DT-IS

1EC381 FWO

Het betreft de interne stromen t.g.v. het FWO.

De VEK daalt met -3.155 keuro t.o.v. BA2020.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 0 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 6.211 keuro.

ECH-1ECB5DX-IS

1EC357 Beheersvergoeding PMV in het kader van de Winwinlening (art.132 decreet)

De VAK en VEK blijft behouden op 188 keuro (status quo t.o.v. BA2020).

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 188 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 188 keuro.

4. Inhoudelijk structuurelement 4 : Vergroening/klimaat

De operationele doelstellingen zijn:

- Het stimuleren van bedrijven om te investeren voor het klimaat via ecologiesteun
- De competitiviteit van energie-intensieve bedrijven met de maatregel compensatie indirecte emissiekosten

4.1. Toelichting

We ondersteunen bedrijven die inzetten op groene investeringen en bedrijven die gevat worden door indirecte emissiekosten. De toelichting bij dit inhoudelijk structuurelement werd in hoofdzaak opgenomen onder de transversale doelstelling "*5. Innovatie voor klimaatneutrale oplossingen in de industrie"*.

4.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

4.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

Geen uitgavenartikelen

4.2.2. Overige entiteiten onder gezag

4.2.2.1. Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds)

Ontvangstenartikelen

ECH-9ECBAZZ-OI

DOTATIE (9EC301)

- Dotatie BO2021 : 744.036 keuro.

Dit betreft de dotatie van het Hermesfonds.

COMPENSATIE VANUIT HET KLIMAATFONDS (9EC310)

- Verwachte ontvangsten 2021 : k€ 92.786 keuro.

Dit betreft de ontvangst vanuit het Klimaatfonds voor Indirecte Carbon Leakage (o.b.v. de verwachte uitgaven in 2020).

Uitgavenartikelen

ECH-1ECB2EA-WT

<u>1EC370 Investeringssteun in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (ecologiesteun) (aard 2).</u>

Bij constant beleid wordt een VAK voorzien van 2.000 keuro op het programma 1EC370 (aard 2).

Wat het VEK betreft wordt voorzien dat in 2021 35% van het openstaande encours (op 31/12/2020) uitbetaald zal worden, te vermeerderen met 25% van de nieuwe vastleggingen in 2021.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 2.000 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 3.368 keuro.

CCS projecten hefboomfinanciering

Dit betreft de 5 miljoen euro VAK voor CCS projecten vanuit de hefboomfinanciering van het Klimaatfonds (ontvangst in 2019). De vastleggingen worden in 2020 gepland.

Uitbetaling wordt geraamd op 50% in 2020 en 50% in 2021

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 0 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.500 keuro.

ECH-1ECB5EA-WT

Investeringssteun in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (ecologiesteun) (aard 5)

Rekening houdend met de tendens in de steunaanvragen voor EP Plus en het gemiddelde van de toegekende subsidie van de laatste vijf jaar voor STRES, wordt in 2021 een totaal VAK verwacht van 25.186 keuro, waarvan 23.186 keuro op aard 5 (status quo).

Wat het VEK betreft wordt voorzien dat in 2021 35% van het openstaande encours (op 31/12/2020) uitbetaald zal worden, te vermeerderen met 25% van de nieuwe vastleggingen in 2021.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 23.186 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 33.309 keuro.

Compensatie Indirecte Emissiekosten

De compensatie indirecte emissiekosten wordt toegekend met een dalende steunintensiteit:

Emissiejaar	Aanvraagjaar	Steunintensiteit
2013 tem. 2015	2014 tem. 2016	85%
2016 tem. 2018	2017 tem. 2019	80%
2019 en 2020	2020 en 2021	75%

Voor aanvragen in 2021 (emissiejaar 2020) worden volgende parameters gehanteerd:

Emissiejaar	2020
Aanvraagjaar	2021
steunintensiteit (%)	75
EUA-termijnkoers (€/ton CO2)	25,21
CO2-emissiefactor (tCO2/MWh)	0,76

Op basis van de aanvragen in 2020 werd een inschatting gemaakt van het uiteindelijke steunbedrag voor 2020. Daarin werd al rekening werd gehouden met de eigen bijdrage. Deze inschatting bedraagt 89.951.557,77 euro.

De herrekening van de inschatting voor 2020 naar de parameters van 2021 (met name een sterk gestegen EUA-termijnkoers), geeft voor 2021 een inschatting van (89.951.557,77 / 16,17 * 25,21) 140.239.874,54 euro. Dat de EUA-termijnkoers anderhalf keer zo groot is t.o.v. vorig jaar zorgt dus voor een stijging van het gevraagde VAK en VEK.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 140.240 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 140.240 keuro.

ECH-1ECB5EW-IS INTERNE STROMEN PLANTENTUIN MEISE

Interne Stromen Plantentuin Meise: digitalisering

Het betreft de interne stromen t.g.v. de Plantentuin Meise.

In 2021 wordt geen VAK meer voorzien.

Er is nog 150 keuro VEK nodig (-550 keuro t.o.v. BA2020).

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 0 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 150 keuro.

ECH-1ECB5EX-IS

Storting aan FIT ter uitvoering van EFRO-project en EEN-project

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 0 keuro (-138 keuro t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 446 keuro (-127 keuro t.o.v. BA2020).

ECH-1ECB5EY-IS

Overdrachten aan VITO – strategische ecologieprojecten

Het VITO ontvangt van het Hermesfonds jaarlijks 101 keuro voor het beoordelen van de investeringen opgenomen in de strategische ecologieprojecten.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 101 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 174 keuro (status quo t.o.v. BA2020).

5. Duurzame en innovatieve ruimte om te ondernemen (ISE Ruimtelijke Economie)

De operationele doelstellingen zijn:

- (Her)ontwikkeling van ruimte voor bedrijven.
- De afstemming van vraag naar en aanbod van werklocaties.
- Toplocaties voor ondernemen en innoveren.

5.1. Toelichting

We voorzien voldoende duurzame en innovatieve ruimte voor bedrijven in Vlaanderen, waarbij we ook oog hebben voor het ruimtelijk rendement.

Herontwikkeling van ruimte voor bedrijven

Er zijn vandaag heel wat leegstaande en of verwaarloosde sites, op en buiten bedrijventerreinen. Er zijn ook verschillende terreinen die niet langer attractief zijn als functioneel vestigingsmilieu voor niet-verweefbare bedrijven. Er zijn daarnaast ook terreinen die mits een herinrichting opnieuw voor de komende decennia (niet-verweefbare) bedrijven kunnen huisvesten.

In samenwerking met de VVSG en het Kenniscentrum Vlaamse Steden investeert VLAIO in de opmaak van een toolbox om de mogelijke ontwikkelingspaden beter te verkennen en juiste aanpak en instrumenten voor te schrijven.

Ook private en publieke ontwikkelaars kunnen bijdragen aan de realisatie van nieuwe werklocaties. Een hefboom daartoe is het brownfieldconvenantenbeleid. Ook in 2021 zal een oproep gelanceerd worden.

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen blijft brownfieldherontwikkeling onder de aandacht houden bij de ontwikkelaars en lokale besturen, ook via kennis- en ervaringsuitwisseling. Specifiek zal het Agentschap de lokale besturen ondersteunen in hun competenties om op een productieve manier in dialoog te kunnen gaan met ontwikkelaars. De eerder vermelde toolbox zal aangeboden worden aan een grotere groep geïnteresseerde gemeenten. De herontwikkeling van brownfields en andere werklocaties gebeurt steeds meer coöperatief en of met aandacht voor de diverse stakeholders.

Het is belangrijk te erkennen dat de herontwikkeling van brownfields en zeker van verouderde bedrijventerreinen vaak niet zonder subsidie kan. De subsidie heeft betrekking op de werken op het openbaar domein. Net zoals in 2020 zal in 2021 de toestroom van dossiers goed opgevolgd worden om maximaal het beschikbare budget te kunnen aanwenden.

Afstemmen van vraag naar en aanbod van werklocaties

Om de vraag naar en het aanbod aan werklocaties op elkaar te kunnen afstemmen, is het belangrijk een goed zicht te hebben op én het aanbod én de ruimtebehoeften voor economische activiteiten en dit niet alleen voor bedrijventerreinen maar op diverse types werklocaties.

Voor tot het aanbod zal het GIS-bedrijventerreinen verder uitgebouwd worden. Dit GIS-bedrijventerreinen geeft een beeld van zowel het beschikbaar aanbod als de huidige invulling van de bedrijventerreinen in Vlaanderen. Concrete acties hebben betrekking op het implementeren van het recent vernieuwde datamodel via decentraal medebeheer en het onderzoek naar bijkomende attributen en/of GIS-lagen.

Toplocaties voor ondernemen en innoveren

Om geen kansen te missen voor specifieke activiteiten waarvoor we Vlaanderen internationaal willen profileren, moeten wetoplocaties identificeren of realiseren. In 2021 zullen de locaties die beantwoorden aan de vestigingsfactoren voor activiteiten/sectoren relevant voor de internationale acquisitie in kaart worden gebracht, naast een aantal logistieke knooppunten, bestaande en geplande O&O-vestigingsmilieus en projectzones met een heel eigen identiteit op basis van een strategie rond slimme specialisatie.

Voor elk van die locaties zal een roadmap opgesteld worden om het uitgiftebeleid nader te specifiëren en de inspanningen die moeten gedaan worden om die locaties future-proof te krijgen.

In een aantal gevallen impliceert dat ook dat deze visie bewerkstelligd moet kunnen worden bij de partijen met grondposities. Dit noodzaakt mogelijkerwijze het inzetten van grond- en pandenbeleidsinstrumenten (voorkooprecht, onteigeningen…).

5.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

5.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

Geen uitgavenartikelen

5.2.2. Overige entiteiten onder gezag

5.2.2.1. Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

ECH-1ECB2FA-WT

<u>Sanering en herontwikkeling FORD-site</u>

Er is voor 100 keuro VAK en VEK nodig voor de opmaak van de bodemsaneringsprojecten met betrekking tot grondwaterverontreiniging.

Voor de 2e schijf van een marktstudie is 35 keuro VEK nodig.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 100 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 135 keuro.

<u>Beheer Researchpark Zellik</u>

Er is 18 keuro nodig voor in hoofdzaak uitgaven betreffende groenonderhoud, onroerende voorheffing en website hosting

Aan VEK zijde moet de schijf van één jaar parkmanagement betaald worden (15 keuro), is 4 keuro nodig voor het groenonderhoud en 10 keuro voor andere uitgaveposten.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 18 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 29 keuro.

Uitgaven aanleg bedrijventerreinen aard 2

Op aard 2 wordt geen VAK meer voorzien bij BO2021.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 0 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 529 keuro (-900 keuro t.o.v. BA2020).

ECH-1ECB5FA-WT

Herontwikkeling van ruimte voor bedrijven, regelluwe zones & klimaatneutrale bedrijventerreinen

Uitgaven voor de aanleg van bedrijventerreinen

Bij BA2020 werd 17.120 keuro VEK toegestaan. Bij BO2021 wordt dit opgetrokken naar 21.120 keuro (20 miljoen euro voor bedrijventerreinen en 1,4 mln euro voor incubatoren). De voorbije 4 jaar bedroeg de gemiddelde VEK 21.308 keuro.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 19.030 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 21.120 keuro.

Afstemmen van vraag naar en aanbod van werklocaties

Overheidsopdrachten in functie van continuering beleidsgericht onderzoek inclusief opdrachten en samenwerkingsovereenkomsten met de POM's

In 2021 blijft de VAK 700 keuro. Deze 700 keuro zal als onder meer worden besteed aan:

- studie-opdrachten ter ondersteuning van onze rol in het kader van het economisch locatiebeleid en het activeringsbeleid.
- initiatieven"bedrijvige kern" (handelsvestigingsbeleid, verwevingsbeleid, belevingseconomie):
- investeringen in doelmatigheid van beheerinstrumenten (beheer gebiedsontwikkelingen en toplocaties)
- ENA-studie pijpleidingen:

Er is 785 keuro aan VEK nodig (stijging van 135 keuro t.o.v. BA2020).:

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 700 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 785 keuro.

Toplocaties voor ondernemen en innoveren

Projecten in het kader van gebiedsgerichte partnerschappen en/of het Vlaams ruimtelijk-economisch beleid

Er is 1.600 keuro VAK (status quo t.o.v. BA2020) beschikbaar voor projectoproepen ter ondersteuning van de bedrijvige kern en/of in het kader van het toplocatiebeleid. De inhoudelijke toelichting bij deze doelstelling vindt men terug onder overkoepelende doelstelling "1. Lokaal ondernemerschap"

Er is 1.380 keuro VEK nodig voor de uitbetaling van encours.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 1.600 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 1.380 keuro.

Uitdovende programma's

Handelskernversterking in gemeenten

Er is een behoefte van 350 keuro VEK om vastleggingen van de 'oproep aankoop handelspanden' en 'premiestelsels' te betalen.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 350 keuro (-2.960 keuro t.o.v. BA2020).

ECH-1ECB2FX-IS

STEUN AAN DE SCHEEPVAART (De Vlaamse Waterweg) IN KADER VAN SANERING EN INTERNE STROMEN (aard2)

Er is in 2021 5.116 keuro voor deel I infrastructuurwerken + 6.328 keuro voor kade nodig voor de sanering van de Ford site en 44.000 keuro voor werkingskosten De Vlaamse Waterweg. In totaal is er 11.488 keuro VAK nodig.

Hiervan wordt 3.000 keuro VAK voorzien op het aard 2 krediet. De rest wordt voorzien op het aard 5 krediet.

Er is voor 18.510 keuro aan VEK (12,138 miljoen € voorschot subsidie vast gedeelte infrastructuur en nutsinfrastructuur + 6.328 keuro voor kade) nodig voor de sanering en daarnaast nog voor 44 keuro voor werkingskosten van De Vlaamse Waterweg.

Er moet ook nog bijkomend 2.370 keuro voorzien worden voor het saldo voor de aanleg van de brug op het bedrijventerrein Woestijne te Aalter.

In totaal is er 20.880 keuro aan VEK nodig, waarvan 3.400 keuro op aard 2 en de rest op aard 5.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 3.000 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 3.400 keuro.

ECH-1ECB5FX-IS

STEUN AAN DE SCHEEPVAART (De Vlaamse Waterweg) IN KADER VAN SANERING EN INTERNE STROMEN (aard5)

Zie hierboven voor de verantwoording.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 8.488 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 17.480 keuro.

ECH-1ECG5FY-IS

Vergoeding aan VAF voor taken i.k.v. Screen Flanders

Voor de taken van het VAF voor de maatregel Screen Flanders werd een jaarlijks bedrag van 165 keuro voorzien voor de dossierbehandeling. Daar is jaarlijks een bedrag van 85 keuro aan toegevoegd voor de communicatie en promotie.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 250 keuro.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 250 keuro.

5.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

5.2.3.1. Site-ontwikkeling Vlaanderen (SOV)

Omschrijving

Site-Ontwikkeling Vlaanderen (SOV) staat in voor de herontwikkeling van de terreinen van het vroegere bedrijf Balmatt Industries in Mol.

De Balmatt-site is door OVAM samen met SOV grotendeels gesaneerd. Op de gesaneerde gronden heeft VITO een pilootproject opgezet voor de eerste diepe geothermiecentrale in België. Na een seismologische gebeurtenis zijn momenteel studies en onderzoek gaande om deze centrale op te starten. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de VITO.

Ontvangsten

De ontvangsten voor SOV zijn momenteel zeer beperkt. De liquide middelen genereren intrestopbrengsten (3 keuro).

Uitgaven

Bij de uitgaven zijn er de kosten voor de onroerende voorheffing en de kosten van de revisor.
Verder wordt er een lening (van 10.000 keuro) afbetaald. Het gevolg van deze ontvangsten en uitgaven is een intering van 602 keuro (per jaar ongeveer 500 keuro kapitaal en interesten) en een vorderingssaldo van -133 keuro.

6. Geen ISE omschrijving, MVG excl. DAB (binnen programma economie)

6.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2020	Evolutie	BO 2021	BA 2019	evolutie	BO 2021
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW)) **Ontvangen** toelagen (ontvangsten interne stromen (OI)) **Overige** (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	10.000	0	10.000			
Totaal	**10.000**	**0**	**10.000**			

6.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

EB0-9ECBAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel landt de dividenduitkering van VPM.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020	10.000	0	0
Bijstelling BO 2021			
BO 2021	**10.000**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt een dividenduitkering van 10 miljoen euro voorzien in 2021.

V. BELEIDSVELD II : WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

1. Inhoudelijk Structuurelement 1: Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek

1.1. Strategische doelstelling - **Uitmuntend fundamenteel onderzoek voor radicale vernieuwing**

Grensverleggend fundamenteel onderzoek, gedreven door nieuwsgierigheid van de onderzoeker blijft de basis voor toekomstige ontwikkelingen en innovatie. Daarom blijven we voluit inzetten op de ondersteuning van dit onderzoek via verschillende kanalen en dit steeds o.b.v. het excellentieprincipe.

Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek richt zich op het uitdiepen van de kennis over de mens en zijn omgeving. Met het kennisniveau van onze samenleving groeit de levenskwaliteit in het algemeen en de kwaliteit van de opleidingen in het bijzonder.

Een nieuw Vlaams actieplan voor de onderzoekers wordt voorbereid in 2021.

In 2021 zullen de eerste iBOF projecten opstarten. Voor wat betreft de Bijzondere Onderzoeksfondsen wordt hiermee een belangrijke stap gezet naar meer interuniversitaire samenwerking.

Onder dit ISE valt onder andere:

- De financiering van onderzoeksmandaten en -projecten die door het FWO gesubsidieerd worden.
- De financiering van Bijzondere Onderzoeksfondsen: fondsen die door de universiteiten intern verdeeld worden voor fundamenteel onderzoek.
- Financiering 'Omkadering Jonge Onderzoekers'.
- De financiering van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB) waar de focus ligt op intellectuele en ethische reflectie naast communicatie en publicatie van onderzoeksresultaten.
- De financiering van ondersteuning en dienstverlening aan onderzoekers en onderzoeksdomeinen.

1.2. Operationele doelstellingen

- Opmaak nieuw actieplan onderzoekers.
- Subsidie aan het FWO voor fundamenteel onderzoeksprojecten en –mandaten.
- Subsidie aan de universiteiten voor hun Bijzondere Onderzoeksfondsen voor de uitbouw van eigen onderzoeksbeleid (BOF Algemeen inl. BOF ZAP, BOF Methusalem en BOF Tenure Track).
- Subsidie aan VLIR voor administratieve ondersteuning van Gezaghebbend Panel van VABB_SHW.

ALGEMEEN FUNDAMENTEEL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR)) **Toelagen** (interne stromen (IS)) **Overige** (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	603.977	124.680	728.657	568.272	42.461	610.733
Totaal excl. Overflow	**603.977**	**124.680**	**728.657**	**568.272**	**42.461**	**610.733**
Overflow						
Totaal incl. Overflow	**603.977**	**124.680**	**728.657**	**568.272**	**42.461**	**610.733**
Aanwending VAK-ruiter	9.027					

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Er zijn geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EEB2GM-IS – VLIR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Subsidie aan VLIR (Vlaamse Interuniversitaire Raad) voor de ondersteuning van het Gezaghebbend Panel van VABB-SHW.

Kredietevolutie:

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	**50**	**50**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**50**	**50**
Index		
Compensaties		

Andere bijstellingen		
BO 2021	**50**	**50**
Aanwending VAK-ruiter		

EB0-1EEB2GR-IS – KVAB

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aan de Koninklijk Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB) aangerekend.

Tussen het Vlaams Gewest en de KVAB werd een convenant afgesloten met looptijd 2018-2023.

Kredietevolutie:

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**1.166**	**1.166**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**1.166**	**1.166**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**1.166**	**1.166**
Aanwending VAK-ruiter		

EB0-1EEB2GS-IS – HOGER ONDERWIJS OJO BOF METHUSALEM TENURE ITG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de volgende subsidies aangerekend :

- Actieplan menselijk kapitaal voor wetenschap, technologie en innovatie.
- Onderzoek via universiteiten: Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF), BOF in het kader van het Methusalemprogramma en BOF voor de financiering van een Tenure Track stelsel.
- Post-initieel onderwijs : Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG).

Kredietevolutie:

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	**227.917**	**227.917**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**227.917**	**227.917**
Index	*2.318*	*2.318*
Compensaties	*1.000*	*1.000*
Andere bijstellingen	*0*	*0*
BO 2021	**231.235**	**231.235**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Opstap convenant met ITG	1.000	1.000
TOTAAL	**1.000**	**1.000**

EB0-1EEB2GT-IS – FWO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage voor de werkingskosten (apparaat) van het FWO aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	**14.728**	**14.728**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**14.728**	**14.728**
Index	*153*	*153*
Compensaties	*504*	*504*
Andere bijstellingen	*0*	*0*
BO 2021	**15.385**	**15.385**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Van begrotingsartikel EC0-1EAB2ZZ-WT	79	79
Van begrotingsartikel EB0-1EEB5GT-IS	150	150
Van begrotingsartikel EB0-1EEB2JA-WT	275	275
TOTAAL	**504**	**504**

- Vanuit begrotingsartikel EC0-1EAB2ZZ-WT (VLAIO) worden de kosten (79 keuro) gecompenseerd n.a.v. de pensionering van een naar FWO gedetacheerd VLAIO-personeelslid. VLAIO dien nu het FWO te vergoeden om te kunnen voorzien in een evenwaardige vervanging.
- Vanuit begrotingsartikel EB0-1EEB5GT-IS (FWO) wordt een verschuiving van 150 keuro gedaan voor de kosten voor de externe reviewers voor het Odysseusprogramma.
- Vanuit begrotingsartikel EB0-1EEB2JA-WT (EWI) wordt er 275 keuro voorzien voor de FOSB-werking (Flemish Open Science Board). Het gaat om 2VTE's + werkingskosten.

EB0-1EEB5GT-IS – Fonds Wetenschappelijk Onderzoek

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden het vastleggingskrediet en de hieruit voortvloeiende vereffeningen aangerekend voor de onderzoeksprojecten-en mandaten van het FWO.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**360.116**	**324.411**
Overflow BA 2020	0	0
BA 2020 excl. overflow	**360.116**	**324.411**
Index	*3.026*	
Compensaties	*-1.150*	*-1.150*
Andere bijstellingen	*118.829*	*39.636*
BO 2021	**480.821**	**362.897**
Aanwending VAK-ruiter	9.027	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Van begrotingsartikel EB0-1EBB2AH-PR	500	500
Naar begrotingsartikel EB0-1EBB2AH-PR	-1.500	-1.500
Naar begrotingsartikel EB0-1EEB2GT-IS	-150	-150
TOTAAL	**-1.150**	**-1.150**

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Jaarlijks fluctuerende vastleggingskredieten	103.829	
Extra investeringen infrastructuur voor O&O - opstap 2021	15.000	1.500
Actualisaties betaalkalenders		37.041
Bijstelling vanuit EB0-1EFB5LY-IS		1.095
TOTAAL	**118.829**	**39.636**

Verantwoording compensaties:

- Vanuit de provisie O&O wordt 500 keuro gecompenseerd voor het optrekken van de eindejaarspremies van pre- en postdoctorale onderzoekers in het licht van de CAO voor Hoger Onderwijs (dd. 21/09/2018).
- Er wordt 1.500 keuro gecompenseerd naar hetzelfde provisie-artikel O&O. Dit werd bij BA 2020 overgeheveld naar het FWO in het kader van een eenmalige COVID-19 call.
- Tot slot wordt er 150 keuro gecompenseerd naar het apparaatskrediet voor de externe reviews ten gevolge van de nieuwe evaluatieprocedure voor Odysseus.

Verantwoording bijstellingen:

Algemeen kan gesteld worden dat de vastleggingskredieten stijgen doordat het FWO fluctuerende en/of meerjaarlijkse vastleggingskredieten gebruikt (vb. Odysseus, EOS,…). De stijging van het vereffeningskrediet wordt voornamelijk veroorzaakt door het actualiseren van betaalkalenders en het verder op kruissnelheid komen van programma's (vanuit ex-IWT:TBM en SBO).

Tevens is er een bijstelling van 1.095 keuro vanuit een nieuw gecreëerd begrotingsartikel eind 2019. Op dit artikel werd in 2019 een vastlegging gedaan van 3.075 keuro, maar het VEK zal aangerekend worden op het hierboven vermelde begrotingsartikel, deze centralisatie verhoogt de overzichtelijkheid en leesbaarheid van de FWO-begroting.

Het FWO verwacht om in 2021 voor 9.027 keuro verbintenissen aan te gaan door gebruik te maken van een begrotingsruiter. De aanwending van deze ruiter wordt verder toegelicht onder puntje 1.1.2.1 van dit ISE.

Voor extra investeringen voor infrastructuur voor O&O bij oa SOC's speerpuntclusters en het hoger onderwijs is er – vanuit de opstap 2021 een bijstelling in VAK (+15.000 keuro) en VEK (+1.500 keuro).

Onderstaand overzicht geeft de VEK/VAK weer per ISE.

	VAK (in keuro)	**VEK (in keuro)**
Fundamenteel onderzoek	356.034	233.531
Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek	17.228	16.264
Strategisch basisonderzoek	76.178	74.427
Onderzoeksinfrastructuur	16.381	37.175
Infrastructuur O&O	15.000	1.500
TOTAAL	**480.821**	**362.897**

1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

1.3.2.1. Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)

Omschrijving

Voor het FWO omvat dit de financiering van de onderzoeksmandaten-en projecten in het kader van fundamenteel onderzoek. Onderzoeksprojecten worden meestal gefinancierd voor vier jaar en hebben een welomschreven wetenschappelijke doelstelling en benadering. In het geval van mandaten kan het zowel over pre-als postdoctoraal onderzoek gaan.

Beleidszijde:

De FWO-begroting voorziet op kruissnelheid in 2021 bijna 2.700 mandaten te steunen, inclusief ca. 800 aspiranten strategisch basisonderzoek.

De grootste kostenpost binnen dit ISE zijn de fundamentele onderzoeksprojecten voor bij 125.000 keuro.

Daarnaast wil het FWO ook in 2021 internationale samenwerking stimuleren via o.a. het Odysseusprogramma (een vijfjaarlijkse oproep), en het EOS-programma, (een vierjaarlijkse oproep). Voor deze programma's worden respectievelijk 57.846 keuro en 69.048 keuro aan VAK voorzien.

Langs beleidszijde is er bijgevolg een sterke stijging van het vastleggingskrediet. De totale VAK voor dit ISE zal 356.034 keuro bedragen.

<u>Bewegingen in min zijn</u>:

1.000 keuro voor ERA-net projecten (dit bedrag gaat naar het nieuwe inkomende mobiliteitskanaal voor postdoctorale onderzoekers).

640 keuro voor de vijfjaarlijkse Excellentieprijzen.

3.180 keuro voor Lead Agency projecten (LAP).

3.968 keuro voor fundamentele onderzoeksprojecten: technische bijstelling.

1.500 keuro compensatie naar het provisie-artikel voor O&O (cf supra).

Totaal in min: 10.288 keuro (a).

Bewegingen in plus:

57.846 keuro voor de Odysseus-call.

636 keuro voor bilaterale onderzoeksprojecten.

125 keuro voor de wetenschappelijke onderzoeksgroepen (WOGS) (jaarlijks worden 63 WOGS ondersteund gedurende 5 jaar).

1.000 keuro voor het nieuwe kanaal voor inkomende mobiliteit van postdoctorale onderzoekers.

69.048 keuro voor de vierjaarlijkse EOS-call.

25 keuro voor humanitaire acties (zoals KoTK, Rode Neuzen,…).

11.947 keuro voor mandaten fundamenteel onderzoek: recuperatie van de terugval, jaarlijkse toename door extra middelen in 2019, personeelstarieven aangepast o.a. door de CAO voor Hoger Onderwijs.

Totaal in plus: 140.627 keuro (b)

Algemeen totaal: (b) – (a) = 130.339 keuro

Sinds 2016 beschikt het FWO over een begrotingsruiter. In 2021 zullen enkele toekenningen gebeuren door gebruik te maken van deze ruiter. Meer specifiek gaat het om:
1.412 keuro voor het Odysseus-programma
4.135 keuro voor het programma ' Lead Agency projecten'
1.980 keuro voor de bilaterale onderzoeksprojecten
1.500 keuro voor het nieuwe inkomende mobiliteitskanaal voor onderzoekers
Samen: 9.027 keuro

Betaalzijde:

Langs betaalzijde is er 233.531 keuro beschikbaar. Dit is een toename van 21.681 keuro. De belangrijkste factoren die deze stijging grotendeels veroorzaken is de toename van de mandaten en een verhoging van de betalingen in de fundamentele onderzoeksprojecten.

Ontvangsten

Langs ontvangstenzijde stijgt ESR 46.10 door de toename in VEK zoals hierboven beschreven.
FWO beschikt ook over federale en Europese middelen. Op ESR 38.60 worden de ontvangsten begroot uit de wetenschappelijke Maribel (19.000 keuro), de niet door te storten bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers (10.500 keuro) en de recuperatie van de werkgeversbijdrage voor sociale zekerheid krachtens KB 5/3/97 (7.000 keuro). Al deze middelen worden integraal ingezet ter financiering van bijkomende fundamentele mandaten. Op ESR 39.10 worden de ontvangsten geboekt die komen vanuit de Europese commissie voor ERA-net cofunds (238 keuro).

Er is een intering van 4.456 keuro. Deze intering had zijn ontstaan bij de invoering van het VEK/VAK systeem bij het FWO sinds 2016. Het verschil tussen wat werd toegekend in de periode voor 2016 en wat werd uitbetaald, diende nog bijkomend betaald te worden in de volgende jaren. Het FWO ontving hiervoor in het verleden wel al de gelden en rekende de ganse toekenning toen aan. Met goedkeuring van de bedrijfsrevisor en van alle betrokken partijen (Rekenhof, departement Financiën en Begroting) werd overeengekomen dat deze betalingen nogmaals ESR-matig moesten aangerekend worden, met intering tot gevolg. Stilaan lopen deze

projecten teneinde, vandaar dit relatief kleine bedrag. Er wordt ook voor 1.500 keuro intering voorzien voor het nieuwe mobiliteitskanaal voor onderzoekers. Deze middelen waren immers reeds beschikbaar in 2020, maar het kanaal wordt op dit moment nog volop verder ontwikkeld, waardoor er nog geen uitgaven zullen zijn. Hiertoe zal ook de VAK-ruiter ingeschakeld worden.

Uitgaven

De toename van de kosten van de mandaten vindt men terug op ESR 11.11, 11.20 en 12.11. Aangezien dit over personeels-en werkingskosten gaat, geldt dit zowel voor VEK als VAK.
Langs VAKzijde springt vooral de 118.033 keuro in het oog op ESR 41.50, dit is voornamelijk voor rekening van Odysseus en EOS. Daarnaast valt het op dat de uitgaven op 41.50 dalen met meer dan 13.000 keuro. Dit komt doordat de aanrekening van betalingen van projecten met toekenningsjaren van voor 2016 stilaan teneinde lopen. Zoals hierboven vermeld worden dit soort betalingen wel ESR-matig aangerekend, maar het FWO heeft hiervoor in het verleden al de gelden ontvangen.

2. Inhoudelijk structuurelement 2 : Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek

2.1. Strategische doelstelling - **Top fundamenteel onderzoek in specifieke domeinen**

Deze doelstelling betreft de ondersteuning van grensverleggend fundamenteel onderzoek met een thematische afbakening (toegepast biomedisch onderzoek, Plantentuin Meise, Instituut Tropische Geneeskunde,…).

Onder dit ISE valt onder andere:

- Onderzoeksmandaten en -projecten die door FWO gesubsidieerd worden specifiek voor toegepast biomedisch onderzoek.
- Onderzoek dat wordt uitgevoerd door onderzoekers bij de Plantentuin Meise (systematisch plantenonderzoek en aanverwante disciplines zoals floristiek, fytogeografie, fylogenie, vergelijkende morfologie, palynologie en vegetatiekunde).
- Marien onderzoek dat wordt uitgevoerd door onderzoekers van, of in samenwerking met het VLIZ.
- Biomedisch en klinisch onderzoek naar tropische ziekten uitgevoerd door het Instituut voor Tropische Geneeskunde.

2.2. Operationele doelstellingen
- KMDA: evaluatie van de prestaties in de afgelopen 5 jaar en hernieuwing van de convenant tussen de Vlaamse Regering en KMDA voor 5 jaar.
- VLIZ: periodieke evaluatie en versterking van 'data driven' onderzoek.
- Agentschap Plantentuin Meise: de implementatie van het Masterplan in de Plantentuin.
- Afsluiten van het project Digitale ontsluiting Botanische diversiteitsdata in het Agentschap Plantentuin Meise.
- Alamire: implementatie van het strategisch plan en de doelstellingen van de KPI's uit het convenant.

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	2.440	83	2.523	2.656	-133	2.523
Toelagen (interne stromen (IS))	24.730	1	24.731	24.565	6.422	30.987
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)						
Totaal excl. Overflow	**27.170**	**84**	**27.254**	**27.221**	**6.289**	**33.510**
Overflow						
Totaal incl. Overflow	**27.170**	**84**	**27.254**	**27.221**	**6.289**	**33.510**
Aanwending VAK-ruiter	1.688					

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Er zijn geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EEB2HA-WT – KMDA ORPHEUS ALAMIRE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aan de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde te Antwerpen (KMDA), Orpheus Instituut en ALAMIRE Foundation aangerekend.

Het Orpheus Instituut wordt gesubsidieerd voor het artistiek onderzoek waarin de instelling een unieke positie inneemt. De instelling krijgt jaarlijks een werkingssubsidie van ongeveer 550 keuro (conform het convenant 2017 – 2021). In de eerste helft van 2021 is de evaluatie gepland. De evaluatie wordt gezamenlijk en gelijktijdig opgezet met het beleidsdomein Onderwijs.

De resultaten van deze evaluatie(s) zullen worden aangewend als vertrekbasis bij onderhandelingen over een nieuw convenant/beheersovereenkomst.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	**2.440**	**2.656**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**2.440**	**2.656**
Index	*25*	*25*
Compensaties	*58*	*60*
Andere bijstellingen		*-218*
BO 2021	**2.523**	**2.523**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Opstap convenant Alamire	58	60
TOTAAL	**58**	**60**

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraai overflow		-218
TOTAAL	**0**	**-218**

EB0-1EEB2HQ-IS – VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE

Korte inhoud begrotingsartikel:

De missie van het Vlaams Instituut voor de Zee vzw is het versterken van de mariene kennisopbouw en de excellentie van het marien onderzoek in Vlaanderen. De doelgroepen voor kennisopbouw zijn zowel de mariene onderzoeksgemeenschap als het onderwijsveld, het grote publiek, de beleidsverantwoordelijken en de industrie (in het bijzonder de blauwe economie).

Strategische projecten waar VLIZ in 2021 (en volgende) zal op focussen zijn: AI en Big data, technologische innovatie, Open Science en Citizen Science.

Tussen het Vlaams Gewest en het VLIZ is er een convenant afgesloten voor de periode 2017-2021. In de eerste helft van 2021 is de evaluatie gepland van de algemene werking van de instelling. De resultaten van deze evaluatie zullen worden aangewend als vertrekbasis bij onderhandelingen over een nieuw convenant.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	**7.108**	**7.108**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. Overflow	**7.108**	**7.108**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**7.108**	**7.108**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen kredietevoluties van toepassing.

- Werkingssubsidie : 6.198 keuro (4.958 keuro loonkosten, 1.240 keuro werkingskosten).
- Investeringssubsidie : 910 keuro.

EB0-1EEB2HU-IS – AGENTSCHAP PLANTENTUIN MEISE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan het Agentschap Plantentuin Meise aangerekend. Het Agentschap Plantentuin Meise is een internationale wetenschappelijke onderzoeksinstelling en een botanische tuin met unieke plantencollecties.

Het onderzoek spitst zich toe op de plantkunde om de kennis over planten te vergroten en te verspreiden en zo bij te dragen aan de bescherming van de biodiversiteit in het kader van de Conventie van Biologisch Diversiteit. Het domein is publiek toegankelijk en is een belangrijke toeristische attractie in de Groene Gordel.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	**12.622**	**12.622**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. Overflow	**12.622**	**12.622**
Index	*118*	*118*

Compensaties		
Andere bijstellingen	*-117*	*-117*
BO 2021	**12.623**	**12.623**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Efficiëntie en kerntaken	-117	-117
TOTAAL	**-117**	**-117**

- Efficiëntie en kerntaken Apparaat nietloon (-5%): -13 keuro.
- Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2021: - 104 keuro.

EB0-1EEB5HU-IS – APM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de FFEU middelen voor het agentschap Plantentuin Meise aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**5.000**	**4.835**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**5.000**	**4.835**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		*6.421*
BO 2021	**5.000**	**11.256**
Aanwending VAK-ruiter	1.688	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Extra voorziene VEK nav de rennovatiewerken		6.421
TOTAAL	**0**	**6.421**

2.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

2.3.2.1. Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)

Omschrijving

Voor het FWO omvat dit onderzoeksmandaten- en projecten, meer specifiek de fundamenteel klinische mandaten (FKM) en het TBM-programma (toegepast biomedisch onderzoek). Deze programma's slaan een brug tussen het basisonderzoek en de klinische praktijk om fundamentele oplossingen aan te reiken.

Operationele doelstelling - beleidszijde:
Het TBM-programma richt zich op toegepast onderzoek dat zal leiden tot een betere gezondheidszorg in Vlaanderen. Het beoogt bij te dragen aan de implementatie van (nieuwe) therapieën, diagnosetechnieken en preventiemethoden, die zonder overheidsfinanciering niet tot bij de patiënt zouden geraken. Het is de bedoeling om in 2021 ca. 13 projecten te financieren.

Voor FKM-programma worden in 2021 bijkomende selectiviteitscriteria voor de hernieuwingen én een verhoogde tussenkomst in de werkingskosten gedurende de eerste vijf jaar toegepast. Er zullen 7 nieuwe klinische mandaten starten.

Het vastleggingskrediet bedraagt in totaal iets meer dan 17.000 Keuro, verdeeld over 11.835 keuro voor het TBM-programma en 5.393 Keuro voor de fundamenteel klinische mandaten.

Betaalzijde:
Het vereffeningskrediet bedraagt 16.264 keuro waarvan dus 5.393 keuro voor FKM. Dit is samen meer dan 1.569 keuro hoger dan in 2020. Dit heeft te maken met het op kruissnelheid komen van de betalingen van het TBM-programma.

Ontvangsten
De hogere dotatie wordt geboekt op ESR 46.10 en bedraagt aldus 16.264 keuro.

Uitgaven
Langs VEK-zijde wordt de toename van het VEK gespreid over ESR 32 (307 keuro), ESR 33 (317 keuro), ESR 41.50 (1.012 keuro). Dit komt omdat bij TBM niet alleen de universiteiten begunstigde zijn, maar ook de ziekenhuizen die vooral op ESR 33 geboekt worden, behalve UZGent die op ESR 32 geboekt wordt.

Langs VAK-zijde zijn er geen noemenswaardige wijzigingen.

3. Inhoudelijk structuurelement 3 : Strategisch basisonderzoek

3.1. Strategische doelstelling - **Sterk basisonderzoek met zicht op economische en maatschappelijke doorbraken**

Dit betreft vernieuwend onderzoek dat in geval van wetenschappelijk succes een vooruitzicht biedt voor latere economische of maatschappelijke toepassingen.

Het hoge kennisniveau in combinatie met het gevormde menselijk kapitaal leiden op lange termijn tot gericht en toegepast onderzoek, dat ook een beleidsondersteunende functie heeft. Dit grensverleggend onderzoek kan aan de basis liggen van een oplossing voor de grote maatschappelijke uitdagingen (milieu, mobiliteit, gezondheid,…) van vandaag.

Binnen het programma Strategisch Basisonderzoek (SBO) zullen vanaf 2021 de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen worden uitgebreid en kunnen deze leiden tot een selectievoordeel.

Onder dit ISE valt onder andere:

- Doctoraatsbeurzen voor onderzoek met een economisch/maatschappelijk toegepast karakter.
- Onderzoeksprojecten binnen het programma Strategisch Basisonderzoek (SBO).

3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen
Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen
Geen uitgavenartikelen

3.2.2. Overige entiteiten onder toezicht

3.2.2.1. Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)

Omschrijving
Hieronder ressorteren zowel de projecten strategisch basisonderzoek als de aspiranten strategisch basisonderzoek (SB).

Beleidszijde:
Er is een VAK voorzien van 76.178 keuro, zo goed als gelijk verdeeld over de mandaten en projecten. De hogere indexatie doet het VAK voor projecten strategisch basisonderzoek stijgen met 782 keuro. Voor de mandaten betreft het een kleine toename van ca. 150 keuro. (voornamelijk te wijten aan de hogere eindejaarspremie voor mandaten vanaf 2021, zoals afgesproken in de CAO Hoger Onderwijs dd 21/9/2018).

Betaalzijde:
Er is een toename van 5.601 keuro ten aanzien van 2020 die bijna volledig verklaard kan worden door het op kruissnelheid komen van de betalingen van het SBO-programma nadat het sinds 2016 door het FWO georganiseerd wordt.
De totale VEK voor dit ISE bedraagt 74.427 keuro.

Ontvangsten

De dotatie van 74.427 keuro wordt geboekt op ESR 46.10.

Uitgaven

De kosten voor de aspiranten strategisch basisonderzoek komen terecht op ESR 11 (lonen) en ESR 12 (benchfee) voor respectievelijk 34.253 keuro en 3.612 keuro. Voor deze uitgaven geldt dat VAK=VEK. Aangezien de begunstigden van het SBO-programma in grote mate universiteiten zijn, komt de stijging van het VEK vooral terecht op ESR 41.50 (stijging van bijna 5.300 keuro).

Langs VAK-zijde springt vooral de uitputting van de VAK-ruiter in 2020 in het oog, geboekt op ESR 41.50.

4. Inhoudelijk structuurelement 4 : Onderzoeksinfrastructuur

4.1. Strategische doelstelling - **Excellente en internationaal verbonden onderzoeksinfrastructuur**

De Vlaamse onderzoekswereld uitrusten met state of the art onderzoeksinfrastructuur is prioritair en noodzakelijk wil Vlaanderen aan de top blijven en zijn positie versterken in excellent wetenschappelijk onderzoek. Zowel middelzware als zware onderzoeksinfrastructuur ter beschikking stellen van Vlaamse onderzoekers, evenals de Vlaamse deelname aan top internationale onderzoeksinfrastructuren die te duur en te omvangrijk zijn voor één land of regio maken hier deel van uit.

Het Vlaams Supercomputer Centrum (VSC) is een virtueel samenwerkingsverband tussen de vijf Vlaamse universiteiten en hun associaties. Dit consortium groepeert knowhow in wetenschappelijk en technisch rekenen in Vlaanderen en huisvest infrastructuur in vier hubs: UAntwerpen, VUB, UGent en KU Leuven. Het VSC stimuleert het gebruik van wetenschappelijk en technisch rekenen in de Vlaamse academische en bedrijfswereld. Daartoe biedt ze infrastructuur, training en dienstverlening.

Ook de uitbouw van een Open Science Beleid voor Vlaanderen middels de uitbouw van het FRDN (Flemish Research Data Network), een interoperabele koppeling van data repositories, is belangrijk voor Vlaanderen. …

Onder dit ISE valt onder andere:

- FOSB middelen 2021 initieel elk jaar op Lissabonlijn.
- Investeringen in zware/middelzware onderzoeksinfrastructuur.
- Investeringen in internationale onderzoeksinfrastructuur voor Vlaamse wetenschappers.
- Investeringen in de Vlaamse Super Computer.
- financiering en samenwerking met Belnet (glasvezelnetwerk voor onderzoeksdoeleinden).
- EU 2020 – Lissabonlijn.

4.2. Operationele doelstellingen

- De evaluatie en ondersteunen van de deelname van Vlaanderen aan internationale onderzoeksinfrastructuren.
- De investeringen in de Vlaamse supercomputer.
- Ondersteunen van de FOSB voor de implementatie van Open Science.

- Uitbouw van een instrumentarium om ICT als innovatiehefboom te maximaliseren.

4.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERZOEKSINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			**VEK**		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR)) **Toelagen** (interne stromen (IS)) **Overige** (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	25.527	6.225	31.752	28.465	6.215	34.680
Totaal excl. Overflow	**25.527**	**6.225**	**31.752**	**28.465**	**6.215**	**34.680**
Overflow						
Totaal incl. Overflow	**25.527**	**6.225**	**31.752**	**28.465**	**6.215**	**34.680**
Aanwending VAK-ruiter						

4.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen
Geen ontvangstenartikel.

Uitgavenartikelen

EB0-1EEB2JA-WT – LISSABONSTRATEGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

In het algemeen draagt dit budget bij aan het realiseren van het overheidsaandeel bij het behalen van de 3% O&I-intensiteit; de zgn. Lissabonstrategie.

Op dit begrotingsartikel wordt deels uitvoering gegeven aan het Vlaams beleidsplan Cybersecurity en het Vlaams beleidsplan Artificiële Intelligentie.

De kredieten worden tevens aangewend voor de verdere uitbouw van een instrumentarium om het gebruik van ICT als innovatiehefboom. Hierbij wordt aangeknoopt bij initiatieven binnen Europese EU2020 Strategie van de Vlaggenschepen Digitale Agenda (pijler 5: Onderzoek en Innovatie) enerzijds en Innovatie Unie (meer bepaald het onderdeel over de realisatie van de Europese Onderzoeksruimte) anderzijds.

Meer concreet behelst dit begrotingsartikel initiatieven die betrekking hebben op de verdere uitbouw van het Vlaams elektronisch netwerk (de ICT backbone voor

de Vlaamse publieke onderzoeksactoren), initiatieven rondom het stimuleren van Open Science (open access en open data), en de verdere uitbouw van de FRIS onderzoeksinformatieruimte. Tevens zal het nodig zijn om in Vlaanderen activiteiten op te zetten die de Horizon Europe missies ondersteunen. Deze initiatieven zijn op Europees niveau nog in volle voorbereiding zodat voorlopig nog niet in detail kan gegaan worden.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**25.527**	**28.465**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**25.527**	**28.465**
Index		
Compensaties	*5.475*	*5.475*
Andere bijstellingen		*-10*
BO 2021	**31.002**	**33.930**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Van EB0-1EFB2LB-WT	6.500	6.500
Naar EB0-1EEB2GT-IS	-275	-275
Naar EB0-1EEB2JB-WT	-750	-750
TOTAAL	**5.475**	**5.475**

- Er bestaat een apart begrotingsartikel Kenniscentrum Data & Maatschappij: verschuiving van 750 keuro naar EB0-1EEB2JB-WT.
- Terugzetting van de opstap die in 2020 bij Flanders Make was gezet: 6.500 keuro. Hierdoor kan het onderzoeksprogramma AI op kruissnelheid komen.

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraaien overflow		-10
TOTAAL		**-10**

EB0-1EEB2JB-WT – KENNISCENTRUM DATA EN MAATSCHAPPIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Kenniscentrum Data & Maatschappij bouwt expertise op omtrent de ethische, juridische en maatschappelijke impact van artificiële intelligentie en datagedreven toepassingen, vertaalt deze naar praktische richtlijnen en deze laat doorstromen naar diverse belanghebbenden in Vlaanderen. Zij bouwen ook een dienstenaanbod op voor intermediaire en overheidsorganisaties om hen te begeleiden in correct gebruik van artificiële intelligentie en datagedreven toepassingen. Het betreft een belangrijk flankerend initiatief bij de O&O-investeringen voor AI.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**0**	**0**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**0**	**0**
Index		
Compensaties	*750*	*750*
Andere bijstellingen		
BO 2021	**750**	**750**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Van EB0-1EEB2JA-WT	750	750
TOTAAL	**750**	**750**

- Verschuiving van 750 keuro VAK en VEK van EB0-1EEB2JA-WT.

4.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

4.3.2.1. Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)

Omschrijving

Dit ISE behelst binnen de FWO investeringen in de Vlaamse supercomputer, middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur en tot slot het programma internationale onderzoeksinfrastructuur die de Vlaamse deelname aan en/of subsidiëring van internationale onderzoeksinfrastructuren regelt.

Beleidszijde:

Ten opzichte van 2020 daalt het VAK met 28.000 keuro omwille van het feit dat de call middelzware en zware infrastructuur tweejaarlijks georganiseerd wordt (en dus in 2022 plaatsvindt).

Betaalzijde:

Er is een stijging van 4.183 keuro voor de middelzware en zware infrastructuurprojecten en een stijging 5.549 keuro voor IRI. Beide programma's kennen eerder grillige toekenningen (i.e. toekenningsjaren) waardoor het VEK erg schommelt. Er is daarenboven een daling van meer dan 500 keuro voor projecten rond VSC (Vlaamse Supercomputer).Voor wat betreft de FOSB (Flemish Open Science Board) wordt een investering voorzien in (data)-infrastructuur van 2.000 keuro i.e. 1.000 keuro minder dan in 2020.

Gecumuleerd geeft dit een toename van 8.134 keuro. Deze cijfers omvatten reeds de bijstelling van 1.095 keuro vanuit het eind 2019 nieuw gecreëerde begrotingsartikel EB0-1EFB5LY-IS waarop 3.075 keuro aan VAK voorzien werd en waarmee 2 IRI-projecten konden verlengd worden. De eerste betalingen hiervan gebeuren vanaf 2021. Om de overzichtelijkheid en leesbaarheid van de begroting te verhogen, wordt voorgesteld alles te centraliseren op 1 begrotingsartikel (EB0-1EE5BGT-IS). De totale VEK voor dit ISE bedraagt 37.175 keuro.

Ontvangsten

De dotatie op ESR 46.10 bedraagt 37.175 keuro. Daarnaast valt de daling van de interrelatie met het Hermesfonds op ten belope van 2.805 keuro, vooral doordat er in 2021 minder uitgaven verwacht worden voor Tier1.

Uitgaven

De netto-stijging van de VEK is voornamelijk te vinden op ESR 41.50. en 41.60 (VIB).

Langs VAK-zijde valt in vergelijking met vorige begrotingsronde de -28.000 keuro (ESR41.50) op omwille van het niet jaarlijks organiseren van de call middelzware en zware infrastructuur. Daarnaast is er ook een daling doordat de VAK-ruiter op ditzelfde ESR-artikel uitgeput zal worden in 2020.

5. Inhoudelijk structuurelement 5 : Post initieel onderwijs

5.1. Strategische doelstelling - **Onderzoek voor toonaangevende business schools in Vlaanderen**

5.2. Operationele doelstellingen

Financiering van academisch onderzoek aan instellingen waarvan inschrijvingen primair open staan voor personen reeds in bezit van graad van master (Vlerick, Antwerp Management School).

Dit houdt in:

- De subsidiëring van academisch onderzoek aan de Vlerick Business School (VBS) en de Antwerp Management School (AMS). Zowel voor VBS als voor AMS werden meerjarige overeenkomsten afgesloten.
- Wat de Vlerick Business School werd er een convenant 2020 – 2024, onlangs afgesloten waarbij de subsidiëring stijgt van 489 keuro in 2020 naar 739 keuro in 2021.
- Wat de AMS betreft werd er een convenant 2017 – 2022 afgesloten, waarbij de jaarlijkse subsidiëring elk jaar toeneemt met 12 keuro tot 368 keuro in 2021. Er wordt ook een addendum voorbereid die de looptijd van de convenant met 2 jaar verlengt om op die manier synchroon te lopen met de beheersovereenkomst voor het onderwijsluik.

5.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERZOEKSINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			**VEK**		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR)) **Toelagen** (interne stromen (IS)) **Overige** (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	845	271	1.116	958	158	1.116
Totaal excl. Overflow	**845**	**271**	**1.116**	**958**	**158**	**1.116**
Overflow						
Totaal incl. Overflow	**845**	**271**	**1.116**	**958**	**158**	**1.116**
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie

Voor de bespreking van de overflow wordt verwezen naar de uitleg met betrekking tot overflow in de Algemene Toelichting bij de Uitgavenbegroting.

5.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikels.

Uitgavenartikelen

EB0-1EEB2KA-WT – VLERICK - AMS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aangerekend aan de Vlerick Business School en de Antwerp Management School.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**845**	**958**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**845**	**958**
Index	*9*	*9*
Compensaties	*262*	*262*
Andere bijstellingen		*-113*
BO 2021	**1.116**	**1.116**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Opstap convenant met AMS en Vlerick	262	262
TOTAAL	**262**	**262**

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraaien overflow		-113
TOTAAL		**-113**

VI. BELEIDSVELD III : INNOVATIE

1. Inhoudelijk structuurelement 1 : Brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek

1.1. Strategische doelstelling – **Topinstituten slaan de brug tussen wetenschap en toepassing**

We financieren de Strategische Onderzoekscentra (imec, VIB, VITO en Flanders Make) om de brug leggen te tussen fundamenteel en strategisch basisonderzoek met als finaliteit het vermarkten van kennis via o.a. spin-offs.

Onder dit ISE valt onder andere:

- Het geven van subsidies aan de 4 strategische onderzoekscentra met het oog op economische en maatschappelijke valorisatie van excellent onderzoek op gebied van micro- & nano-elektronica, breedbandtechnologie biotechnologie, duurzame ontwikkelingen de maakindustrie.

1.2. Operationele doelstellingen

- Evaluatie van prestaties in de afgelopen 5 jaar en de plannen voor de toekomst van Imec en VIB.
- Evaluatie van de prestaties in de afgelopen 5 jaar en de plannen voor de toekomst van het samenwerkingsverband NERF.
- Na positieve evaluatie, hernieuwing van 5-jarige convenanten met imec en VIB, incl NERF.
- VITO : voorbereiding nieuw beheersreglement (in samenwerking met dep OMG) voor de periode 2021-2023 in opvolging van de evaluatie van de VITO-referentietaken, die in 2020 werd afgerond.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BRUGFUNCTIE FUNDAMENTEEL EN TOEGEPAST ONDERZOEK, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			**VEK**		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	145.039	14.508	159.547	159.157	390	159.547
Toelagen (interne stromen (IS))	114.129	407	114.536	114.129	407	114.536
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)						
Totaal excl. Overflow	**259.168**	**14.915**	**274.083**	**273.286**	**797**	**274.083**
Overflow						
Totaal incl. Overflow	**259.168**	**14.915**	**274.083**	**273.286**	**797**	**274.083**
Aanwending VAK-ruiter						

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartekelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EFB2LA-WT – STRATEGISCHE ONDERZOEKSCENTRUM IMEC

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aan IMEC VZW en IMEC VZW i.k.v. NERF activiteiten aangerekend.

NERF of het Neuro-Electronics Research Flanders is een onderzoeksinitiatief van IMEC samen met VIB en K.U.Leuven dat topwetenschappers samenbrengt om de werking van het brein te ontrafelen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**110.409**	**121.614**
Overflow BA 2020		27
BA 2020 excl. overflow	**110.409**	**121.641**
Index	*1.148*	*1.148*
Compensaties		
Andere bijstellingen		*-11.232*
BO 2021	**111.557**	**111.557**
Aanwending VAK-ruiter		

Het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum VZW is een strategische onderzoekscentrum met als strategische doelstelling het verrichten van grensverleggend onderzoek inzake nanotechnologie en digitale technologie. Een tweede strategische doelstelling bestaat erin om nieuwe ontwikkelingen via partnerships of start-ups naar de markt brengen en bedrijven en universiteiten helpen om toegang te krijgen tot de nieuwe technologieën.

Sinds de oprichting in 1984 is imec uitgegroeid tot een internationaal erkend expertisecentrum in nano-elektronica. In 2019 bedroeg de omzet 640 miljoen euro.

In de eerste helft van 2021 is de evaluatie gepland van de algemene werking van de instelling op basis van de in het convenant opgenomen strategische en operationele doelstellingen. De resultaten van deze evaluatie zullen worden aangewend als vertrekbasis bij onderhandelingen over een nieuw convenant.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraaien overflow		-11.232
TOTAAL		**-11.232**

EB0-1EFB2LB-WT – STRATEGISCHE ONDERZOEKSCENTRUM FLANDERS MAKE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aan Flanders Make aangerekend.

Flanders Make is het strategisch onderzoekscentrum voor de Vlaamse maakindustrie. De strategische doelstelling van Flanders Make is de versterking op lange termijn van de internationale competitiviteitspositie van de Vlaamse maakindustrie. Flanders Make telt vandaag m**e**er dan 600 onderzoekers die voltijds als een community samenwerken aan een gemeenschappelijke industriële onderzoeksagenda.

Kredietevolutie:

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**31.719**	**35.491**
Overflow BA 2020		-26
BA 2020 excl. overflow	**31.719**	**35.465**
Index	*330*	*330*
Compensaties	*-2.000*	*-2.000*
Andere bijstellingen	*8.500*	*4.754*
BO 2021	**38.549**	**38.549**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Van KB0-1KDB2BB-WT	11.000	11.000
Naar EB0-1EEB2JA-WT	-6.500	-6.500
Naar EB0-1EBB2AH-PR	-6.500	-6.500
TOTAAL	**-2.000**	**-2.000**

- Rechtzetting van 11.000 keuro VAK en VEK die verkeerdelijk bij land- en tuinbouw werd verwerkt.
- Opstap Lissabonstrategie AI; 6.500 keuro naar EB0-1EEB2JA-WT.
- Compensatie van 6.500 keuro in VAK en VAK naar EB0-1EBB2AH-PR.

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Bijstelling bij TB	6.500	6.500
Excelleren	2.000	2.000
Terugdraai overflow		-3.746
TOTAAL	**8.500**	**4.754**

- Om te voldoen aan de jaarlijkse opstap voor Flanders Make wordt er in totaal aan VAK en VEK 6.500 keuro bijgesteld.
- Excelleren strategisch onderzoekscentrum Flanders Make: 2.000 keuro in VAK en VEK.
- Terugdraaien overflow; -3.746 keuro.

EB0-1EFB2LC-WT – REGENERATIEVE GENEESKUNDE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op de Vlaams-Nederlandse Top in Gent op 7 november 2016 werd een intentieverklaring ondertekend omtrent het initiatief RegMed XB, wat staat voor "regenerative medicine, cross-border". Hiervoor zijn verschillende gezamenlijke onderzoeksprojecten opgestart. In 2021 zal een meerjarig beleid uitgewerkt worden i.s.m. VIB en de Nederlandse partners.

De regeneratieve geneeskunde is een nieuwe tak van de geneeskunde waarbij het doel is om patiënten terug gezond maken door bijvoorbeeld een nieuwe nier, huid of kraakbeen te bouwen uit gekweekte cellen en biomaterialen. Hiertoe worden technieken uit verschillende wetenschappelijke disciplines gecombineerd in een zeer interdisciplinaire strategie.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**2.911**	**3.051**
Overflow BA 2020	0	-1.000
BA 2020 excl. overflow	**2.911**	**2.051**
Index	*30*	*30*
Compensaties		*860*
Andere bijstellingen		
BO 2021	**2.941**	**2.941**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Bijstelling verefffeningskalender		1.260
Terugdraai overflow		-400
TOTAAL	**0**	**860**

EB0-1EFB2LW-IS – VLAAMS INSTITUUT VOOR BIOTECHNOLOGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan het strategisch onderzoekscentrum VIB aangerekend. VIB verricht basisonderzoek naar de werking van het menselijk lichaam, planten en micro-organismen. VIB is een onafhankelijk onderzoeksinstituut, gefinancierd door de Vlaamse overheid, met meer dan 1.600 wetenschappers uit meer dan 60 landen. Hierbij ligt de nadruk op het vertalen van basisonderzoek van de KUL, universiteit Antwerpen, UGent, Vrije Universiteit Brussel en Universiteit Hasselt. Ook communicatie over het werk van VIB en de toepassingen van biotechnologie is een kerntaak.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**60.827**	**60.827**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**60.827**	**60.827**
Index	*633*	*633*
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**61.460**	**61.460**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

<u>BO 2021 – Ontvangsten</u>

Aan de **inkomstenzijde** onderscheiden we volgende rubrieken:

- De dotatie van de Vlaamse Overheid (inclusief NERF) bedraagt 60.827 keuro inclusief indexatie.
- De begroting van de inkomsten uit externe middelen berust op een inschatting, opgesteld op basis:
    - Van de reeds contractueel vastgelegde middelen voor onderzoek.

- Een inschatting van de middelen die nog vastgelegd zullen worden voor onderzoek.
- De externe inkomsten te realiseren via de kernfaciliteiten.
- De inkomsten verwacht uit de exploitatie van de bio-incubator Gent.

In de begroting 2021 worden volgende externe inkomsten voorzien:

- 20.865 keuro afkomstig van industrie (incl inkomsten bio-incubator Gent & kernfaciliteiten).
- 18.200 keuro afkomstig uit andere bronnen (internationaal + FWO).

De **totale inkomsten**, inclusief financiële en uitzonderlijke inkomsten, worden geraamd op 114.592 K euro.

BO 2021 – Uitgaven

Daartegenover staan de volgende **voorziene uitgaven**:

- 66.746 keuro personeelskosten (11.11).
- 38.674 keuro werkingskosten (12.11) + 5.725 keuro overhead aan de partneruniversiteiten (12.21).
- 6.687 keuro uitrustingskosten (74.22).

We voorzien voor 738 keuro terugbetaling van leningen en een enveloppe van 1.000 keuro voor investeringen in op te richten of bestaande spin-offs.

De totale uitgaven worden in het totaal begroot op 119.570 keuro.

Dit brengt het ESR resultaat op -4.978 Keuro en het ESR vorderingensaldo op -67.357 Keuro.

EB0-1EFB2LX-IS – VITO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan het Strategische OnderzoeksCentrum VITO aangerekend.

VITO heeft als maatschappelijk doel het verrichten van strategisch basisonderzoek in de domeinen energie, leefmilieu, materialen en aardobservatie met het oog op het stimuleren van duurzame ontwikkeling en het versterken van het economische en maatschappelijke weefsel in Vlaanderen.

VITO ondersteunt niet alleen de toekomstvisie van Vlaanderen maar ook de sustainable development goals van de Verenigde Naties. VITO spits zich hierbij toe op 5 thema's, namelijk duurzame chemie, duurzaam materialenbeheer, duurzaam landgebruik, duurzame gezondheid en duurzame energie.
Het onderzoeksprogramma voor duurzame energie bestaat uit het opzetten van een marktgebaseerd duurzaam energiesysteem voor de grootstedelijke omgeving en is ingebed in de EnergyVille-samenwerking (onderzoekssamenwerking VITO, Imec, KU Leuven, UHasselt). VITO streeft verder naar optimale afstemming en samenwerking met de speerpuntcluster Flux50.

Voor het onderzoeksprogramma duurzame materialen werkt VITO samen met de speerpuntcluster SIM, het Vlaamse programma Vlaanderen Circulair, het EIT Raw Materials en Energyville.

Het onderzoeksprogramma duurzame chemie wordt afgestemd met de speerpuntcluster Catalisti.

Voor het onderzoeksprogramma duurzaam landgebruik wil VITO inzetten op samenwerking in het kader van de Vlaamse ruimtevaarteconomie.

Het onderzoeksprogramma duurzame gezondheid focust op 'Data-Driven Preventive & Personalised Health' en 'Health Diagnostics'.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**53.302**	**53.302**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**53.302**	**53.302**
Index	*457*	*457*
Compensaties	*-659*	*-659*
Andere bijstellingen	*-24*	*-24*
BO 2021	**53.076**	**53.076**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

- Er wordt 659 keuro VAK en VEK gecompenseerd vanuit EB0-1EFB2LX-IS ter uitvoering van de overdracht van referentietaken van VITO naar het VEA. Het betreft de overdracht van de kredieten van de referentietaken Steunpunt Energie en Energiebalans.
- VITO heeft in het verleden vanuit FIT 24 keuro ontvangen voor VITO ME (VITO Middle East). FIT zal deze nu rechtstreeks VITO ME overmaken.

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Overdracht referentietaken VEA	-659	-659
TOTAAL	**-659**	**-659**

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Rechtzetting FIT	-24	-24
TOTAAL	**-24**	**-24**

EB0-1EFB5LX-IS – VITO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de FFEU middelen in het kader van energie- en milieu onderzoeksinfrastructuur aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**0**	**0**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**0**	**0**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*
BO 2021	**0**	**0**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

De Vlaamse regering kende in 2009 aan VITO een FFEU-subsidie van 9,8 miljoen euro toe voor de versterking van de onderzoeksinfrastructuur op het vlak van energie- en leefmilieu gekoppeld aan de verdere groei van VITO, de scheiding van VITO en SCK en de ontwikkeling van nieuwe onderzoeksinfrastructuur op de Balmatt-site.

In 2019 werd de laatste schijf uitbetaald. Voor 2021 hoeven er geen middelen meer voorzien te worden.

2. Inhoudelijk structuurelement 2 : Valorisatie onderzoeksresultaten

2.1. Strategische doelstelling - **Het gebruik van nieuwe kennis stimuleren voor meer impact**

Valoriseren van academische kennis van economisch en/of maatschappelijk nut.

Onder dit ISE vallen onder andere de subsidies aan de Industriële Onderzoeksfondsen van de vijf associaties en deze voor hun interfaceactiviteiten.

2.2. Operationele doelstellingen:

- Iedere associatie heeft, op basis van de vereisten in het IOF-besluit van 2019, een strategisch plan 2019-2023 voor hun IOF en interfaceactiviteiten

opgesteld met specifieke strategische en operationele doelstellingen en indicatoren op maat van hun associatie.
- Gestandaardiseerde rapportering van uitgebreidere data van output en besteding van de subsidie via het Flanders Research Portal FRIS.

Het duo valorisatie-instrumenten voor de associaties, zijnde de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten, ondersteunt de universiteiten en de hogescholen in het uitbouwen van hun verbindende rol tussen het (toegepast) wetenschappelijk onderzoek en innovatie binnen hun kennisinstellingen enerzijds en de kennisdiffusie en valorisatie naar het Vlaamse economische en maatschappelijke weefsel, alsook strategische samenwerkingen met binnen- en buitenlandse partners, anderzijds.

We starten een dialoog tussen de bedrijfswereld (sectorfederaties, kleine en grote ondernemingen), maatschappelijke actoren en de kennisinstellingen (de quadrupel helix aanpak) over manieren om een vraaggedreven ('Flipped') 'Technology Transfer' aan te wakkeren. We willen tot experimenten komen waarbij de onderzoeksvraag in samenspraak met ambitieuze ondernemers, vanuit de markt en/of vanuit maatschappelijke noden kan geformuleerd worden.

Complementair hieraan is 'Blikopener', het project waarmee de hogescholen, een kennis- en technologietransfer service op maat van de kmo's en maatschappelijke actoren uitbouwen.

We werken aan impactindicatoren voor IOF en de TTO's die consistent zijn met de uitbouw van het Vlaamse innovatie-ecosysteem.

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VALORISATIE ONDERZOEKSRESULTATEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			**VEK**		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR)) **Toelagen** (interne stromen (IS)) **Overige** (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	56.349	539	56.888	56.349	539	56.888
Totaal excl. Overflow	**56.349**	**539**	**56.888**	**56.349**	**539**	**56.888**
Overflow						
Totaal incl. Overflow	**56.349**	**539**	**56.888**	**56.349**	**539**	**56.888**
Aanwending VAK-ruiter						

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen
Geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EFB2MS-IS – HOGER ONDERWIJS IOF - INTERFACEDIENSTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aangerekend voor de interfaceactiviteiten en de Industriële onderzoeksfondsen.

De Vlaamse regio telt negen interfacediensten: vijf daarvan zijn verbonden aan de universitaire associaties en vier aan de strategische onderzoekscentra.

De Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) zijn interne bestemmingsfondsen ter versterking van het valoriseerbare wetenschappelijk onderzoek in de schoot van de associaties/universiteiten. De middelen zijn bestemd voor strategisch basisonderzoek en toegepast onderzoek, met een luik mandaten en een luik projecten. De middelen worden onder de universitaire associaties verdeeld via een op performantie gerichte verdeelsleutel, waarbij onder meer rekening gehouden wordt met de industriële contractinkomsten, inkomsten uit de Europese Kaderprogramma's, het aantal spin-offs en het aantal octrooien.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**56.349**	**56.349**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**56.349**	**56.349**
Index	*539*	*539*
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**56.888**	**56.888**
Aanwending VAK-ruiter		

3. Impactvol innoveren in bedrijven en clusters en optimale kennisverspreiding (ISE 3: Innovatiekracht ondernemingen)

De operationele doelstellingen zijn:

- Stimuleren van samenwerking tussen onderzoekers en bedrijven.
- Verstrekken van steun aan innoverende en transformerende ondernemingen.
- Stimuleren van samenwerking in clusters.
- Kennisverspreiding aan ruimere groepen van ondernemingen en organisaties.

3.1. Toelichting

Stimuleren van samenwerking tussen onderzoekers en bedrijven

Met de Baekeland- en Innovatiemandaten willen we individuele onderzoekers de kans bieden een doctoraats- of postdoctoraal onderzoek uit te voeren in samenwerking met het bedrijfsleven, eventueel met het oog op het oprichten van een spin off. We leveren inspanningen het bereik verder te verruimen, in het bijzonder het richting kleine bedrijven.

Steun voor innoverende en transformerende ondernemingen

De stijgende vraag naar onderzoeks-en ontwikkelingsprojecten die we al enkele jaren vaststellen, heeft zich in 2020 doorgezet. Steun voor innoverende en transformerende ondernemingen blijft een kerntaak van het VLAIO. Met onderzoeksprojecten ondersteunen we projecten gericht op kennisverwerving met het oog op innovatie. In ontwikkelingsprojecten ligt de focus op de ontwikkeling van een vernieuwing die op korte termijn een impact heeft op de prestaties van het bedrijf.

We voeren een twee sporen beleid waarbij we enerzijds het gebruik van de O&O-steun verder ingang willen doen vinden en anderzijds meer economische en maatschappelijke impact van de steun willen bewerkstelligen.

We blijven bij het promoten van deze instrumenten inzetten op bedrijven die er momenteel nog geen gebruik van maken. We ontwikkelen specifieke instrumenten om innovatieve starters en kleine bedrijven te stimuleren stappen te zetten inzake bedrijfsinterne O&O. Dit kan via de KMO-groeisubsidie of via een specifiek instrument.

We nemen initiatieven om die projecten te selecteren met het meeste meerwaarde bieden voor Vlaanderen. Dit zowel voor de tewerkstelling als qua bijdrage aan maatschappelijke uitdagingen.

Tevens implementeren we een kader voor terugbetaalbare voorschotten, o.a. voor de ondersteuning van piloot- en demonstratieplants.

Samenwerking in clusters

Met het clusterbeleid willen we onbenut economisch potentieel ontsluiten en een competitiviteitsverhoging realiseren bij Vlaamse ondernemingen en zo ook bijdragen aan het versterken van de productiviteitsgroei in Vlaanderen. Het clusterbeleid is gericht op duurzame samenwerkingsverbanden tussen Vlaamse ondernemingen. Het zwaartepunt van het Vlaams clusterbeleid ligt bij een beperkt aantal grootschalige en ambitieuze speerpuntclusters:

- Catalisti.
- Strategisch Initiatief Materialen (SIM).

- Vlaams Innovatieplatform Logistiek (VIL).
- Flux50.
- Flanders' FOOD.
- De Blauwe Cluster.

We nemen initiatieven om de speerpuntclusters goed aansluiting te laten vinden bij de uitdagingen van digitalisering en de duurzame economie.

Health & care - zorginnovatie

We werken aan een innovatieplatform voor het domein van gezondheid en zorginnovatie. De focus van zal liggen op het verbeteren van de kwaliteit van de zorg en de economische meerwaarde en het creëren van nieuwe economische activiteiten in het veld van biotech, farma, ICT en medtech. Dergelijk innovatie-initiatief zal instaan voor de ontwikkeling van innovatieve toepassingen om de transformatie naar en ontwikkeling van gepersonaliseerde geneeskunde te stimuleren en Vlaanderen een leidende positie te laten nemen. Een van de opdrachten zal er ook in bestaan om de in Vlaanderen ontwikkelde technologie ingang te laten vinden in de Vlaamse zorgsector in al zijn breedte en in het bijzonder in de context van Flanders' Care.

Kennisverspreiding aan ruimere groepen van ondernemingen en organisaties

Kennisverspreiding naar minder onderzoeksintensieve kmo's blijft een belangrijk onderdeel van een impactvol innovatiebeleid, zeker in het licht van de uitdagingen die de relance na corona en de Brexit stellen. We beogen hiermee een ruimere groep van kleinere ondernemingen te ondersteunen om zich wapenen tegen de gevolgen van beide uitdagingen. Via VLAIO zetten we verschillende instrumenten in om een innovatieversnelling bij onze kmo's tot stand te brengen.

'Collectief Onderzoek & Ontwikkeling en Collectieve Kennisverspreiding' (COOCK) richt zich op het vertalen van onderzoeksresultaten naar concrete toepassingen en de implementatie in bedrijven. Zo versnellen we de introductie van nieuwe technologie en kennis in ondernemingen. We optimaliseren dit instrument verder op basis van de lessen die we kunnen trekken uit de voorbije oproepen.

Met TETRA-projecten brengen we kennis beschikbaar bij Vlaamse hogescholen en Vlaamse universiteiten onder de vorm van bruikbare innovatieve concepten of prototypes naar ondernemingen of social profit organisaties. Bij TETRA versterken we deelname van de hogescholen. Naast de reguliere TETRA-projecten zal ook het TETRA AI-programma blijven bestaan, dit specifieke programma is gericht op AI projecten met een hogeschool als hoofdindiener.

We ondersteunen met de landbouwtrajecten innovatieve projecten gericht op de transformatieve innovatie binnen de land- en tuinbouwsector.

Naast bovenstaande instrumenten zorgt het project "Blikopener" voor kennisdiffusie vanuit de hogescholen naar ondernemingen. (zie ISE Ondernemerschap).

Een aantal partners uit het VLAIO-netwerk zullen specifieke trajecten opzetten voor 'innovatievolgers'. De dienstverleners voorzien in begeleiding en lerende netwerken rond thema's als digitalisering (AI, CS, industrie 4.0, …), klimaat en energie, circulaire economie, zorginnovatie, innovatie in de detailhandel, etc. Het programma behelst een investering vanuit VLAIO van ongeveer 7 miljoen euro per jaar.

3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

3.2.2. Overige entiteiten onder gezag

3.2.2.1. Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds)

Ontvangstenartikelen

ECH-9EFBANA-OW

Bedr. – Terugbetalingen bedrijven (9EF361)

Verwachte ontvangsten 2021 : k€ 1.000 keuro

Dit betreft de terugbetalingen van subsidies en intrestbetalingen van achtergestelde leningen voor de programma's 'Steun aan bedrijven en samenwerkingsverbanden', 'Acties op initiatief van de Vlaamse Regering', 'Projecten Lichte Structuren', 'Innovatiecentra', en 'Baekeland'.

Er worden voor k€ 1.000 keuro aan terugbetalingen geraamd door bedrijven vanuit innovatiesteun, wat gelijk is aan het voorziene bedrag bij BA2020.

Bedr. – Europese Ontvangsten (9EF383).

Verwachte ontvangsten 2021 : k€ 600 keuro.

Er wordt in totaal voor k€ 600 keuro aan ontvangsten geraamd voor AAL, Eurostars en de Eranetten. Dit is k€ 722 keuro minder dan bij de BA2020, vnl. door lagere verwachte ontvangsten voor de Eranetten.

Uitgavenartikelen

ECH-1EFB5NA-WT - WERKING EN TOELAGEN - ONDERZOEK DOOR BEDRIJVEN EN SAMENWERKINGSVERBANDEN

<u>Stimuleren van samenwerking tussen onderzoekers en bedrijven</u>

Baekelandmandaten

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 16.800 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 7.859 keuro (stijging van 140 keuro t.o.v. BA2020).

Innovatiemandaten

De VEK wordt op 5.285 keuro geraamd (-34 keuro t.o.v. BA2020). Een deel van deze VEK is zichtbaar onder de basisallocatie Hoger Onderwijs IM.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 5.600 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 5.285 keuro (-34 keuro t.o.v. BA2020).

<u>Steun voor innoverende en transformerende ondernemingen</u>

Onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 217.749 keuro (+ 2.209 keur t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 221.977 keuro.

Samenwerking in clusters

Clusterbeleid

Het VAK budget blijft op hetzelfde niveau als in 2021, m.n. 95 miljoen euro. Het gaat om 75 miljoen voor het clusterbeleid (projecten geoormerkt budget, interclusterprojecten, basisfinanciering, …) en 20 miljoen voor het moonshot-programma. De inhoudelijke bespreking van het moonshot-programma werd opgenomen onder "Innovatie voor klimaatneutrale oplossingen in de industrie".

Op basis van de ervaring in het verleden wordt de VEK vraag verlaagd voor de VAK van het voorgaand jaar. Er wordt slechts met 10% rekening gehouden op de VAK van 2021 (t.o.v. 20% in het verleden). Dit geeft een VEK behoefte van 90.903 keuro (+25.070 keuro t.o.v. BA2020) in 2021. Een deel van deze VEK is zichtbaar onder de basisallocatie Hoger Onderwijs clusters.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 95.000 keuro (geen wijziging t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 90.903 keuro.

Kennisverspreiding aan ruimere groepen van ondernemingen en organisaties

COOCK

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 9.600 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 9.422 keuro.

TETRA

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 9.586 keuro (status quo t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 8.828 keuro (+1.052 keuro t.o.v. BA2020).

LANDBOUWTRAJECTEN

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 10.299 keuro (geen wijziging t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 14.349 keuro (+ 1.386 keuro t.o.v. BA2020).

Overige programma's

Proeftuinen
De lopende proeftuinen Smart Cities en en Industrie 4.0 worden verder opgevolgd. Voor proeftuinen is 3.603 keuro aan vastleggingskrediet ingeschreven. Dit betekent een status quo t.o.v. BA2020.

De vereffeningskredieten worden geraamd op 5.631 keuro (+130 keuro t.o.v. BA2020).

Een deel van deze VEK is zichtbaar onder de basisallocatie Hoger Onderwijs Proeftuinen.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 3.603 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 5.631 keuro.

De inhoudelijke bespreking van het beleid met deze proeftuinen vind men terug onder de strategische doelstellingen "Succesvol ondernemen in een digitale samenleving" en "Een integraal industriebeleid voor de toekomst".

Vzw Team Bedrijfstrajecten

De VAK blijft status quo t.o.v. de BA2020. De jaarlijkse indexatie wordt uitgesteld naar de BA2021 wegens het tijdelijk uitstellen (wegens onzekerheid inflatievooruitzichten) van de indexatie van loonkredieten buiten indexprovisie en de indexatie van niet-loonkredieten.

In 2021 dient het volgende betaald te worden :

90% van VAK 2021 en 10% saldo van VAK 2020, zijnde 5.190 keuro in totaal.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 5.206 keuro (geen wijziging t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 5.190 keuro.

Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO)
In 2021 wordt 3.780 keuro aan VAK voorzien (status quo t.o.v. BA2020; in 2020 was een deel van de VAK zichtbaar onder het Interne Stroom artikel).

Wat de VEK betreft zijn er voor 2.500 keuro aan betalingen voor lopende projecten voorzien. Daarnaast is er nog 500 keuro nodig voor kortlopende consultancy opdrachten. Voor de VAK van 2021 wordt nog geen VEK in 2021 voorzien.
Globaal wordt 3.000 keuro VEK gevraagd.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 3.780 keuro (geen wijziging t.o.v. BA2020).
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 3.000 keuro.

Beleidsagenda Artificiële Intelligentie en Cybersecurity
Er werd in 2020 resp. 7.500 keuro en 8.400 keuro VAK voorzien op een afzonderlijke rubriek voor de beleidsagenda Artificiële Intelligentie (AI) en Cybersecurity (CS).

In totaal staat er in 2021 8.400 keuro VAK op de beleidsagenda CS (status quo t.o.v. BA2020) en 7.500 keuro op de beleidsagenda AI (status quo).

De VEK wordt status quo gehouden t.o.v. BA2020.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 15.900 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 4.000 keuro.

Werking

Er wordt voor 433 keuro aan VAK en VEK voor expertkosten voorzien.

Er wordt 387 keuro overgeheveld naar basisallocatie 1EC338.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 433 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 433 keuro.

Opvolging van eerdere/oude programma's Hermes

XR-programma

In 2019 werd een eenmalige oproep gelanceerd voor demonstratieprojecten rond XR-technologieën, zoals augmented reality en virtual reality. Hiervoor moet nog VEK voorzien worden in 2021.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 870 keuro.

Acties op initiatief van de Vlaamse Regering

Er wordt in 2021 enkel nog VEK voorzien voor de lopende engagementen. De laatste vastleggingen vonden in 2016 plaats. Op basis van een update van de

betaalkalenders wordt de behoefte bepaald op 2.304 keuro (-1.180 keuro t.o.v. BA2020) onder het WT-artikel.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.304 keuro.

Projecten 'lichte structuren'

In 2021 wordt geen VAK meer voorzien. De laatste vastleggingen hiervoor gebeurden in 2017. Wat de VEK betreft is er nog een behoefte van 2.064 keuro (+315 keuro t.o.v. BA2020).

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.064 keuro.

Strategisch basisonderzoek (SBO)

Dit programma wordt sinds 2016 opgenomen door FWO. Voor de projecten beslist tot eind 2015 zal Hermes de betalingen blijven doen. Dit geeft aanleiding tot 1.072 keuro VEK (-2.679 keuro t.o.v. BA2020). Er is ook VEK voorzien onder de IS-artikels voor SBO (VLIZ, VITO en Hoger Onderwijs).

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 1.072 keuro.

Toegepast biomedisch onderzoek (TBM)

Dit programma wordt sinds 2016 opgenomen door FWO. Voor de projecten beslist tot eind 2015 zal Hermes de betalingen blijven doen. Dit geeft in 2021 aanleiding tot 493 keuro aan VEK (-159 keuro t.o.v. BA2020).

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 493 keuro.

ECH-1EFB2NA-WT : WERKING EN TOELAGEN - ONDERZOEK DOOR BEDRIJVEN EN SAMENWERKINGSVERBANDEN

Het betreft een bedrag van 1.600 keuro voor vastleggingen en van 1.900 keuro aan betalingen van subsidies binnen het begrotingsartikel Valorisatie en Industrieel Beleid vanuit de verwachte eigen ontvangsten van het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid.

- Benodigd vastleggingskrediet 2021: 1.600 keuro.
- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 1.900 keuro.

ECH-1EFB5NJ-IS : INTERNE STROMEN – VDAB

Het betreft de interne stromen naar VDAB, waarnaar voor 141 keuro (+141 keuro t.o.v. BA2020) aan VEK stromen worden geraamd.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 141 keuro.

ECH-1EFB5NL-IS : INTERNE STROMEN – VLIZ

Het betreft de interne stromen naar VLIZ, waarnaar voor 155 keuro (-107 keuro t.o.v. BA2020) aan VEK stromen worden geraamd.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 155 keuro.

ECH-1EFB5NS-IS : INTERNE STROMEN – VRT

Het betreft de interne stromen naar de VRT, waarnaar voor 227 keuro aan VEK stromen (-273 keuro t.o.v. BA2020) worden geraamd.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 227 keuro.

ECH-1EFB5NU-IS : INTERNE STROMEN - ILVO

Het betreft de interne stromen naar het Instituut voor Landbouw- en Visserij-Onderzoek (ILVO), waarnaar voor 2.475 keuro (-407 keuro t.o.v. BA2020) aan VEK stromen worden geraamd.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.475 keuro.

ECH-1EFB5NV-IS : INTERNE STROMEN – Hogescholen en Universiteiten

Het betreft de interne stromen naar Hogescholen en Universiteiten (Hoger Onderwijs).

Voor 2021 is 27.251 keuro VEK nodig (-22.442 keuro t.o.v. BA2020). Met de VEK voor de vastleggingen in 2020 en 2021 is nog geen rekening gehouden. Bijpassing hiervan zal bij BA2021 plaatsvinden.

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 27.251 keuro

ECH-1EFB5NX-IS : INTERNE STROMEN - VITO

Het betreft de interne stromen naar het Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

Voor 2021 wordt de VEK behoefte op 2.518 keuro geraamd (-595 keuro t.o.v. BA2020).

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 2.518 keuro.

ECH-1EFB5ZZ-IS : INTERNE STROMEN – DEPARTEMENT MOW

Het betreft de interne stromen naar departement MOW.

In 2021 wordt 306 keuro VEK voorzien voor de betaling voor het project DEMCA (Digital Elevation Models of Coastal Areas)). Dit project wordt voor 50% mee betaald door het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO).

- Benodigd vereffeningskrediet 2021: 306 keuro.

4. ISE – Ontvangsten participaties

4.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GEEN ISE OMSCHRIJVING, MVG excl. DAB (binnen programma innovatie)

(duizend euro)

	AO			**TO**		
	BA 2020	Evolutie	BO 2021	BA 2019	evolutie	BO 2021
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW)) **Ontvangen** toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))						

Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	105	2	107	
Totaal	**105**	**2**	**107**	

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Dit gaat om terugbetalingen door bedrijven in het kader van het in 2002 opgeheven Fonds Vlaanderen-Azië.

4.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

EB0-9EFBAZZ-OP - ONTVANGSTEN PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Fonds Vlaanderen Azië werd in 1997 opgericht met als doel investeringen van Vlaamse KMO's in de Zuidoost-Aziatische groeimarkten aan te moedigen. Bij decreet van 21 december 2001 houdende bepaling tot begeleiding van de begroting 2002 werd dit Fonds opgeheven.

Er worden nog een aantal terugbetalingen verwacht.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	**TO**	**LO**
BA 2020	105	0	0
Bijstelling BO 2021	2	0	0
BO 2021	**107**	**0**	**0**

Onderneming	**Dossier**	**Bedrag**	**Kapitaal**	**Intresten**
Horsten International	FVA/2000/002-Horsten Int	21.792	19.584	2.209
Tubes Souples	FVA/1998/002–Tubes Souples	61.800	57.839	3.961
Tubes Souples	FVA/2000/007-Tubes Souples	23.642	21.690	1.953
TOTAAL		**107.235**	**99.112**	**8.123**

Er wordt in 2021 een ontvangst verwacht voor een totaal van 107 keuro.

VII. BELEIDSVELD IV : WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

1. Inhoudelijk structuurelement 1 : Wetenschapspopularisering en -communicatie

Wetenschapscommunicatie is de dialoog met de burgers om hen te informeren over het wetenschapsgebeuren. Het vraagt een interactie tussen onderzoekers en/of wetenschapscommunicatoren met de maatschappij. Wetenschapscommunicatie is een belangrijk instrument in de operationalisering van een quadruple helix-beleid.

Een nieuw meerjarig beleidsplan wetenschapscommunicatie wordt opgemaakt. We werken daarbij rond vier assen:

- Vlaanderen op de kaart zetten als topregio op het vlak van wetenschap, technologie en innovatie.
- Het brede publiek duidelijk, eenvoudig en genuanceerd informeren over de voortgang en de doorbraken in deze domeinen.
- Iedereen sensibiliseren voor het maatschappelijk, economisch en cultureel belang van wetenschappen en technologie.
- Jongeren stimuleren tot studie- en beroepskeuzes in deze richtingen.

Hiervoor zullen we niet enkel samenwerken met het huidige werkveld, maar zal er ook een taskforce wetenschapscommunicatie bijeen gebracht worden om de noden en kansen voor een nieuw wetenschapscommunicatie-beleid in kaart te brengen en te realiseren.

1.1. Strategische doelstelling – **Passie voor wetenschap en techniek aanwakkeren**

We ondersteunen initiatieven die wetenschappen populariseren naar verschillende doelgroepen.

1.2. Operationele doelstellingen

- Subsidies verlenen aan (structurele) partners om het maatschappelijk draagvlak voor wetenschap en technologische innovatie te versterken. Enkele van die partners zijn de expertisecellen wetenschapscommunicatie, F.T.I vzw (doe-centrum Technopolis), Vlaamse Olympiades, Volkssterrenwachten, RVO-society.
- Subsidies verlenen aan projecten, al dan niet via projectoproepen, om het maatschappelijk draagvlak voor wetenschap en technologische innovatie te versterken. Bijvoorbeeld voor projecten zoals wetenschapsfestivals of de oproepen rond Citizen Science.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WETENSCHAPSCOMMUNICATIE, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	3.908	5	3.913	4.756	-717	4.039
Toelagen (interne stromen (IS))	6.219	50	6.269	6.219	50	6.269
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)						
Totaal excl. Overflow	**10.127**	**55**	**10.182**	**10.975**	**-667**	**10.308**
Overflow						
Totaal incl. Overflow	**10.127**	**55**	**10.182**	**10.975**	**-667**	**10.308**
Aanwending VAK-ruiter						

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Er zijn geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EGB2OA-WT – SENSIBILISERING EN SAMENLEVING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de volgende verbintenissen aangerekend:

- Popularisering van de wetenschap: een aantal horizontale projecten rond wetenschapscommunicatie.
- Bekendmaking wetenschapsbeleid: voor de uitvoering van het beleid in wetenschapscommunicatie wordt er samengewerkt met een aantal structurele partners.

De kredieten zijn hoofdzakelijk gericht op de ondersteuning (via subsidies) van acties die door de structurele partners en andere actoren in het veld worden georganiseerd. Het betreft hier specifieke meerjarige verbintenissen met o.a. de Vlaamse Volkssterrenwachten, de Vlaamse Olympiades, Natuur en Wetenschap en Jeugd, Cultuur en Wetenschap, Scriptie enz…

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**3.132**	**4.590**
Overflow BA 2020		-693
BA 2020 excl. overflow	**3.132**	**3.897**
Index		
Compensaties		*8*
Andere bijstellingen		*-647*
BO 2021	**3.132**	**3.258**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Compensatie vereffeningskalender		8
TOTAAL	**0**	**8**

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraai overflow		-647
TOTAAL	**0**	**-647**

EB0-1EGB2OB-WT – SENSIBILISERING EN SAMENLEVING-RVO SOCIETY

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de werkingstoelage aan de RVO Society aangerekend. RVO society inspireert jongeren, leerkrachten en burgers met educatieve en vrijetijdsactiviteiten rond techniek, technologie en wetenschap. Binnen RVO society is ook SCIVIL actief. Scivil wil wetenschappers, burgers, beleidsinstellingen en bedrijven verenigen, ondersteunen en informeren voor meer burgerwetenschap in Vlaanderen. In Citizen Science kunnen de burgers op verschillende niveaus betrokken worden bij wetenschappelijk onderzoek.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**776**	**859**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**776**	**859**
Index	*5*	*5*
Compensaties		
Andere bijstellingen		*-83*
BO 2021	**781**	**781**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraai overflow		-83
TOTAAL	**0**	**-83**

EB0-1EGB2OC-IS – SENSIBILISERING EN SAMENLEVING-FTI
Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de jaarlijkse werkingssubsidie toegekend aan Flanders Technology International VZW.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**4.211**	**4.211**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**4.211**	**4.211**
Index	*29*	*29*
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**4.240**	**4.240**
Aanwending VAK-ruiter		

EB0-1EGB2OS-IS – HOGER ONDERWIJS EXPERTISECELLEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aangerekend voor de expertisecellen bij de universiteiten. Binnen elke associatie van universiteit en hogescholen wordt het aanbod van wetenschapscommunicatie-activiteiten opgevolgd door een 'expertisecel wetenschapscommunicatie'. Deze expertisecellen vertalen het beleid van de Vlaamse overheid rond wetenschapscommunicatie naar concrete initiatieven, stimuleren hun wetenschappers om hiertoe bij te dragen en werken hiervoor – waar mogelijk – samen over de grenzen van instellingen en associaties heen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**2.008**	**2.008**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**2.008**	**2.008**
Index	*21*	*21*
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**2.029**	**2.029**
Aanwending VAK-ruiter		

1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

1.3.2.1. Flanders Technology International (FTI)

Omschrijving

FTI heeft als missie: wetenschap en technologie dichter bij de mens brengen. FTI exploiteert het doe-centrum Technopolis in Mechelen. Via een brede waaier van activiteiten richten ze zich daarnaast tot het onderwijs en tot het grote publiek: Dag van de Wetenschap, wetenschapsshows, en - theater, wetenschappelijke tentoonstellingen, educatief materiaal, Technopolis on Tour (outreach) enz.

VIII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

1.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PROGRAMMA EA – EB0- DEPARTEMENT EWI

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BO 2020	274	28		9.654	9.652
Bijstelling BO 2021	30			276	276
BO 2021	**304**	**28**		**9.930**	**9.928**

PROGRAMMA EA – EC0- AGENTSCHAP INNOVEREN EN ONDERNEMEN

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BO 2020	690	548		30.089	30.089
Bijstelling BO 2021	70	10		406	406
BO 2021	**760**	**558**		**30.495**	**30.495**

1.2. Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

Taakomschrijving
Het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie focust zich in de eerste plaats op het voorbereiden, het monitoren en het evalueren van het beleid.

Het Departement streeft naar excellentie in fundamenteel onderzoek, strategische kennisontwikkeling en de valorisatie van deze kennis. Noodzakelijke voorwaarden hiervoor zijn menselijk kapitaal en onderzoeksinfrastructuur. Het Departement legt in zijn opdracht de nadruk op de ontwikkeling van een aantrekkelijk en duurzaam ondernemingsklimaat en de stimulering van innovatie en ondernemerschap.

Ontvangsten

EB0-9EABAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel kunnen algemene ontvangsten voor het Departement EWI worden geboekt.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020	274	0	0
Bijstelling BO 2021	30	0	0
BO 2021	**304**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het Departement EWI ontvangt Europese subsidies naar aanleiding van de deelname aan 2 Europese projecten, SAPHIRe en MicrobiomeSupport.

De ontvangsten en uitgaven worden verwerkt overeenkomstig de begrotingsinstructies.
Voor BO 2021 worden de verwerking van de Europese subsidies geglobaliseerd per rechtspersoon per einde boekjaar i.p.v. per individueel project/programma.
Het departement FB zal instaan voor de boekingen.

Het recht op ontvangst wordt geboekt op dit begrotingsartikel.

De effectieve uitgaven worden geboekt op de EB0-1EAB2ZZ-LO voor wat betreft lonen en op de EB0-1EAB2ZZ-WT voor wat betreft werking.

EB0-9EABTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel landen de terugvorderingen van lonen van personeelsleden met verlof voor opdrachten en/of waarvan het salaris ten laste wordt genomen door andere overheden of vakorganisaties.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020	0	28	0
Bijstelling BO 2021			
BO 2021	**0**	**28**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Dit artikel is in overeenstemming met het uitgavenartikel EB0-1EAB4ZZ-LO.

Uitgaven

EB0-1EAB2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het volgende aangerekend:

- De loonkost van de personeelsleden van het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) inclusief de personeelsleden van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO).
- De loonkost en de forfaitaire vergoedingen van de regeringscommissarissen bij de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) en de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**8.186**	**8.186**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**8.186**	**8.186**
Index	*164*	*164*
Compensaties	*200*	*200*
Andere bijstellingen	*-104*	*-104*
BO 2021	**8.446**	**8.446**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Van EB0-1EBB2AC-WT	200	200
TOTAAL	**200**	**200**

- Compensatie van 200 keuro: hoogstaand en kwaliteitsvol personeelsbestand kunnen behouden.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Efficiëntie en kerntaken – Personeelsbesparing 2021	-104	-104
TOTAAL	**-104**	**-104**

EB0-1EAB4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de loonkost aangerekend van de vervangers binnen het departement EWI. Het gaat meer bepaald over de vervangers van personeelsleden met verlof voor opdracht en/of waarvan het salaris ten laste wordt genomen door andere overheden of vakorganisaties.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**28**	**28**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**28**	**28**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**28**	**28**
Aanwending VAK-ruiter		

EB0-1EAB2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het volgende aangerekend:

- Werkingsuitgaven van het departement EWI zoals onder meer de:
  - algemene informaticakosten
  - algemene werkingskosten
  - schadevergoedingen aan derden
  - investeringskosten informatica
  - algemene investeringskosten
  - algemene communicatiekosten
- Buitenlandse zendingen van de Vlaamse minister, de leden van haar kabinet en de delegaties die zij leidt, alsmede voor zendingen van derden in haar opdracht.
- Kosten inzake het N-project 'Innovatie voor toekomstgericht transversaal beleid' (gekend als PIO).
- Algemene werkingskosten betreffende de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	**1.440**	**1.438**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow		
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen	*16*	*16*
BO 2021	**1.456**	**1.454**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Overeenkomstig delta ontvangstenartikel EB0-9EABAZZ-OW	30	30
Efficiëntie en kerntaken - apparaat niet-loon (-5%) - opstap 2021	-14	-14
TOTAAL	**16**	**16**

1.3. IVA's zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap Innoveren en Ondernemen

Taakomschrijving

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen is hét aanspreekpunt van de Vlaamse overheid voor alle ondernemers in Vlaanderen. Het Agentschap stimuleert en ondersteunt innovatie en ondernemerschap en draagt bij aan een gunstig ondernemersklimaat.

Ontvangsten

EC0-9EABAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de eigen ontvangsten werking en toelagen binnen het variabel krediet van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020	690	0	0
Bijstelling BO 2021	70	0	0
BO 2021	**760**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Op dit begrotingsartikel komen vnl. de Europese ontvangsten vanuit EFRO binnen. Ze worden op 660 keuro geraamd (+70 keuro t.o.v. BA2020).

Daarnaast zijn er ontvangsten van verhuur gebouwen aan de vzw bedrijfstrajecten en ontvangsten via de verzekering (uitbetaling voor schadegevallen).

In totaal wordt voor 760 keuro aan ontvangsten verwacht.

EC0-9EABTZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de eigen ontvangsten werking en toelagen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020	0	548	0
Bijstelling BO 2021	0	10	0
BO 2021	**0**	**558**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit betreft de ontvangsten van Europese projecten binnen het variabel krediet. In totaal worden de ontvangsten geraamd op 558 keuro (+10 keuro t.o.v. BA2020).

Het betreft de inkomsten vanuit de volgende projecten :

Ambulante Handel	190.000
Nationaal Contactpunt Interreg (NCP)	169.234
Clusterix 2.0	5.100
NMP-REG	18.088
Design 4 Innovation	25.776
ACSELL	50.125
diverse	100.000
Totalen	**558.323**

Uitgaven

EC0-1EAB2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de uitgaven voor lonen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**24.898**	**24.898**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**24.898**	**24.898**
Index	*541*	*541*
Compensaties	*2.152*	*2.152*
Andere bijstellingen	*-104*	*-104*
BO 2021	**27.487**	**27.487**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Van JBO-1JFB2FX-IS (SYNTRA-VLAANDEREN)	*2.152*	*2.152*
TOTAAL	**2.152**	**2.152**

Er wordt min 2.152 keuro loonkrediet gecompenseerd van JBO-1JFB2FX-IS omwille van de overdracht van personeelsleden naar VLAIO in het kader van de opheffing van Syntra-Vlaanderen.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Besparing	-104	-104
TOTAAL	**-104**	**-104**

Efficientie en kerntaken - Personeelsbesparing 2021: -104 keuro

EC0-1EAB4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het variabel krediet voor personeelsuitgaven (lonen).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**521**	**521**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**521**	**521**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*
BO 2021	**521**	**521**
Aanwending VAK-ruiter		

- Het betreft de uitgaven voor lonen in het variabel krediet. Voorlopig wordt opnieuw 521 keuro aan ontvangsten verwacht.

EC0-1EAB2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het krediet voor werkingsuitgaven van het Agentschap Vlaio

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**4.504**	**4.504**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**4.504**	**4.504**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*-2.133*	*-2.133*
Andere bijstellingen	*-50*	*-50*
BO 2021	**2.321**	**2.321**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Van JBO-1JFB2FX-IS (SYNTRA-VLAANDEREN)	500	500
Naar EC0-1ECB5DY-IS (HERMES)	-62	-62
Naar EB0-1EEG2GT-IS (FWO)	-79	-79
Naar EC0-1ECB2DA-WT	-2.492	-2.492
TOTAAL	**-2.133**	**-2.133**

- Er wordt min 500 keuro apparaatskrediet van JBO-1JFB2FX-IS (Syntra-Vlaanderen) omwille van de overdracht van bevoegdheden en activiteiten naar VLAIO in het kader van de opheffing van Syntra-Vlaanderen.
- Er wordt 62 keuro vanuit VLAIO (EC0-1EAB2ZZ-WT) overgedragen naar de dotatie van het Hermesfonds voor de steun aan Flanders DC. Het betreft de middelen voor de vervanging van een door VLAIO gedetacheerde medewerker, dewelke VLAIO heeft verlaten in 2020.
- Er wordt 2.492 keuro verschoven van EC0-1EAB2ZZ-WT naar EC0-1ECB2DA-WT binnen VLAIO. Het betreft een herschikking van de werkingsmiddelen om de opvolging te optimaliseren.
- Er wordt 79 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar het FWO op begrotingsartikel EB0-1EEB2GT-IS omwille van de pensionering op 1/9/2020 van een medewerker van VLAIO, dewelke voor het FWO werkt. In 2020 werd reeds 39 keuro overgedragen. Het saldo van 79 keuro volgt in 2021.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
besparingen	-50	-50
TOTAAL	**-50**	**-50**

Met deze middelen worden volgende werkingsuitgaven gefinancierd:

	VAK	**VEK**
1EA207 - Werking Algemeen	2.361	2.361
1EA210 - Investeringen Algemeen	10	10
Totalen	**2.371**	**2.371**

EC0-1EAB4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het variabel krediet voor werkingsuitgaven van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**166**	**166**
Overflow BA 2020	**0**	**0**
BA 2020 excl. overflow	**166**	**166**
Index	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*
BO 2021	**166**	**166**
Aanwending VAK-ruiter		

2. Provisies/Thema overschrijdend

PROGRAMMA EB – PROVISIES

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BO 2020		200		11.713	12.517
Bijstelling BA 2020		-2		14.179	12.680
BO 2021		**198**		**25.892**	**25.197**

2.1. Ontvangsten

EB0-9EBBTAC-OW-
BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het Fonds voor Wetenschaps- en Innovatiebeleid. De decretale basis van dit Fonds ligt vervat in artikel 5 van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1995 gewijzigd bij het Programmadecreet 2017.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020	0	200	0
Bijstelling BO 2021		-2	
BO 2021	**0**	**198**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Op dit begrotingsartikel zullen de volgende ontvangsten worden gerealiseerd :

- De POD Wetenschapsbeleid ontvangt jaarlijks data uit FRIS. Voor de aanlevering van dezedata, wordt de vergoeding berekend pro rata lopende projecten: 180 keuro (DOSOP 3687).
- Het Europese Power4Bio project ondersteunt tien Europese regio's rond een regionale bio-economie strategie. Het project loopt per eind maart 2021 af en EWI ontvangt daarvoor nog 18 keuro.

2.2. Uitgaven

EB0-1EBB2AA-LE – EUROPESE PROJECTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In het kader van de aanrekeningsregels voor Europese subsidies (budgettaire neutraliteit EU-grants) wordt dit uitgavenartikel opgenomen.

Hiermee wordt voldaan aan de ESR2010 classificatie met betrekking tot Europese subsidies.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**274**	**274**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**274**	**274**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen	*-274*	*-274*
BO 2021	**0**	**0**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

De Europese subsidies worden geboekt overeenkomstig de begrotingsinstructies

Het departement zal deelnemen aan 2 Europese projecten:

- Project 1 : MicrobiomeSupport: dit is een Coordination and Support Action (CSA). De looptijd van het project bedraagt 4 jaar.
- Project 2 : SAPHIRe (consortium voor 'Securing Adoption of Personalised Health in Regions'): het consortium engageert zich om de toepassing van gepersonaliseerde geneeskunde (PM) te structureren op regionaal niveau socio-economische en culturele aspecten. Het netwerk zal regionale De looptijd van het project bedraagt 3 jaar. Het project wordt zonder extra kosten met zes maanden verlengd, omwille van de corona-pandemie.

EB0-1EBB2AB-WT – INTERNATIONALISERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de volgende subsidies / werkingsmiddelen van internationale samenwerking aangerekend :

- Lidgeld internationale netwerken waaronder AAL, Subtainable Agriculture, ESFRI, ERRIN, ECRN.
- Deelname internationale beurzen – vervolgworkshop BNCT.
- Ontvangen buitenlandse delegaties.
- Zendingen uitgevoerd door experten in het kader van OESO (Task Force Industriële Biotechnologie), UNESCO en allerhande activiteiten.
- Allerhande projecten en toetredingen to JPI' en ESFRI's.
- Allerhande projectfinanciering.
- Unesco Trustfonds Wetenschappen.
- UNU-CRIS.

Dit begrotingsartikel geeft uitvoering aan de doelstellingen om te investeren in excellente kennisbasis enerzijds en investeren in Europese, internationale en interregionale netwerken anderzijds.

Binnen het Unesco Trustfonds Wetenschappen (zgn. FUST) worden projecten die in 2020 door de Vlaamse regering voor financiering werden geselecteerd verder gefinancierd en uitgevoerd waardoor samenwerking van Vlaamse instellingen en onderzoekers met buitenlandse instellingen wordt bevorderd.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**2.898**	**3.153**
Overflow BA 2020	0	255
BA 2020 excl. overflow	**2.898**	**3.153**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		*-255*
BO 2021	**2.898**	**2.898**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraaien overflow	0	-255
TOTAAL	**0**	**-255**

EB0-1EBB2AC-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor:

- Conceptie, voorbereiding en uitvoering van acties met betrekking tot economie.
- Conceptie, voorbereiding en uitvoering van acties met betrekking tot wetenschap en innovatie.

Op dit begrotingsartikel worden onder meer (beleids)evaluaties aangerekend van het EWI-beleidsdomein.

In de loop van 2021 worden de evaluaties uitgevoerd van de SOC's Imec en VIB, van Neuro-Electronic Reseach Flanders (NERF), van UNU-CRIS, van (de onderzoeksopdracht van) het Orpheus Instituut, van (de wetenschappelijke missie van de) KMDA, van het VLIZ, van het Steunpunt Circulaire Economie en van (de samenwerkingsovereenkomst met) PMV.

In 2021 worden ook evaluaties opgestart of voorbereid waarvan de aanrekening is voorzien op de begrotingskredieten (VAK) van 2021. Het betreft de evaluaties van het Programma Innovatief Aanbesteden (PIO), van het Team Bedrijfstrajecten vzw, van de SOC Flanders Make, van de RVO-Society en van de Vlaamse volkssterrenwachten.

Verder worden op dit begrotingsartikel ook ad-hoc studies aangerekend (voorbeeld: datawarehouse sociale zekerheid) .

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**1.230**	**1.343**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**1.230**	**1.343**
Index		
Compensaties	*-200*	*-208*
Andere bijstellingen		*-121*
BO 2021	**1.030**	**1.014**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Naar EB0-1EAB2ZZ-LO	-200	-200
Ifv vereffeningskrediet	-8	-8
TOTAAL	**-200**	**-200**

- Compensatie naar EB0-1EAB2ZZ-LO (200 keuro): behoud hoogstaand en kwaliteitsvol personeelsbestand.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Ifv vereffeningskrediet	-121	-121
TOTAAL	**-121**	**-121**

EB0-1EBB4AC-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is de uitgavenzijde van het Fonds voor het Wetenschaps- en Innovatiebeleid – EB0-9EBGTAC-OW. De decretale basis ligt vervat in artikel 5 van het decreet van 22 november 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1995, gewijzigd bij het Programmadecreet 2017.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**311**	**584**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**311**	**584**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**311**	**584**
Aanwending VAK-ruiter		

EB0-1EBB2AD-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN - VARIO

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) geeft advies omtrent het beleid inzake onderzoek, ontwikkeling, innovatie en ondernemerschap.

Op vraag van de minister van Innovatie werkt VARIO aan:

- Een startnota met mogelijke scenario's om de burger te betrekken bij het wetenschaps- en innovatiebeleid in de zogenaamde Quadruple Helix.
- Een strategische verkenning van de sterktes en opportuniteiten die er zich voor Vlaanderen stellen m.b.t. de mogelijke IPCEI (Important Projects of Common European Intrest)-waardeketens: (1) Clean, connected and autonomous vehicles (2) Smarth health (3) Low CO2 emissions industry (4) Industrial internet of things (Industrial IOT) en (5) Cybersecurity.

Verder staan op het VARIO-werkprogramma volgende adviestrajecten op eigen initiatief:

- Adviestraject 'Sustainable Development Goals en innovatiebeleid.
- Adviestraject 'Aantrekken buitenlandse O&O-centra'.

De VARIO wendt dit budget aan om haar beleidsmatige opdracht uit te voeren.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**308**	**308**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**308**	**308**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		
BO 2021	**308**	**308**
Aanwending VAK-ruiter		

EB0-1EBB2AE-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN - ECOOM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aan het Expertisecentrum onderzoek en ontwikkelingsmonitoring aangerekend. Het ECOOM is een interuniversitair consortium met deelname van alle Vlaamse universiteiten. ECOOM heeft onder andere als opdracht een consistent systeem van O&O- en innovatie-indicatoren te ontwikkelen voor de Vlaamse overheid. Dit indicatorensysteem moet de Vlaamse overheid steunen om de inspanningen op vlak van innovatie en O&O in Vlaanderen in kaart te brengen.

Voor een slagkrachtiger beleidsondersteuning wordt het Steunpunt Ondernemen en Regionale Economie, geïntegreerd in de werking van het Expertisecentrum ECOOM.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**2.880**	**3.783**
Overflow BA 2020		1
BA 2020 excl. overflow	**2.880**	**3.782**
Index		
Compensaties	*470*	*470*
Andere bijstellingen		*-903*
BO 2021	**3.350**	**3.350**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Naar EB0-1EBB2AF-WT	470	470
TOTAAL	**470**	**470**

- Compensatie van EB0-1EBB2AF-WT vanuit steunpunt economie en ondernemen om de werking van het steunpunt te integreren in ECOOM.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraaien overflow		-903
TOTAAL		**-903**

EB0-1EBB2AF-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN - STEUNPUNT ECONOMIE EN ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aan het Steunpunt Ondernemen en Economie aangerekend. Met het steunpunt werd een beheersovereenkomst afgesloten voor de periode 2016-2020.

Het beleidsonderzoek rond clusters en ondernemerschap zal in 2021 worden geïntegreerd in ECOOM.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**470**	**620**
Overflow BA 2020	0	150
BA 2020 excl. overflow	**470**	**470**
Index		
Compensaties	*-470*	*-470*
Andere bijstellingen		*-150*
BO 2021	**0**	**0**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Naar EB0-1EBB2AE-WT WT	-470	-470
TOTAAL	**-470**	**-470**

- Compensatie naar EB0-1EBB2AE-WT WT vanuit steunpunt economie en ondernemen om de werking van het steunpunt te integreren in ECOOM.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraaien overflow	0	-150
TOTAAL	**0**	**-150**

EB0-1EBB2AG-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN - COF. STEUNPUNT DUURZAAM MATERIALENBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aangerekend voor de cofinanciering van het Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer in een Circulaire Economie (SuMMa+).

Het steunpunt zal van 2017 tot 2021 wetenschappelijk onderzoek verrichten in het kader van de transitie naar een circulaire economie.

Het onderzoek zal zich toespitsen op drie thema's: de ontwikkeling van indicatoren voor een circulaire economie, het uitwerken en meten van effecten van economische instrumenten en het analyseren van maatschappelijke trends die een impact kunnen hebben op ons streven naar een meer circulaire economie. SuMMa+ verenigt onderzoekers van de KU Leuven, de UGent, het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA), de Universiteit Antwerpen en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**188**	**248**
Overflow BA 2020		60
BA 2020 excl. overflow	**188**	**188**
Index		
Compensaties		
Andere bijstellingen		*-60*
BO 2021	**188**	**188**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraaien overflow		-60
TOTAAL		**-60**

EB0-1EBB2AH-PR – PROVISIE O&O

Korte inhoud begrotingsartikel:

In 2021 wordt er op dit begrotingsartikel – na intern compensatie een provisie voorzien van 9.307 keuro euro in VAK en 8,355 keuro euro in VEK. Tevens worden op dit artikel de O&O-middelen in het kader van de opstappen ingeschreven, om bij te dragen aan 3%norm. Voor 2021 betreft dit 15.000 keuro. Deze middelen zullen oa. ingezet worden voor O&I-initiatieven op het vlak van energie, water en zorg en gezondheid.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**3.154**	**2.204**
Overflow BA 2020		
BA 2020 excl. overflow	**3.154**	**2.204**
Index		
Compensaties	*6.153*	*6.151*
Andere bijstellingen	*15.000*	*15.000*
BO 2021	**24.307**	**23.355**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**
Verhoging eindejaarspremies postdocs en aspiranten	-500	-500
Eenmalige verhoging toelage (covid-19)	1.500	1.500
Opstap convenant met AMS en Vlerick	-262	-262
Opstap convenant met ITG	-1.000	-1.000
Opstap convenant Alamire	-58	-60
Compensatie voorgestelde bijstelling op toelage FFTF	-27	-27
Van EB0-1EFB2LB-WT	6.500	6.500
TOTAAL	**6.153**	**6.151**

(duizend euro)

Andere bijstelling	**VAK**	**VEK**
Groeipad O&O - Opstap 2021	15.000	15.000
Totaal	**15.000**	**15.000**

IX. LIJST MET AFKORTINGEN

- AIV : Agentschap Informatie Vlaanderen
- AMS : Antwerp Management School
- APM : Agentschap Plantentuin Meise
- BOF : Bijzondere Onderzoeksfondsen
- CSA : Coordination and Support Action
- ESFRI : European Strategy Forum on Research Infrastructures
- EFSI : Europees Fonds voor Strategische Investeringen
- FFEU : Financieringsfonds voor schuldafbouw en éénmalige uitgaven
- FRIS : Flanders Research Information Space
- FTI : Flanders Technology International VZW
- FWO : Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen
- GIMV : Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen
- HFB : Het Facilitair Bedrijf
- HIVA : het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving
- IBF : International Bioeconomy Forum
- ICPerMed : International Consortium on Personalised Medicine
- IMEC : Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
- IOF : Industriële Onderzoeksfondsen
- ISE : Inhoudelijk Structuur Element
- ITG : Instituut voor Tropische Geneeskunde
- KMDA : Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde te Antwerpen
- KMO : Kleine Middelgrote Ondernemingen
- KVAB : Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten
- LRM : Limburgse Reconversiemaatschappij
- LSM : Limburg Sterk Merk
- NERF: Neuro-Electronic Research Flanders
- NRW : Noordrijn-Westfalen
- O&O : Onderzoek & Ontwikkeling
- PIO : Programma Innovatieve Overheidsopdrachten
- PM : gepersonaliseerde geneeskunde
- PMV : ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
- SCK : Studiecentrum voor kernenergie
- SOV : Site-Ontwikkeling Vlaanderen
- VABB-SHW : Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand voor de Sociale en Humane Wetenschappen
- VARIO : Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen
- VIB: Vlaams Interuniversitair Instituut Voor Biotechnologie
- VITO : Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
- VLAJO : Vlaamse Jonge Ondernemingen
- VLAIO : Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen
- VLIR : Vlaamse Interuniversitaire Raad
- VLIZ : Vlaams Instituut voor de Zee
- VMM : Vlaamse Milieumaatschappij
- VPM : Vlaamse Participatiemaatschappij
- VRT : Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie

X. OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN

Nr	Naam initiatief	Aard initiatief	Trekker	Inhoudelijke bepalingen	Voorziene planning /stand van zaken procedure VR	Datum Inwerking treding
1	Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van bepaalde tijdelijke maatregelen in de beleidsvelden economie, wetenschappelijk onderzoek, innovatie en wetenschaps-communicatie door de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid ingevolge van het coronavirus COVID-19	BVR	Dep EWI	Besluit om in het kader van Subsidiering in het Beleidsdomein EWI meer ruimte te creëren om rekening te houden met de gevolgen van Covid-19	Goedgekeurd door de VR op 5 juni (VR 2020 0506 DOC.0571/1)	5 juni 2020
2	Inpassing Vlaamse Wetenschappelijke instellingen (VWI's) in Vlaamse innovatie-ecosysteem en verlenen van toegang tot innovatie-instrumentarium	Decreet + eventueel BVR	Dep EWI	Wijziging van het decreet betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid	Verder planning van het regelgevings-initiatief nog te bepalen	Nog te bepalen
3	Decreet tot wijziging van het decreet tot omzetting van de Europese richtlijn beroepskwalificaties	BVR	Dep EWI	Omzetting van Europese richtlijn ivm evenredigheidstoetst beroepskwalificaties	Opmaak	Begin 2021
4	Aanpassen EWI-regelgeving vennootschaps en verenigingsrecht	Decreet en BVR	Dep EWI	Noodzakelijk technische en inhoudelijk aanpassing doorvoeren in EWI-regelgeving nav nieuwe vennootschapswetgeving	Procedure lopende	Nog te bepalen
5	Aanpassing decreet betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid	Decreet	Dep EWI	Opname kenniscentrum data en maatschappij in het financieringsdecreet wetenschap en innovatie	Opmaak	Nog te bepalen
6	Besluit van de Vlaamse Regering over de thematische oproep met betrekking tot COVID-19 bij het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen (FWO)	BVR	Dep EWI/FWO	Reglementair kader voor nieuwe Strategisch Basis Onderzoek-oproep in kader van COVID-19	Goedgekeurd door de Vlaamse Regering	
7	Waarborgregeling	Decreet + BVR	PMV	Aanpassing in het licht van WCO's bij bedrijven + verhoging overzichtelijkheid decreet en uitvoerende besluiten en betere afstemming op elkaar	On hold wegens Covid-19	Nog te bepalen

8	Aanpassen decreet van 19 mei 2006 betreffende de Winwinlening naar aanleiding van de COVID-19-Winwinlening	Decreet	PMV	Deze decreetswijziging beoogt de Winwinleningen uit te breiden en te versoepelen, dit om de solvabiliteit van de kmo's te ondersteunen.	opgestart, definitieve goedkeuring op vr op 7 augustus 2020 (VR2020 0708DOC0932), ingediend in Vlaams Parlement op 18 augustus 2020	Nog te bepalen
9	Aanpassen Winwinleningbesluit van 20 juli 2006 + besluit van de Vlaamse Regering tot erkenning van de coronacrisis en tot afwijking van de regeling over de Winwinlening, naar aanleiding van de COVID-19-Winwinlening	BVR	PMV	het beoogt de Winwinleningen uit te breiden en te versoepelen, dit om de solvabiliteit van de kmo's te ondersteunen	principiële goedkeuring op vr van 25 september 2020	Nog te bepalen
10	Aanpassen decreet van 19 mei 2006 betreffende de Winwinlening naar aanleiding van het Vriendenaandeel	Decreet	PMV	Deze decreetswijziging beoogt om het Vriendenaandeel in werking te stellen. Familie en vrienden zullen zo aangemoedigd worden aandelen te verwerven in KMO's.	opgestart, principiële goedkeuring op VR op 17 juli 2020 (VR2020 1707DOC0909)	Nog te bepalen
11	Aanpassen Winwinleningbesluit van 20 juli 2006 OF nieuw bvr opmaken betreffende het Vriendenaandeel	BVR	PMV	Dit besluit beoogt om het Vriendenaandeel in werking te stellen. Familie en vrienden zullen zo aangemoedigd worden aandelen te verwerven in KMO's.	nog niet opgestart	Nog te bepalen
12	Decreet tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarborg	Decreet	PMV	Dit wijzigingsdecreet breidt het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen uit met een COVID-19-waarborg in overeenstemming met de tijdelijke kaderregeling van de Europese Commissie.	Goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 4 juni 2020	
13	Besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 inzake de corona ondersteuningspremie	BVR	VLAIO	Besluit tot invoering van premie ter ondersteuning van ondernemingen in het kader van de Coronacrisis	Goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 12 juni 2020	
14	Besluit van de Vlaamse Regering over het verlenen van een handelshuurlening aan huurders die verplicht moeten sluiten ten gevolge van de maatregelen genomen door de Nationale	BVR	VLAIO	Besluit om gevolgen van gedwongen sluiting ingevolge de COVID-19 crisis in het kader van handelshuur op te vangen	Goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 29 mei 2020 (VR 2020 2905 DOC.0538/1BIS en DOC.0538/2TER)	

	Veiligheidsraad vanaf 12 maart 2020 inzake het coronavirus					
15	Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het Vlaams Beschermings-mechanisme voor ondernemingen die een omzetdaling hebben ten gevolge van de verstrengde coronavirusmaatregelen genomen vanaf 29 juli 2020, tot wijziging van artikel 10 en 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 inzake de corona ondersteuningspremie en tot wijziging van artikel 1 van en tot toevoeging van een bijlage aan het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2020 inzake de corona handelshuur-lening	BVR	VLAIO	Vlaams Beschermingsmechanisme voor ondernemingen in het kader van het coronavirus	Goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 7 augustus 2020 (VR 2020 0708 DOC.0934/1, DOC.0934/2 en DOC.0934/3)	
16	Hinderpremie Coronacrisis	BVR	VLAIO	Met dit besluit worden ondernemingen die verplicht moeten sluiten wegens de federale coronamaatregelen financieel ondersteund.	Goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 15 maart 2020	14/03/2020
17	Integratie investeringspremies netbeheerders in Ecologiepremie Plus		VLAIO	Integratie van de premies van de netbeheerders gericht op bedrijven in de Ecologiepremie Plus	In voorbereiding	Voorzien op 1/1/2021
18	opheffing resterende en uitgeholde vestigingswetgeving	decreet	VLAIO	Door de opheffing van de beroepsbekwaamheden en de basiskennis bedrijfsbeheer is de overgebleven wetgeving uitgehold, zoals de programmawet, regelgeving met betrekking tot de centrale examencommissie, vestigingsraad,….	in opmaak	Nog nader te bepalen
19	decentralisatie ambulante handel	decreet/BVR	VLAIO	Mede door wijzigingen in de vennootschapswetgeving dient de wetgeving Ambulante handel herbekeken te worden, alsmede ook in het licht van verdere decentralisatie en verhoogde autonomie van de steden (regeerakkoord)	in voorbereiding	nog nader te bepalen

20	Aanpassing decreet op het Hermesfonds	Decreet	VLAIO	De integratie van een deel van de opdrachten van Syntra Vlaanderen in het Agentschap Innoveren en Ondernemen zal aanleiding geven tot een aanpassing van het decreet dat de werkzaamheden van het Hermesfonds regelt.	In voorbereiding	Nog nader te bepalen
21	Aanpassing oprichtingsbesluit Agentschap innoveren en Ondernemen	Decreet	VLAIO	De integratie van een deel van de opdrachten van Syntra Vlaanderen in het Agentschap Innoveren en Ondernemen zal aanleiding geven tot een aanpassing van het oprichtingsbesluit van het agentschap.	In voorbereiding	Nog nader te bepalen
22	Decretaal kader voor de moonshot	Decreet	VLAIO	We realiseren voor de moonshot “De Vlaamse industrie koolstof circulair en CO2-arm in 2050 door de ontwikkeling van marktrijpe innovatieve technologieën in Vlaanderen tegen 2040” een decretaal kader dat rechtszekerheid kan bieden voor de lange termijn.	In voorbereiding	Nog nader te bepalen
23	Wijzigingsbesluit Hinderpremie Openbare Werken	BVR	VLAIO	Afstemming op nieuw decreet GIPOD 2.0 plus mogelijke bijsturingen n.a.v. evaluatie 2020	Voorbereiding start na oplevering evaluatieverslag	Zomer 2021

XI. BIJLAGEN

Bijdrage aan transversale plannen

1. Vlaams energie en klimaatplan 2021-2030

De eerste rapportering over de uitvoering van het Vlaams energie en klimaatplan (VEKP) moet nog opgemaakt worden. Hieronder werd een voorstel opgenomen van op te volgen indicatoren voor de acties vanuit het beleidsdomein EWI.

1.1. VLAIO als trekker

VLAIO is trekkende entiteit voor de volgende maatregelen uit het VEKP:

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
13	3.1.1.1.4.6	We stimuleren innovatie om oplossingen te ontwikkelen voor vrachtvervoer

Wat: De actie die VLAIO neemt, bestaat uit de steunverlening Ecologiepremie+ aan projecten met een bijdrage aan milieuvriendelijk vrachtvervoer.

Rapportering:

- *Aantal gesteunde projecten met focus milieuvriendelijk vrachtvervoer.*
- *Totale steun verleend aan projecten met een focus milieuvriendelijk vrachtvervoer.*

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
85	3.2.2 (Niet-residentiële gebouwen)	Ecologiepremie+

Wat: De actie, die VLAIO neemt bestaat uit het toekennen van de ecologiepremie+ met een focus niet-residentiële gebouwen.

Belangrijke opmerking: er is geen steun voor gebouwen zelf en bouwtechnische ingrepen bij EP+. De gesteunde technologieën zijn terug te vinden in de limitatieve technologielijst: https://www.VLAIO.be/nl/media/1235

Rapportering:

- *Aantal gesteunde projecten ecologiepremie+ met focus niet-residentiële gebouwen.*
- *Totale steun verleend aan projecten ecologiepremie+ met focus niet-residentiële gebouwen.*
- *Totale vermeden CO2 uitstoot als resultaat van de gesteunde projecten.*

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
151	3.2.4 (Industrie)	Voortzetting van ondersteuning van de industrie via het economische ondersteuningsinstrumentarium: ecologiepremie+, strategische ecologiesteun en kmo portefeuille
159	3.2.4 (Industrie)	Voortzetting van ondersteuning van de industrie via het economisch ondersteuningsinstrumentarium : ecologiepremie+, strategische ecologiesteun en kmoportefeuille

Deze maatregel komt 'dubbel' voor. VLAIO rapporteert één maal.

Opmerking: de berekening van de vermeden CO2 uitstoot is in de opstartfase.

<u>Rapportering:</u>

1. *Ecologiepremie+*
- *Aantal gesteunde projecten ecologiepremie+ met focus industrie.*
- *Totale steun verleend aan projecten ecologiepremie+ met focus industrie.*
- *Totale vermeden CO2 uitstoot als resultaat van de gesteunde projecten.*
2. *Strategische Ecologiesteun (STRES)*
- *Aantal gesteunde projecten STRES met focus industrie.*
- *Totale steun verleend aan projecten ecologiepremie+ met focus industrie.*
- *Totale vermeden CO2 uitstoot als resultaat van de gesteunde projecten.*
3. *KMO portefeuille*
- *Aantal gesteunde projecten KMO portefeuille met focus industrie.*
- *Totale steun verleend aan projecten KMO portefeuille met focus industrie.*

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
161	3.2.4	Inzetten van de laagdrempelige dienstverlening (sensibilisering, bewustmaking, informatie, advies, netwerking)
162	3.2.4	Inzetten op transparante en gebundelde informatieverstrekking VLAIO
305	3.5.2.4.7	Kennisdiffusie en laagdrempelige dienstverlening voor de sensibilisering van

		bedrijven voor de energie- en klimaattransitie

Wat: De actie die VLAIO neemt bestaat uit het contract ondernemerschap.

Rapportering:

- *Aantal bereikte bedrijven.*
- *Aantal opgezette acties.*
  Aantal acties van (2.) sensibiliseren, informeren.
- *Aantal deelnemers (deelnemende bedrijven) aan acties van sensibiliseren en informeren.*
- *Aantal acties van (3.) individuele begeleiding.*
- *Aantal deelnemers (deelnemende bedrijven) aan acties van individuele begeleiding.*
- *Aantal acties van (4.) collectieve begeleiding en netwerkformules.*
- *Aantal deelnemers (deelnemende bedrijven) aan acties van collectieve begeleiding en netwerkformules.*

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
253	3.1.2.3 (Hernieuwbare energie)	Toekennen investeringssteun aan bedrijven, zogenaamde ecologiesteun

Wat: het toekennen van de ecologiepremie+ met een focus hernieuwbare energie.

Rapportering:

- Aantal gesteunde projecten ecologiepremie+ met focus hernieuwbare energie.
- Totale steun verleend aan projecten ecologiepremie+ met focus hernieuwbare energie.
- Totale vermeden CO2 uitstoot als resultaat van de gesteunde projecten.

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
254	3.1.2.3	Speerpuntcluster onderzoek naar energietechnologieën FLUX 50

Wat: het ondersteunen van de speerpuntcluster Flux50 en het verstrekken van steun aan innovatieprojecten in samenwerking met Flux50.

Rapportering:

- *Aantal gesteunde projecten door speerpuntcluster Flux50.*
- *Totale steun aan projecten door speerpuntcluster Flux50.*

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
274	3.5.2.4.3 (energiemarkt)	Demonstratieprojecten voor energieopslag en power-to-x

Wat: het ondersteunen van demonstratieprojecten voor energieopslag en power-to-x.

Rapportering:

- Aantal gesteunde demonstratieprojecten energieopslag en power to x (Steunbeslissing tijdens rapporteringsperiode).
- Totale steun aan demonstratieprojecten energieopslag en power to x (Steunbeslissing tijdens rapporteringsperiode).

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
292	3.5.2.1.1	Stimuleren van onderzoek en ontwikkeling (O&O) in het domein van energie en klimaat via het reguliere O&O-instrumentarium

Wat: het verlenen van innovatiesteun aan projecten van onderzoek en ontwikkeling in het domein van energie en klimaat via het reguliere O&O instrumentarium.

Rapportering:

- Aantal gesteunde projecten met focus energie- en/of klimaat.
- Totale steun verleend aan projecten met een focus energie en/of klimaat.

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
294	3.5.2.1.3	Het clusterbeleid
311	3.5.2.5.2	Het clusterbeleid

Beide maatregelen zijn identiek en worden dan ook samengenomen en slechts één maal gerapporteerd.

Rapportering:

- *Aantal gesteunde projecten met bijdrage energie en klimaat (VEKP) met inbegrip van de via Flux50 gesteunde projecten.*
- *Totale steun aan projecten door speerpuntclusters met inbegrip van de via Flux50 gesteunde projecten.*

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
296	3.5.2.3.1	Verlenging steuntraject binnen het reguliere instrumentarium

Rapportering:

- *Aantal gesteunde projecten met focus energie- en klimaat, met een verlengd steuntraject (hogere TRL).*
- *Totale steun verleend aan projecten met een focus energie en klimaat, met een verlengd steuntraject (hogere TRL).*

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
297	3.5.2.3.2	Via EFRO/Interreg

Wat: de steunverlening aan projecten met een bijdrage aan de energie- en klimaat transitie.

Rapportering:

Interreg:

- *Aantal gesteunde projecten met bijdrage aan de energie- en klimaat transitie.*
- *Totale verleende subsidie aan projecten met een bijdrage aan de energie- en klimaattransitie.*

EFRO:

- *Aantal gesteunde projecten met bijdrage aan de energie- en klimaat transitie.*
- *Totale verleende subsidie aan projecten met een bijdrage aan de energie- en klimaattransitie.*

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
299	3.5.2.4.1 (O&O)	Economische investeringssteun : ecologiepremie, strategische ecologiesteun, subsidie investeringen in ecologisch en veilig transport van goederen

Rapportering:

1) Ecologiepremie+

- *Aantal gesteunde projecten ecologiepremie+, alle projecten.*
- *Totale steun verleend aan projecten ecologiepremie+, alle projecten.*
- *Totale vermeden CO2 uitstoot als resultaat van de gesteunde projecten.*

2) Strategische Ecologiesteun (STRES)

- *Aantal gesteunde projecten STRES, alle projecten.*
- *Totale steun verleend aan projecten ecologiepremie+, alle projecten.*
- *Totale vermeden CO2 uitstoot als resultaat van de gesteunde projecten.*

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
301		Steun aan Steden en gemeenten ter ondersteuning van de transitie naar duurzame en slimme steden in Vlaanderen

Rapportering:

- *Totale steun toegekend aan projecten van steden en gemeente.*

- *Totaal aantal projecten toegekend aan steden en gemeenten.*

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
320	3.6.4.3.1.	We onderzoeken de oprichting van een CO2-backbone.

Wat: ondersteuning oprichting CO2 backbone met beschikbare instrumentarium.

Rapportering*:*

- *Aantal gesteunde innovatieprojecten en investeringsprojecten ter ondersteuning van de oprichting van een CO2 backbone.*
- *Totaal toegekende steun aan innovatieprojecten en investeringsprojecten ter ondersteuning van de oprichting van een CO2 backbone.*
- *Toegekende cofinanciering (hefboom financiering) aan Europees gesteunde projecten met het oog op de voorbereiding of effectieve oprichting van een CO2 backbone.*

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
355	5.3.2.5	We zorgen voor compensatie indirecte emissiekosten industrie

Rapportering:

- *Totale toegekende steun.*
- *Aantal Vlaamse bedrijven, die een compensatie ontvangen.*

1.2. EWI als trekker

EWI is trekkende entiteit voor de volgende maatregelen uit het VEKP.

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
141	3.1.1.4.3 (industrie)	Vergroening van de energiedragers binnen de niet ETS-industrie

Wat: zie VEKP 2030.

Rapportering: Verder te onderzoeken.

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
142	3.1.1.4.6	We zetten in op een collectieve aanpak binnen bedrijventerreinen om de CO2-uitstoot te reduceren.

Wat: Sedert 2007 moeten gesubsidieerde nieuwe bedrijventerreinen en brownfields CO2-neutraal zijn wat betreft het elektriciteitsverbruik van de er gevestigde bedrijven. Deze subsidievoorwaarde heeft gezorgd voor de bewustwording rond REG (via energiescans), samenaankoopformules voor groene stroom en initiatieven voor groene-energieproductie. Voor de herinrichtingen van verouderde bedrijventerreinen (doorgaans al volzet) geldt deze verplichting niet voor de bestaande bedrijven maar niettemin kunnen ze via interbedrijfssamenwerking/bedrijventerreinmanagement ook inspanningen doen tot CO2-reductie.

Rapportering:

- *Aantal bijkomende bedrijventerreinen (elk jaar) waarop de verplichting tot CO2-neutraal elektriciteitsverbruik van toepassing is.*
- *Aantal heringerichte bedrijventerreinen waarop een bedrijventerreinvereniging werd opgericht.*
- *Aantal aanvragen voor steun (bij Flux 50, VEA en EFRO) voor innovatieve, collectieve projecten met CO2-reductie tot gevolg.*

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
266	3.1.3.3.2 scheep-en luchtvaart	Onderzoeken hoe Vlaanderen kan bijdragen aan het aanbod van klimaatvriendelijke brandstoffen

Wat: zie VEKP 2030.

Rapportering: geen.

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
295	3.5.2.2.1 O&O	Transitiekader inzake de omschakeling naar een CO2-arme industrie

Wat: moonshot koolstofarme industrie.

Rapportering*:*

- *Aantal gesteunde O&O projecten, beschikbaarheid rapportering.*
- *Totale toegekende steun O&O projecten.*
- *Aantal gesteunde infrastructuur projecten.*
- *Totale steun infrastructuur projecten.*
- *Aantal onderzoekers verbonden aan deze studies mee opnemen.*
- *Aantal onderzoeksinstellingen verbonden aan deze studies mee opnemen.*

Maatregel	Paragraaf VEKP	Omschrijving
306	3.5.2.4.8 O&O	Ondersteuning shift naar producten gekenmerkt door een lagere netto-CO2-uitstoot

Wat: zie VEKP 2030.

Rapportering: geen.

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
307	3.5.2.4.9 O&O	Vlaamse opportuniteiten CC(U)S en waterstof

Wat: ondersteuning van Vlaamse projecten CCU – CCS en projecten gericht op de waterstof economie.

Rapportering:

- Aantal Vlaamse projecten met de bedoelde focus gesteund met Vlaamse middelen.
- Totale Vlaamse steun, toegekend aan Vlaamse projecten CCU – CCS en projecten gericht op de waterstof economie.
- Aantal Vlaamse projecten met de bedoelde focus gesteund met Europese middelen, na ondersteuning door de Vlaamse overheid.
- Totale Europese steun, toegekend aan Vlaamse projecten CCU – CCS en projecten gericht op de waterstof economie.

Maatregel	**Paragraaf VEKP**	**Omschrijving**
355	5.3.2.5	We zorgen voor compensatie indirecte emissiekosten industrie

Rapportering:

- *Totale toegekende steun.*
- *Aantal Vlaamse bedrijven, die een compensatie ontvangen.*

5.2.2 C. We vergroenen het voertuigenpark	
We geven fiscale en financiële stimuli	
Via de bestaande Ecologiepremie+ stimuleren we het gebruik van LNG (liquefied natural gas) voor vrachttransport. Ook deze instrumenten versterken we waar nodig in functie van een vergroening van het goederenvervoer. We verbreden ze ook richting elektrificatie.	
Mijlpalen (smart)	Stand van zaken
Via de Ecologiepremie Plus wordt het gebruik van LNG gestimuleerd. De specifieke technologieën die in aanmerking komen, vindt men terug in de limitatieve technologielijst op: https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/ecologiepremie **Mijlpalen te bepalen**	**Nog niet gestart**
We stimuleren innovatie om oplossingen te ontwikkelen voor vrachtvervoer[1]	
In het uitgewerkte voorkeurscenario 2030 van de roadmap voor de vermindering van klimaat- en luchtemissies van vrachtvervoer zijn het instellen van stedelijke zero-emissie zones voor vrachtvervoer, elektrische vrachtwagens (batterij elektrisch en brandstofcel) en zware vrachtwagens op biobrandstoffen belangrijke onderdelen. Voor bestelwagens en kleine vrachtwagens beogen we, parallel aan de personenwagens, een omschakeling naar batterij elektrische voertuigen. Voor de zwaardere vrachtwagens wordt tegen 2030 uitgekeken naar vrachtwagens op geavanceerde hernieuwbare brandstoffen (bio en synthetisch), met brandstofcellen en verwachten we ook voor deze niche doorbraken op het vlak van batterijen en laadinfrastructuur en/of 'electric road systems'. In de overgangsperiode naar koolstofarm en zero-emissie vrachtvervoer zijn CNG en LNG alternatieve brandstoffen voor vrachtwagens. We willen de omslag naar zowel een groenere, als een efficiëntere en combi-modale kleinschalige bevoorrading stimuleren. We onderzoeken of we de levering van onlinewinkels en andere pakketdiensten kunnen verduurzamen.	
Mijlpalen (smart)	Stand van zaken
Te bepalen	**Nog niet gestart**

Actieplan Gaming

Het beleidsdomein EWI draagt bij tot de doelstellingen van het actieplan gaming met de (financiële) ondersteuning van de werking van Flanders DC (zie bespreking bij 'Meer en sterker ondernemerschap', begrotingsartikel ECH-1ECB5CY-IS).

[1] Af te stemmen op rapportering VEKP